

УВОДНИК

Тачка на Косово

Пише Мирољуб Јовановић

Изрека „Све му је равно до Косова - и Косово је равно“ метафорично слика стање равнодушности, разбириге, успаваности... Она се, додуше, врло ретко користи, чак и са таквим значењем, откад су и Косово и пут до њега налик вулканским стенама са усјајом лавом, која је политичке природе и непрестано куља бар две деценије. Овај паклени простор био је и повод и поприште највећег ратног сукоба у другој половини деветнаестог века под командом и контролом најмоћније – НАТО војне силе.

Нема више ништа ни од „равнице“ ни од равнодушности, посебно у домујену међународних односа и позиције Србије, и с Косовом и без њега, у том гротлу које непрестано кључа. И мада одавно све личи на стање кад смо се самободрили sloganom „Трст је наш“, надања званичне Србије да је и „Косово наше“ запечаћена су прошле недеље када је Међународни суд правде рекао оно што сада ваљда сви знајмо: косовски Албанци могли су да прогласе своју самосталност јер тиме нису повредили норме међународног права.

Иако и после тога политичка елита Србије тврдоглаво тврди да још није све изгубљено и да дипломатску борбу за Косово треба наставити, такав став усвојила је и Скупштина Србије уз подршку и добrog дела опозиције, изгледа да се фактичка и правна позиција Косова све више „поклапају“: независна Република Косово све више постаје међународно оверена реалност.

Међутим, мимо официјелне политике Србије, у домаћој разборитој и трезвеној јавности, сада, а већ и годинама, кружи једно озбиљно, додуше хипотетично питање: да се све што је сада наглавачке и окрене на ноге и да нека невидљива светска сила званичном Београду каже - ево вам Косова, ваше је, шта бисмо урадили? И шта би се у близој и даљој будућности могло очекивати у таквој Србији „с пуним територијалним инегритетом и сувенитетом“?

Лако је претпоставити ко би се у том пријељкиваним или нестварном стању први „упишао од среће“. Већина политичара и такозваних патријата. Међутим, знам и не бројено људи који нису „српски олош“ нити су оперисани од националног и патриотског осећања, а које би ухватили страх и зења.

Као прво, имамо искуство, живели смо у истој државној граници са већим делом тог балканског племена и непрестано „ранили куче – да нас једе“. Да ли бисмо опет, као под Титом, од својих уста одвајали за неки фонд за развој Косова, који је врећа без дна? Да ли бисмо у некој заједничкој скupштини и разним државним телима могли да отримо, за почетак, бар трећину наследника извесних Краснића и Бакалића? Да ли бисмо се суочили са неконтролисаном миграцијом југ – север и у доделено време сасвим сигурно постали мањински народ у својој држави? Да ли бисмо с том демографском поплавом могли да зауставимо талас криминала, најжеће европске мафије, нарко картела, крвних освета, примитивизма и прљавштина свих врста, одличне и буквилне, до менталне и културне?

Ово су питања која, наравно, не могу бити ни у каквом званичном дипломатском и политичком оптицају, али се она намећу сама по себи. Мозгање којим би то „компромис“ или „новим договорањем“, која се толико форсирају са српске стране, могле да се избегну наречене замке, једноставно, не даје одговор.

Можда би се нешто оптимизма у косовском чвору могло и наћи да ствар „није свршена“. Не ономад у Хагу, нити 2008. када су Албанци прогласили своју државу, већ 1999. године, онда када је по налогу Америке упрегнут цео војни савез и упућен на Србију. Бомбардовање је било начин да се Србији узме тај део територије, он је узет и „запечатен“ нашом капитулацијом. Од тада државе Србије нема на Косову, нити су моћни пројектанти „државе Косово“ никада показали намеру да од тог „проекта“ одустану. Неправедно – да, на силу – да, али то је то и тачка. Једино још нема тачке за српске илузije.

План „Фијата“ у Крагујевцу
**Српска понуда
се не одбија**

ПРЕДСТАВНИЦА
КРАГУЈЕВЦА У БРИСЕЛУ

КО ЈЕ ОСТАО БЕЗ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

КУДА ИДЕ
МЕДИЦИНСКИ ОТПАД

**У борбу
шаљемо
Борку**

страница 4.

**Где је
социјална
правда**

страница 5.

**Пре
Јовановца
- стерилизација**

страница 11.

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ДА СЕ ВИ ПИТАТЕ, ШТА БИСТЕ САДА УРАДИЛИ СА КОСОВОМ?

M. Ићайловић

Мирољуб Божовић, магистар саобраћаја:
- Требало би наставити процес преговарања са међународном заједницом, али не по цену остатка Србије.

Марко Милојевић, возач:
- Борба за Косово треба да буде на свим фронтовима.

Срећко Симовић, предузетник:
- Никад не признати силу.

Грујица Настић, пензионер:
- Морамо да се боримо и изборимо са моћницима новог светског поретка.

Вера Симовић, трговац:
- Посао су завршили они који су питали Међународни суд правде.

Марко Ристивојевић, правни техничар:
- Да политичари дају неколико конструктивних предлога, а да народ одлучи.

Снежана Николић, наставник практичне наставе:
- За обичног човека много тешко питање, а немогућа мисија за државнике.

Даринка Милојевић, економиста:
- Поделила би га, да би имали макар остатак, као што је предлагао Добрица Ђосић пре много година.

Зоран Раковић, књиговођа:
- Поделити Косово са Албанцима и направити федерацију са Републиком Српском.

ДРУГА СТРАНА

Краставчићи

Пише Драган Рајичић

Откако сам почeo да грицкам краставчиће из Индије и да жваћам кинески лук, у глави ми се ништа не слаже. Мора да у овом поврђу има штетних материја. Ево, ономад, док сам исте таманио, спазих на телевизији напреднога Тому Николића где се са својим чедом Вучићем муве по Бриселу. Ишли тамо, веле, да виде како да што пре и што лакше уђемо у ту Европску унију. Гледам и слушам, а оне штетне материје раде своје, тј. у мојој глави стварају овакав закључак: - Слушај ти, грађанине, ако нас у Европу не уведу ова два преобраћена морална и свакојака гиганта, онда нико неће. Ако то не схваташ, онда си глуп као турски патлицан који такође увозимо. Срећа, вели ми још моја глава, да не плаћаш ТВ претплату јер теби ни телевизија не може више да отвори очи!

Наредних дана стиже до мене и мишљење славног Суда правде из Хага. Ја онако ошамућен тим увозним ћаконијама остал - мртав 'ладан. И да је суд своју правду окренуо искључиво у нашу корист исто би нам било. Не зnam шта Албанци на Косову једу, али смем да се кладим у шлепер кинеског лука или индијских краставаца да нам они наше Косово милом не би вратили ни у том случају. А да се са њима опет бјемо - не вреди. Не само зато што су нам напредни Аца и Тома испали из форме, за отаџбину је усталом од њих више пута погинуло само онај који данас из истог тог Хага више брине како да доака њима него Нато зликовцима, но и зато што већинска Србадија и без рата не зна како да преживи још који дан. Ако грешим, грех на душу поменутих штетних материја!

Ја мртав 'ладан, али љути опозиционар доктор Коштуница се толико узбудио због одлуке овог суда да само што не крепа - без нових избора! Овако ошамућен, додуше, не могу да проценим да ли је љут или пресрећан што је по нас све испало најгоре. Јесте Воја већ преузео улогу невиђеног патриоте, али, опет, некако му весело подрхтава брадица што актуелна влада није ништа профитирала на сопственој иницијативи пред тим судом.

И шта ће наш незаборавни легалиста да поправи око Косова и било чега кад дође на власт? Ако каквим случајем прође цензус, наравно! Сувисли одговор на то питање надилази моје умне могућности којима су, ево и у овом случају, увозни краставчићи и лукови нанели непроцењиву штету.

Претучен новинар Теофил Панчић.

- То је онај дугокоси буџести што не одустаје од критике свега и свачега - кажем жени која у кухињи гули кромпир, вероватно увезен из Холандије.

- Па, шта је ту ново? - пита отуда сасвим равнодушно.

- Ново је - објашњавам јој - то што је наш премијорији председник изградио демократију која гарантује и право на критику и другачије мишљење.

- Да, само што заборављаш - подсети ме - да је ту демократију изградио и заокружио са онима који су некада и све нас пендечили и гађали сузавцем. И сад се - додаде заједљиво - чудиш као да си јео бунike а не то што си јео.

Па да, све ми се збркало, кажем вам. И све видим накриво. Ни монументалном Крсту да се обрадујем како треба. А наши локални неимари његовом градњом као да су хтели да нам поруче да је и Бог са нама. Прекрстиш се па уђеш у Крагујевац. А може и обратно. Дођеш, видиш, прекрстиш се па одеш. Шта си видео? Па, рецимо, и то да брига за незапослене превазилази све границе. Ко хоће да ради, док се овде све не доведе у ред, може неку кинту да узме и у Алжиру. Поготову ако сте инжењер и ако добро подносите малијару и остale афричке тегобе.

Понуда је отворена, Крст је освештан, а за мене би, очигледно, најбоље било да баталим увозне краставчиће. Јесу згодни за трикање, али остављају горак укус у глави!

Житопродукт

Крагујевац, Војвода Путнино 70
Телефон: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 155, 370 192
zitoprodukt@nafanu.com

Враћамо по производничким ценама

Производничка цена:
гарантовани квалитет
белог, лиснатог,
печеног, замрзнутог
пекива

Све врсте хлеба и пекива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
под улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срејевића 5

NOVI CHEVROLET SPARK

VEĆ OD 7.240 €

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS
Lepenički bullevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

Пише Милош Пантић

Према писању листа „Блиц“ од четвртка, 22. јула, под насловом „На месту девет касарни ничу стамбени квадрати“, Грађевинска дирекција Србије је у преговорима са Министарством одбране да и на локацијама бивших касарни у Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Врању и Чачку примени исти модел масовне станоградње какав ће ускоро почети да се реализује у Београду. Као што је већ раније објављено, на површини већој од 40 хектара, на локацији старе касарне „4. јули“ на Вождовцу, градиће се 5.367 станови, од чега ће Министарству одбране припасти 21 посто стамбене површине, а остатак ће путем јавног огласа и под повољнијим условима моћи да купе заинтересовани грађани.

Небојша Васиљевић, члан Градског већа за инвестиције и развој, за преговоре две државне институције око стамбене градње на простору касарне „Радомир Путник“ у центру Крагујевца сазнао је из овог новинског чланска. Градска управа о таквим плановима и намерама није званично обавештена, нити је од ње тражено било какво мишљење или сагласност. Васиљевић каже да такав план државних институција, у коме се потпуно заборави и у други план ставља локална управа у Крагујевцу, неће моћи да се примени.

Локалне управе - туђе

- То представља метод по коме се у Београду доносе одлуке шта и како ће се градити у градовима по Србији, а ми у локалним управама треба да западнемо у стање нирване. Све ово се уклапа у оно што знајмо, пошто преговори градске власти са Министарством одбране о уступању ове касарне за потребе изградње градских објеката нису до сада успели, а у овој земљи је по важћем закону све државно, док испада да су локалне управе нешто туђе, каже Васиљевић.

Преговори представника града са Министарством одбране да се бивша касарна „Радомир Путник“ уступи за потребе града уз одговарајућу накнаду трају већ годинама, а застој је настао у децембру 2008. године. Тада је Војска изразила спремност да се осам и по хектара

ГРАДСКАВ ЛАСТП РОТИВД РЖАВНОГП ЛАНАГ РАДЊЕС ТАНОВА УК АСАРНИ „Р АДОМИРП УТНИК“

НЕЋЕ ПРОЋИ ако се град не пита

План да Грађевинска дирекција Србије уз сагласност Министарства одбране изгради стамбени комплекс на простору ове касарне неће моћи да се примени у Крагујевцу, ако су

земљишта које заузима касарна уступи Крагујевцу уз накнаду од 35 станови намењених војним лицима, док би се остатак процењење вредности надокнадио у новцу.

Војска је тада тражила да се из процене вредности имовине изузму два објекта, које би она задржала, а то су зграда команде, преко пута Дома Војске, и зграда старе кухиње и трпезарије, крај Даничићеве улице, која је адаптирана у 16 станови, у којима тренутно бораве породице официра избеглих из бивших југословенских република.

Пред крај прошле године преговори су опет запели, јер су представници Војске променили предлог и тражили да у процену имовине уђе и стара зграда кухиње и да град и њу преузме. Овлашћени органи Пореске управе проценили су вредност ара земљишта у овом комплексу на 4.000 евра, што значи да би град за осам и по хектара морао да плати 3,8 милиона евра, с тим што би се вредност 35 станови урачунала у ову цифру. Међутим, процењена зграде старе кухиње изашла је на чак 1,3 милиона евра, што је целу трансакцију за град учинило неприхватљиво скром.

Како каже Васиљевић, ни у какав будући детаљни урбанистички план овог простора та зграда никако не би могла да се уклопи и морала би да се сруши, а то даље повлачи да би град морао да обезбеди нових 16 становица за расељавање овде смештених официрских породица.

замислили да су ту градска власт ништа не пита. Нека примене МЕГА пројекат који јасно предвиђа услове измештања војних објеката, каже Небојша Васиљевић

На тој спорној тачки преговора се стало, јер град није прихватио ове услове и завладало је затишје. И док се чекало хоће ли нека страна да попусти и да се посао заврши, дошла је вест о преговорима да се овде граде станови у државном аранжману.

■ Комерцијално и бесплатно

Такав пројекат потпуно би пореметио градске планове, јер овде није предвиђен стамбени комплекс, већ нешто сасвим друго. Простор касарне „Радомир Путник“ виђен је у визијама градских планера за изградњу објеката јавне намене, јер се својим положајем наслажа на градско језгро и историјски ком-

плекс „Милошев венац“. Идеја је да се на делу локације до Улице кнеза Милоша изгради нова зграда градске тржиште, која би омогућила да се садашњи објекат тржиште исели и добији другу намену. Такође је предвиђен још један објекат јавне намене у делу плаца према позоришту, а остало је отворено питање какве би се зграде градиле у слободном делу локације, с тим што се размишљао о томе да би оне могле да буду намењене за установе из области културе, при чему је најчешће помињана библиотека.

Отворено је и питање две зграде касарне које су делом срушене у НАТО бомбардовању. Оне нису стављене под заштиту државе, али је

Небојша Васиљевић:

По МЕГА пројекту војни објекти и земљиште уступили би се бесплатно ако их градови употребе за јавне намене, а онај дело земљишта који се употреби за комерцијалне сврхе регулисао би се тако што би се 21 посто од изграђеног простора дао Министарству одбране. То је модел који је применен и у бившој касарни „4. јул“ на Вождовцу. Ово даље значи да би град Крагујевац, који је заинтересован за Дом Војске, требало да добије овај објекат бесплатно, јер је планиран да буде музички центар. Што се тиче имовине касарне „Радомир Путник“, ту би морало да се надокнади Војsci давањем 21 посто комерцијалног простора који би се на њој изградио, као што би били станови, док будући објекти јавне намене који би се ту подигли не би ни једним делом улазили у обавезу надокнаде. Нека држава примени МЕГА пројекат, јер такве обавезе из њега произистичу, тврди Небојша Васиљевић.

ОДРЕЂЕНА БУДУЋА ПРЕДСТАВНИЦА КРАГУЈЕВЦА У БРИСЕЛУ

У борбу шаљемо Борку

Када од септембра у канцеларији

Јужноморавског региона у Бриселу буде отворено крагујевачко представништво, Крагујевац и Шумадију представљаће Борка Томић, регистровани лобиста у Европском парламенту и свестрано образована млада Крагујевчанка

Ia ће Крагујевац постати први град у Србији који ће имати своје представништво за лобирање у Бриселу - већ је познато. Али, ексклузивна информација је да ће од септембра, када се крагујевачко представништво званично буде уселило у канцеларију Јужноморавске регије у Бриселу, град и Шумадију представљати професорка енглеског језика и мастер пословних комуникација Борка Томић.

За овај посао препорука је била њена импресивна биографија, а вероватно је преудило то што је од 2005. до 2008. радила у НВО Српски институт за јавну дипломатију у Бриселу на пословима лобирања и представљања наше земље и што је регистровани лобиста у Европском парламенту.

■ Једна, али вредна

Идеја о крагујевачкој канцеларији у Бриселу потекла је од представника чешке делегације који су 21. октобра прошле године, понудили граду канцеларију Јужноморавске регије у Савету Европе за потребе лобирања, повлачења средстава из претприступних фондова и представљање Крагујевца и Шумадије у Европи.

Савет Јужноморавског региона одобрио је бесплатно коришћење канцеларије у Бриселу, док се град обавеза да финансира боравак и свог представника.

У писму које је упућено градоначелнику наведено је да осoba која ће представљати Крагујевац мора да зна француски и енглески језик, проблематику структурних фондова ЕУ, да има опште знање о политичким догађајима у Европи и да је способна да ради самостално и од-

говорно. Њена обавеза је и да на крају сваке недеље шаље писмени извештај о свом раду одељењу за односе с јавношћу Јужноморавске реџије.

Мада је изгледало да неће бити лако пронаћи правог представника, испоставило се да су једна пријава и једна кандидаткиња били довољни да се одмах донесе одлука. Наиме, тек што се Борка Томић вратила почетком маја ове године из Брисела, комшиница јој је јавила да је објављен текст у „Крагујевачким“ о отварању представништва у Белгији и да се тражи особа која би могла да се бави тим послом. Без размишљања Борка је послала свој CV на адресу Скупштине града.

- Док сам била у Бриселу много пута сам размишљала о томе како би било најбоље промовисати наш град и Шумадију, а сада ћу то мочи конкретно да учиним. Имала сам срећу да је моја комшиница прочитала тај текст у новинама и одмах ми јавила. Так што сам распаковала кофере по повратку из Белгије, послала сам своју радну биографију и после кратког времена позвана сам на разговор код градоначелника, прича наша саговорница.

■ Дипломатска пракса

Иначе, Борка Томић је рођена 1977. године у Крагујевцу, где је завршила основну школу и Прву крагујевачку гимназију. Дипломираја је енглески језик на Филоло-

ФОТО: АНДРО ЂЕРА

БОРКА ТОМИЋ ОД СЕПТЕМБРА КРАГУЈЕВАЧКА „АМБАСАДОРКА“

шком факултету у Београду. Успешном сматра то што је по завршетку факултета истовремено радила и студирала на престижној пословној школи у Паризу, где је стекла звање мастер пословних комуникација. Иницијала је и водила пројекат „Ребрендирање Србије“, што је била и њена магистарска теза. Претходних шест година живела је и радила у Паризу, Лондону и Бриселу, а сада живи на релацији Париз - Брисел - Београд.

Осим енглеског, говори француски и немачки језик. Захваљујући магистарском раду добила је прилику да у изнајмљеном простору у Бриселу за „Српску кућу“ конкретизује оно чиме се теоријски бавила.

- Била сам један од оснивача Невладине организације Српски институт за јавну дипломатију у Бриселу и њен ПР менаџер од 2005. до 2008. године. Све оно што је била тема мог магистарског рада оживело је у пракси. Уствари, живела сам оно о чему сам писала, објашњава Борка, која је тада стекла и звање регистрованог лобисте у Европском парламенту.

За себе тврди да је упорна, иновативна, прагматична, поуздана и аналитична. Отворена је за сарадњу са различитим културама, а постигла је и запажене резултате у залагању за српске интересе у Бриселу. Драгоцено искуство стечено кроз дипломатску праксу у Бриселу значајна је препорука за нови посао.

- Имам прилично искуства са представљањем наше земље, а имам и идеје како бих то убудуће радила. Заправо, ја ћу бити продужена рука онога што град жели. Ако постоје пројекти, тражићу партнere за њихову реализацију. И тамо је слично као код нас. Сарађују људи, а не институције, а посао се завршава стиском руке, каже Борка.

На питање колику плату очекује за свој рад, Борка одговара да јој је непријатно да о томе говори и да ће одлуку о томе препустити својим „пословдевцима“.

- Најважније је да радим праву ствар за град, а ако успем и тај финансијски део ће доћи. Мој статус и моја плата треба да буду део српске реалности, објашњава наша саговорница и додаје да је плаћала 650 евра кирију за пристојан двособан стан у близини Европског парламента за време боравка у Бриселу. Пријатељи у Белгији помоћи ће јој да поново пронађе смештај када у септембру и званично постане „амбасадор“ Крагујевца и Шумадије у Европи.

Гордана БОЖИЋ

Пише Слободан Џупаріћ

У последње време опет се прича о евентуалној коалицији демократа и на предњака. Избори још нису на видуку, још ће да се померају позиције најзначајнијих актера, а истраживања јавног мњења говоре да су ДС и СНС већ месецима по рејтингу скоро изједначенчи. Реалисти тврде да коалиција ДС - СНС није вероватна јер би било много тешко објаснити бирачима и једним и другим зашто се морало приће сарадњи са највећим ривалом - али ипак не искључују у потпуности та кву могућност.

- Пре неколико месеци та идеја такође је била актуелна, а онда је прича одједном утихнула, па се чини да највише од односа унутар владајуће коалиције зависи колико се та теза покреће као опција за могућу владу после избора, каже за „Крагујевачке“ Бранко Радун, сарадник у часопису „Нова српска политичка мисао“. - Сада се поново покреће прича о тој могућој коалицији, а чини се да то раде демократе како би на неки начин мало притиснули своје коалиционе партнере на већу кооперативност.

Биљана Илић Стошић, заменик шефа одборничке групе напредњака у крагујевачком парламенту, тврди да се о свакој евентуалној ко-

КОЛИКОЈ ЕМ ОГУЋАК ОА

Србиј

алицији расправља тек када се види ко са каквом snagом располаже, онда када прођу избори.

- Игре партизана и четника за нас су одавно завршене. Ми ни са ким нисмо у рату, ни са ким се не гледамо преко нишана, ровове смо одавно затрпали... Са свима можемо да разговарамо, одговара Биљана Илић Стошић.

Народни посланик ДС и члан њеног Градског одбора у Крагујевцу Милан Вучковић наглашава да су они данас задовољни својим коалиционим партнерима и не би их, како рече, мењали.

- Што се тиче СНС, реч је о странци која тек треба да се профилише и да се легитимише, која тек треба да изнесе неке основне постулате своје политике. Нама је драго што су се, након десет година послушништва према Војиславу Шешелу и његовим превазиђеним идејама националшовинизма, ти људи окренули и прихватили европски пут, али далеко од тога да је то довољно да они буду први и искрени партнери Демократској

Илустрација: ГОРАН МИЛЕНКOVИЋ

Српско Министарство финансија прошле недеље почело је исплату једнократне помоћи (бонуса, репреса) запосленима у државној управи, социјалним установама, полицији, просвети, војсци, здравству, локалним самоуправама и аутономним покрајинама. Иако је премијер српске Владе објаснио да је реч о помоћи најугроженијима, испоставило се да то категорији припадају сви запослени у државним предузећима, који осим те привилегије, примају и плату до 50.000 динара. Међутим, без новчане помоћи од 5.000 остали су запослени у јавним и јавним комуналним предузећима, уз ображење Министарства економије „да нису на списку буџетских корисника“.

■ И јесу и нису буџетски

Из Министарства финансија објашњено је да се исплата помоћи односи само на оне кориснике који се налазе на списку директних и индиректних буџетских корисника објављеном прошле године у Службеном гласнику Републике Србије. Са ове листе изузета су јавна и јавна комунална предузећа, па су без додатног цепарца остали у „Електрошумадији“, Пошти и „Телекому“, као и сви запослени у крагујевачким комуналним предузећима чији је оснивач град.

Због тога је Синдикат запослених у стамбено-комуналној делатности Бранислав Петрашиновић и додаје да држава једном дефинитивно треба да се изјасни где припадају ова предузећа - јесу ли корисници буџета или нису.

КО ЈЕ ОСТАО БЕЗ ПЕТ

Где је с

дан од три захтева да се и њима исплати једнократна помоћ од по 5.000 динара.

- Од када су у априлу прошле године замрзнуте зараде у комуналним предузећима, ми смо више пута сврставани у групу индиректних корисника буџета, али по нечјој вољи час смо били корисници, час нисмо. Наиме, по званичној одлуци из 2009. године, јавна комунална предузећа нису сврстана у кориснике буџета, што је по нашем мишљењу и оправдано. Међутим, уредбом из 2005. године нама су замрзнуте зараде, јер смо тада проглашени буџетским корисницима и та уредба је још увек на снази. Такође, запослени у овој бранши били су у обавези прошле године да шест месеци плаћају додатни порез држави на зараде из над 40.000 динара. Сада је лимит, али не за порез, него за помоћ 50.000 динара, и наравно ту нема јавних комуналних предузећа, објашњава председник Самосталног синдиката запослених у стамбено-комуналној делатности Бранислав Петрашиновић и додаје да држава једном дефинитивно треба да се изјасни где припадају ова предузећа - јесу ли корисници буџета или нису.

САРАДЊА СА ЈУЖНОМАРВАСКОМ РЕГИЈОМ

До сада 60 пројекта

АЛЕКСАНДАР НАЛЕПКА

Сарађња Крагујевца и Шумадије са Јужноморавском регијом у Чешкој траје од 2003. године, када је у Крагујевцу отворено представништво овог региона. За седам година реализован је око 60 пројекта у вредности од преко два милиона евра.

- Одабрали смо Шумадију јер се налази у централном делу Србије, због чега није било могућности да овај регион преко пројекта дође до финансијских средстава, јер су они углавном били везани за пограничну сарадњу и пограничне области. То нас је определило да отворимо нашу канцеларију у Крагујевцу, каже Александар Налепка, представник Јужноморавске регије у Крагујевцу.

Он објашњава да се сарађња до сада одвијала кроз три области. Прво, финансијски су пројекти шумадијских општина и Крагујевца, а до прошле године издвајан је од 300 до 500 хиљада евра годишње. Међутим, због кризе која је у великој мери погодила и Чешку, тај износ је знатно смањен, па је прошле године издвојено 100, а ове 160 хиљада евра.

- Велики је успех што смо уопште успели да одржимо сарадњу на финансијском пољу и да кренемо даље, јер у Чешкој је било великих проблема у овом тешком времену, каже Налепка.

Ове године, на конкурс који је расписан пре месец дана стигло је 14 пројеката из шумадијског региона, а град Крагујевац послао је два. Један се односи на реконструкцију просторија Савеза глувих и наглувих особа у Ердоглији у вредности од 11.000 евра. Други пројекат је градски и односи се на отварање кол центра за хитне случајеве, при чему би све хитне службе имале јединствен телефонски центар. Вредност овог пројекта износи 75.000 евра. Сваки пројекат финансира се максимално са 70 одсто, а највише до 25.000 евра.

Друга област сарадње је едукација пројект менаџера за пројекте којима ће се конкурисати код фондова Европске уније, док се трећа односи на међушколску сарадњу и стипендирање студената на Масариковом универзитету у Брну. Тренутно на овом универзитету студира 16 студената из Шумадије.

КОАЛИЦИЈА ДЕМОКРАТА И НАПРЕДЊАКА

а је земља чуда

Причу о приближавању ДС и СНС с времена на време активирају демократе, вероватно да би мало „притиснули“ своје садашње коалиционе партнere, каже аналитичар Бранко Радун. Кад су могли да се спајаше са социјалистима, зашто не би и са напредњацима, мада је неизвесно како би то прихватили „тврђи“ гласачи и једних и других

странци. Дакле, мораће још много да се доказују, поручује Милан Вучковић.

■ „Мали играчи“

Спекулише се, међутим, да би та опција демократа и напредњака деловала погубно на учењивачки капацитет малих странака, па треба очекивати од њих да, ради својих интереса, испровоцирају сукоб ових моћних странака.

- Ако би дошло до те коалиције, мале странке више не би имале никакав учењивачки капацитет, односно нашле би се на маргини, прешле би у опозицију, сматра Бранко Радун. - Значи, уколико су шансе за ову коалицију веће, уколико је учењивачки капацитет малих странака слабији. Конкретније, врло је тешко проценити колико је приближавање демократа и напредњака реално, пошто је очигледно да „плаво-жути“ протурају ту причу с намером да смање учењивачки капацитет поједињих својих партнера. Можда би једина позитивна ствар, кад говоримо о потенцијалној коалицији „моћних“, била у томе што би неки „мали играчи“ који имају превише моћи и који су се учврстили на неким позицијама – отишли у опозицију.

Биљана Илић Стошић апострофира да о погубном деловању малих учењивачких странака на Србију треба да мисле бирачи када изађу на изборе. Глас за СПС у овом тренутку представља глас за Г17 плус, а гласати за Верољуба

НИ СА КИМ НИСМО У РАТУ:
БИЉАНА ИЛИЋ СТОШИЋ

Стевановића, по њеним речима, значи дати глас Млађану Динкићу.

- Не бих говорио о учењивачком капацитету малих странака, јер би то било некоректно с моје стране пошто припадам Демократској странци, која је највећа, каже Милан Вучковић. - Напросто, све партије су једнаке. Нека има већи број гласача и самим тим већи маневарски простор – нека мањи. Но, свака партија има право да се бори за свој положај и сва политичка средства у том смислу су дозвољена. Евидентно је, међутим, да би, уколико две највеће партије направе владу, значај мањих странака у парламенту опао.

Неке анализе упућују на закључак да и међународна заједница подржава евентуални савез демократа и напредњака. Ако је то тачно, како се може објаснити?

■ Стабилна Србија

За Бранка Радуна међународна заједница је прилично апстрактан појам, јер постоје не само различите државе него и групације држава и неке сile које имају различите интересе. Некима би можда више одговарала једна, а другима друга опција. Није јасно ни шта би Америка, као најјача сила, желела ту да види.

- Чини се да они играју на обе опције, па на неки начин притискају постојећу владајућу коалицију причом да су они замењиви, да може и друга комбинација да се направи – тако да сникавају цену и једнима и другима. И онда су, за право, и власт и опозиција негде у позицији да се утврди, да се представе као оперативни тим кључним силама, пре свега Сједињеним Америчким Државама, проценује Радун.

Милан Вучковић претпоставља да су се велике сile доволно на гледа на нестабилности у Србији, политичких сукоба, па и ратова у прошlostи, а жеља им је да српска политичка сцена буде стабилна. Јер, уколико је Србија стабилна, онда је стабилан и цео Балкан.

- Не знам шта они мисле о евентуалном савезу ДС – СНС, али верјем да не би ишли тако далеко да покушавају да нам наметну некаква постизборна решења – нити бисмо ми то, као државотворна и озбиљна странка прихватили, категоричан је Милан Вучковић. - Напросто, све партије су једнаке. Нека има већи број гласача и самим тим већи маневарски простор – нека мањи. Но, свака партија има право да се бори за свој положај и сва политичка средства у том смислу су дозвољена. Евидентно је, међутим, да би, уколико две највеће партије направе владу, значај мањих странака у парламенту опао.

■ Николић премијер

Готово је немогуће, кажу посматрачи, замислiti да ДС пристане

БОРИЛОВЕ РАДИЋ, ДУГОГОДИШЊИ ПРВИ ЧОВЕК ДЕМОКРАТА У КРАГУЈЕВЦУ

Опција у игри

До пре кратког времена коалиција ДС – СНС била је готово немогућа и мало ко је уопште претпостављао да до ње може доћи. Међутим, што време даље одмиче, та опција је све реалнија – и она се сада већ не може одбацивати. Они који су говорили како би било превише да Борис Тадић прихвати да иде у једну такву коалицију немају много аргумента за то. Јер, лидер демократа је већ, да тако кажем, прогута жабу, и то крастачу, у коалицији са Социјалистичким партијом, па после тога вероватно не би било толико гадљиво за њега да прогута и напредњаке.

Али, не само што је он прихватио коалицију са СПС-ом, већ су то добри делом учинили и његови гласачи и то са Социјалистичким партијом која није потпуно раскинула с политичком Слободаном Милошевићем. Хоћу да подсетим да поједини министри и сада седе у фотографијама у Влади у којој ДС води главну реч, а да се из њихових столица види портрет Слободана Милошевића. Кад Тадић тако нешто прихвати и толерише, зашто не би направио савез са Николићем. То је опција која вероватно може да се додги.

на владу са Томиславом Николићем на челу. А да ли је, такође, тешко замислiti да Томислав Николић освоји највише гласова и пристане да уђе у власт – а да не буде премијер?

- О какво год коалицији да се ради, логично је очекивати да партија са највећим бројем освојених гласова преузме водећа и најодговорнија места, каже Биљана Илић Стошић. - Садашња ситуација, у којој странка која је једва прешла цензус води целокупни финансијски систем – погубна је за Србију, а кривицу за то сносе коалициони партнери који су јој то омогућили.

Милан Вучковић је убеђен да Томислав Николић

неће бити премијер Србије ни после наредних избора и да СНС сигурно неће освојити више гласова од ДС. То је његова порука бирачима и гласачима у Србији, јер по свим анкетама ДС боље стоји од сваке друге странке, а Борис Тадић је убедљиво најпопуларнији у Србији.

Бранко Радун подсећа да је много шта тешко било замислiti, па се

десило. Пре пет година, рецимо, тешко је било замислiti владу СПС-а и ДС-а, па ето, имамо је – и нико сад не види ништа чудно у њој. Једноставно, медијска

припрема и после кампање одрадила је своје. Дакле, могуће је да дође и до коалиције ДС – СНС, што не би никог, тврди Радун, претерано чудило. Можда би овим поузданом и збуњеном један број тврђих гласача у редовима демократа и напредњака.

- Е, сад, колико би се премијерском функцијом задовољио Томислав Николић, то је добро питање, проценује Бранко Радун. - Можда је рано лицитирати, али верујем да би чак и демократама било прихватљиво решење да, рецимо, Николићу дају да буде премијер, а да они држе већину кључних министарстава у Влади. Мислим да би Тадић одговарало да жртвује слабог премијера, као што је Цветковић, а да његови људи преузму и министарства садашњих коалиционих партнера. Тако би ДС могла да има већу власт него што сада има.

ЗАДОВОЉНИ САДАШЊИМ ПАРТНЕРИМА - МИЛАН ВУЧКОВИЋ

ЗАПОСЛЕНИ У КОМУНАЛНИМ ПРЕДУЗЕЋИМА ТРАЖЕ ПОМОЋ БЕЗ КОЈЕ СУ САДА ОСТАЛИ

ХИЉАДА ДИНАРА ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ

оцијална правда

Обећана једнократна помоћ државе заобишла је запослене у јавним и јавним комуналним предузећима, због чега је Синдикат запослених у стамбено-комуналним делатностима упутио захтев премијеру и министрима да се и њима исплати овај новац

ЈЕСМО ЛИ „ДРЖАВНИ“ ИЛИ НИСМО – БРАНISЛАВ ПЕТРАШИНОВИЋ

Опште прихваћен став је, тврди наш саговорник, да је лимит за социјалну помоћ требало да буде на нивоу просечне зараде у Републици од 33.400 динара. Петрашиновић сматра да су министри приликом одлучивања руководили политичким и да су, практично, „бирали“ предузећа која ће добити новац, консултујући се са синдикатима који су већ најављивали протесте од септембра. Ако ова држава жели да постане озбиљна у смислу социјалне правде, дакле социјално одговорна, онда не би смела да прави овакве градајије међу запосленима, мисли Петрашиновић.

- Наша намера је да заштитимо запо-

слене у комуналним делатностима. Сви који су добили по 5.000 динара и требало је да добију, јер време у коме живимо и амбијент у коме радимо све нас сврстава у социјално угрожене. Свима би нам добродошло по 5.000 динара и зато тражимо да и ми добијемо тај новац, каже председник Синдиката комуналца.

■ **Бонуси за плате и пензије**

Док једни тврде да је реч о чистом популизму и политичком маркетингу, а не о стварној бризи о социјално угроженим грађанима, други су били склони да верују да ту није било никаквог озбиљног плана. Било како било, једно-

кратну новчану помоћ добили су запослени чија нето основна плата не прелази 50.000 динара, новац је обезбеђен Законом о буџету, а за ту намену је издвојено две милијарде динара. Управа за трезор Србије новац је већ пребацila на око хиљаду органа, а бонус (регрес) до сада је добило око 28.000 запослених у државном сектору. Према званичним информацијама, новац за једнократну помоћ обезбеђен је, наводно, из добити неких државних предузећа (Аеродром „Никола Тесла“, НБС, ПТТ Србија, „Телеком“...).

Бонуси запосленима у администрацији и пензионерима замена су, како је објашњено, за повишицу плате и пензија, коју је обећавао министар економије, а што је Међународни монетарни фонд одба-

чио у последњој рунди преговора. Првобитни предлог Министарства економије био је да сви запослени у јавном сектору са платом до 80.000 динара до краја године добију две новчане помоћи од по 5.000, али су се томе жестоко упротивили синдикати, као и целокупна стручна јавност. Ни смањење лимита није одобровољило грађане, јер статистика говори да осим „непристојно богатих појединача“ у Србији, па и у Крагујевцу, има и много забрињавајуће сиромашњи.

На евиденцији крагујевачке Филијале Националне службе за запошљавање пријављено је око 25.000 незапослених, али се проценује да

има бар још за трећину оних који нису пријављени. Чак је близу 700 Крагујевчана толико сиромашњи да имају право на умањење рачуна за утрошну струју. Мада је списак Центра за социјални рад много већи, право на ову повластицу стекли су само они који редовно измирују ову обавезу. Према подацима Филијале ПИО фонда, на подручју Шумадије, најниже пензије до 11.088 динара прима око 7.400 од 63.000 пензионера или сваки девети пензионер. Само у Крагујевцу више од 4.000, од укупно 49.000 пензионера, једва „добрају“ до 11.000 динара.

Имајући у виду ове податке, поставља се питање није ли требало поделити једнократну помоћ онима који имају минималне приходе, најсиромашњим пензионерима, грађанима који немају посао и онима који о плати од 50.000 динара могу само да сањају, а који такође пуне државни буџет. Овако, приче о некаквој социјалној правди државе не звуче баш уверљиво.

Гордана БОЖИЋ

„ЗАЈЕДНО
ЗА ШУМАДИЈУ“
ЗАДОВОЉНА
ТЕМПОМ РАЗВОЈА

Највеће инвестиције у Србији

И поред тешких услова због рецесије и смањених могућности за нове инвестиције, као и тешкоћа које је донео нови Закон о планирању и изградњи, програм даљег развоја Крагујевца који је 2004. године усвојила странка „Заједно за Крагујевац“, садашња „Заједно за Шумадију“, се успешно остварује, оценио је Небојша Васиљевић, потпредседник странке.

Најбољи пример за то је вест да компанија „Фијат аутомобили Србија“ улази у производњу два нова модела, чиме су демантоване све досадашње сумње у стварне намере „Фијата“, али и почетак изградње нове зграде „Енергетике“ у „ФАС“-у, вредне 170 милиона евра. У овом тренутку не постоји већа инвестиција у Србији у области производних предузећа, нагласио је Васиљевић, уз напомену да се велике инвестиције, такође међу највећим у земљи, реализују и у изградњи стамбених и пословних објеката. „Плаза“ ће почети са изградњом у августу, „ДИС“ треба да отвори нови објекат почетком октобра, док изградња „Делта парка“ треба да се заврши до Нове године.

- Након разрешења проблема и потписаног споразума између Града, Центра за стручна жита и Министарства науке, који ће омогућити да Град делимично санира проблеме у Центру и он почне да послује профитабилно, разрешени су имовински односи, па се настављају инвестиције на локацији Ракаљ. У врло кратком року на тој локацији изградњу објекта ће започети фирме „Интергас“, „Санел“, „Хеленик петрол“ и „А маркет“, каже потпредседник „Заједно за Шумадију“.

Иако у овом тренутку нема интересовања инвеститора за куповину нових локација, постоји њихово интересовање за улагање кроз партнерство јавног и приватног сектора, и то чак и када су у питању капитални објекти, као што су Аутобуска станица са терминалом, царинско камионачки терминал и студентски домови.

Град Крагујевац је први у Србији конкурисао за изградњу објекта по државном програму за подстицај грађевинске индустрије, са шест објеката, што говори да већ има спремну документацију за њихову изградњу, или је она у фази израде. Ако би на конкурс прошли сви пројекти Град би уштедео 7,5 милиона евра, јер половину средстава обезбеђује држава. Очекивања су да ће бар део пројекта бити одобрен, а за Град је у овом тренутку капитална потреба број један затворени базен, потом зграда у Колонији и објекат Хитне помоћи, изјавио је Васиљевић.

- У буџету града су планирана средства за кредит који локална управа треба да узме да би финансирала 50 посто ових пројеката. О тврђњама да је град презадужен нема ни помена. Али, мора да се каже и да однос према грађанима треба да буде исти, јер у Крагујевцу се изградило три до четири хиљаде становника, а на њих нико не плаћа порез. Кроз проширење круга пореских обveznika обезбедиће се додатна средства у буџету, рагаја је Васиљевић.

Пише Милутин Ђевић

На представљању полугодишњих пословних резултата, 21. јула у Детройту, председник „Фијата“ Серђо Маркионе најавио је да ће се серијска производња два модела аутомобила који ће се производити у Крагујевцу почети првих месеци 2012. године и да ће продукција бити око 190.000 аутомобила годишње. Он је прецизирао да ће компанија „Фијат аутомобили Србија“ радити моделе „Фијат идеа“ и „ланча муз“.

Пробна производња треба да стартује крајем 2011. године, а серијска почетком 2012. године. У Крагујевцу ће се, уз два нова модела, наставити производња „пунте 188“, а планирано је да ове године са монтажних трака сиђе 20.000 аутомобила.

У управи, „Фијат“ такође су најавили да ће у фабрику у Крагујевцу бити уложено милијарду евра. Иначе, овај план предвиђа да Европска инвестиционија банка да 400, Република Србија 250 милиона евра, а остатак ће уложити „Фијат“.

Нови модели ће заменити производњу модела „мултиплла“, „муза“ и „идеа“ који се тренутно израђују у највећој „Фијатовој“ фабрици у Италији „Мирафјори“. Још није званично потврђено шта ће се потом производити у тој фабрици, а у „Фијату“ кажу да се о томе и даље размишља.

Серђо Маркионе рекао је италијанском дневном листу „Република“ да производњу нових модела „Фијат идеа“ и „ланча муз“ предбацује у Србију зато што у Италији има проблема са синдикатима, а да у Крагујевцу може да обезбеди несметану и сигурну производњу.

- Ја се не бавим политиком, већ аутомобилима и мислим да је неопходно схватити разлику између апархије и демократије. Може десет одсто фабрике да буде несагласно, али производња мора бити увек стопостотна, рекао је први човек „Фијата“.

Иначе, постојеће верзије ових аутомобила наши возачи тренутно не могу да купе у Србији. „Фијат идеа“ је до пре три године продавана на нашем тржишту, а „ланча муз“, популарнија као италијански мерцедес, никада.

БУРНЕ РЕАКЦИЈЕ У ИТАЛИЈИ

И похвале и покуде Маркионеу

Најава председника „Фијата“ Серђа Маркионеа да ће производњу модела „ланча муз“ и „Фијат идеа“ из фабрике „Мирафјори“ у Торину преселити у компанију „Фијат аутомобили Србија“ у Крагујевцу изазвала је бурне реакције, како синдиката, тако и власти у Италији.

Тако је премијер Силвио Берлускони изјавио да „Фијат“ може да производи где жели, али да то не би требало да буде на штету радника у Италији.

- „Фијат“ је слободан да производи где сматра да је најбоље, али се надам да то неће бити на рачун италијанских радника, рекао је он.

Министар без портфеља Роберто Калдероли је још оштарија, па је изјавио да му је једино важно шта ће „Фијат“ да ради у Италији, а не у Србији.

- Занима ме само да погон у „Мирафјорију“ остане отворен и да у њему остане иста стопа за послености, био је изричит Калдероли.

Роберто Кота из Лиге севера, који је гувернер регије Пијемонт, у којој се налази фабрика, изјавио је да се „Мирафјори“ мора бранити по сваку цену јер је то симбол не само Пијемonta већ и целе северне Италије.

Министар у влади Италије Умберто Боси сматра, међутим, да није рач о изненаду. Он је подсетио на подстицаје српске владе и оценио да је размишљање о премештању производње почело још у време владе Романа Продија. Слично мисли и генерални секретар синдиката ФИОМ у Пије-

Привреда

ПЛАН „ФИЈАТА“ ЗА ФАБРИКУ У КРАГУЈЕВЦУ

Српска понуда н

СЕРЂО МАРКИОНЕ ПРИЛИКОМ ПОСЕТЕ „ЗАСТАВИ“

ПОЧЕЛА ГРАДЊА НОВЕ ЕНЕРГАНЕ

Инвестиција од 70 милиона евра

Председник компанија „Фијат аутомобили Србија“ Ђоано де Филипос положио је прошле недеље камен темеља за нову енерганизу, која ће бити изграђена у кругу фабрике у Крагујевцу. Вредност радова је око 70 милиона евра, а према речима заменика градоначелника

Крагујевца Небојша Здравковића, на свака два евра која уложи „Фијат“ држава ће дати један, у складу са власничком структуром фабрике „Фи-

јат аутомобили Србија“. Нова енергана ће се простирати на 8.000 квадратних метара, а грађевински радови треба да буду завршени до краја године, да би комплетан енергетски блок могао да буде у функцији од средине наредне године, пре почетка пробне производње два нова модела у крагујевачкој фабрици.

Здравковић каже да је енергетски блок пројектован да у потпуности испрати производњу од 200.000 аутомобила годишње, али ће капацитет бити довољан и за продукцију 300.000 возила, јер ће имати три котла од по 50 мегавата и биће један од најсавременијих у Србији.

Нови блок ће поред котларнице из које ће се ФАС снабдевати топлотном енергијом, имати и компресорску станицу за флуиде, постојећу за деминерализовану воду и трафостаници. Фабрика ће се снабдевати са 30.000 кубика гаса из гасовода краком од Краљева.

поздравило је, уз оцену да је то знак да се договори поштују. Председник Управног одбора „Заставе возила“ и саветник у Министарству економије Александар Јубић каже да је „Фијат“ обелодањивањем те одлуке демантовао и разне спекулације да се пројекат одлаже.

- У Фабрици аутомобила у Крагујевцу у току је санација фабричких хала и других објеката и почетком наредне године почеће

ије. И један и други аутомобил имају петора врата, а „ланча муз“ спада у ред ексклузивнијих модела торинске фабрике, са богатом опремом. Габаритнији је од „фијат идеје“, која је сличнија „пунту“.

■ Знак да се договори поштују

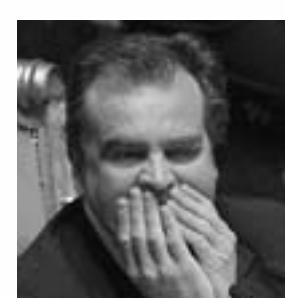
Одлуку „Фијата“ да од следеће године почне производњу нових верзија два модела аутомобила руководство Групе „Застава возила“

Италијански министар правде Роберто Калдероли окарактерисао је преношење производње Л-О у Србију као срамно. Не можете сести за сто, јести захвалијују владним подстицајима за куповину аутомобила и државној помоћи и затим отићи не плативши рачун.

Највећи италијански синдикат Генерална италијанска конфедерација рада је одлуку „Фијата“ да производи Л-О у Србији оценио као део стратегије да компаније промовишу италијанске раднике да прихвате сваки услов који им се постави. „Фијат“ је постигао споразум са радницима у фабрици у Помиљану код Напуља о продолжавању радног временса и повећању производивности, у замену за инвестирање 700 милиона евра у производњу марке „панде“ у том погону, али се томе упротивио синдикат ФИОМ, тврдећи да је тај споразум неуставан јер нарушају права радника на штрајк.

Иначе, медији, на челу са опозиционим листом „Република“, називају Србију Елдорадом за менаџере.

- „Обећана земља“ данас се налази на Балкану. У Србији месечна плата износи 400 евра у односу на 1.100 - 1.200 торинских радника. Ради се чак о мањој плати у односу на раднике у Польској, који добијају око 600 евра месечно, коментарише Ђорђо Ајраудо, национални представник ФИОМ-а.

РОБЕРТО КАЛДЕРОЛИ

ије за одбијање

Председник „Фијата“ Сарђо Маркионена јавио је да ће „Фијат“ имати десетине модела и они треба да изаберу која два ће производити у Србији. Верујемо го сподину Маркионену да зна да изабре добре моделе који ће омогућити и добру продају, оријентисану на звезде, а не неки други?

Генерални директор Групе „Заслава“ Зоран Радојевић није желео да анализира моделе који ће се производити у Крагујевцу, али је нагласио да је битно да ће се правити овде и бити конкурентни на европском и светском тржишту.

Са друге стране, председник Самосталног синдиката Фабрике аутомобила Зоран Михајловић, међутим, сумња да је одлука коначна јер се, како је казао, она за годину дана трећи пут мења. Били су у игри модели који су држали у тајности, а сада то нису ти, већ неки други, нешто што није било предвиђено. За синдикат руководство „Фијата“ је неизбично, оцењује Михајловић.

■ Неће бити промене плана

У Министарству економије кажу да не желе да се мешају у унутрашња питања Италијана. „Фијат“ има свој однос са синдикатима и то раздваја од стратешких одлука где ће и колико да инвестира. Господин Маркионе је јавно саопштио своје планове о производњи два модела у Крагујевцу и ми ту одлуку поздрављамо, кажу у овом Министарству и додају да је за њих битно да се остварило све што су најавили, а то је капацитет од 200.000 аутомобила у првој и 300.000 аутомобила у другој фази, као и чињеница да ће ове године обновљати фабрику, која ће следеће године бити спремна за производњу.

Чланови италијанске владе, укључујући и премијера Сивлија Берлусконија, критиковали су то ринску аутомобилску компанију због планираног премештања производње из фабрике „Мирафори“ у Крагујевац.

Због тога, али и најављеног састанка првог човека „Фијата“ са премијером Италије и синдикатима, многи у Србији се питају да ли ће се, ако пословодство компаније постигне договор са синдикатима или

да пристигне и да се инсталира нова опрема за производњу, сада већ знамо и којих аутомобила.

„Фијат“ има десетине модела и они треба да изаберу која два ће производити у Србији. Верујемо го сподину Маркионену да зна да изабре добре моделе који ће омогућити и добру продају, оријентисану на звезде, а не неки други?

Према писању италијанске штампе, портпарол „Фијата“ Ричард Гадезели изјавио је да је званичан став компаније да неће коментарисати даље своје планове у Србији, након што је већ једном најавила

седника Маркионеа, сматрају они, неће бити погажена, а коначну одлуку очекују у септембру.

Ипак, синдикалац Зоран Михајловић верује да се у читаву причу умешала политика, јер да ће нови модели стићи - зна се давно.

- Ми смо само изговор у препуџавању између италијанских синдиката и пословодства и пословодства и тамошњих власти. Питам се зашто бисмо смо у Србији на било који начин угрожавали раднике у Италији, када је овде планирана производња од двеста до триста хиљада аутомобила, која је у односу на фабрике које „Фијат“ има у свету занемарљива. У Польској произведе 500.000 аутомобила, у Бразилу 700.000, а „Фијат“ планира и инвестицију у Русији вредну више од милијарду евра, каже Михајловић.

Он додаје да ће бити због тога својим колегама, синдикалцима из Торина, који ће ускоро боравити у Крагујевцу, рећи да им ми не отимамо посао, као и да је наша влада одобрila толике подстицајне мере да се пре може рећи да добрим делом учествујемо у ширењу „Фијат“ групе.

Иначе, „Фијат“ је претходно објавио планове за повећање производње у италијанским погонима који су недовољно искоришћени и потврдио да наставља с плановима о инвестицији 700 милиона евра у преносење производње модела „Панда“ следеће генерације из Польске у један погон близу Напуља.

■ „Фијат“ више од очекиваног

Домаћи економски аналитичари кажу да услове за пословање које је италијанска компанија добила у Србији ниједна држава не нуди

производњу два аутомобила из класе Л-0.

Иначе, у Торину ће већ колико сутра бити организован заједнички састанак представника владе, „Фијата“ и синдиката, на којем би Сарђо Маркионе требало да објасни одлуку којом су остале две стране, судећи по њиховим реакцијама, биле затечене. Иако ће се послодавци „Фијата“ састати и са радничима, упућени су уверени да преговори неће променити планове за фабрику у Србији. Реч пред-

ПОДЕЛА „ФИЈАТА“

Башка аутомобили, камиони и трактори

„Фијат“ је у Детроиту озваничио поделу аутомобилске куће на два огромна огранка. Од јануара 2011. године аутомобилски сектор, који обухвата погоне „Ланча“, „Алфа Ромео“, „Ферари“, „Масерати“ и један део новоприсвојене фабрике „Крајслер“, дефинитивно ће се одвојити од производње камиона и трактора, сектор са-да познатијег као „Фијат индустрис“, који обухвата

„Ивеко“ (камioni) и „Cnh“ (трактори). Осим логистичке поделе производње, два нова сектора подељећи и буџет од укупно тринаест милијарди евра, три ће остати огранку „Фијат индустрис“, док ће преосталих десет остати на располагању производњи аутомобиља.

- Полако излазимо из тунела. Крајем 2011. „Фијат“ ће поседовати 35 одсто „Крајслера“, који следеће године планирамо да изнесемо на берзу.

Након потврде поделе аутомобилске куће, „Фијат-ве“ акције вртоглаво су порасле за седам одсто.

НОВИ МОДЕЛИ ФИЈАТА

ФИЈАТ ИДЕА је минипревозник. Аутомобил је базиран на платформи „пунто ево“, а користи моторе са еуро 4 стандардом.

Бензински мотор је 1,4-литарски, са 16 вентила, 95 коњских снага, пет и шест брзина преноса, као и дизел 1,3-литарски, 16 вентила.

Бразилски верзија „идеа“ покренута је у Јужној Америци крајем 2005. године. Користи моторе 1,4-литарски, 8 вентила, 86 коњских снага, мотор „гранде пунто“ и најновију верзију 1,8-литарски, са 8 вентила и 114 КС. Агрегати омогућавају да возач користи или бензин или етанол.

У Бразилу је продато преко 500.000 овог модела аутомобила.

Нови модел производиће се у две верзије, са пет и седам седишта. Верзија са пет седишта биће класе мерцедес А, док ће већи модел бити миниван класе „ситроена пикасо“ или „опела зафире“.

ЛАНЧА МУЗА је модел који је у великој мери базиран на „фијат идеа“ са којим дели већину компоненти, али се разликује у предњем и задњем делу, као и ентеријеру и опреми.

Оба модела су у производњи од 2004. године на основу платформе 188, односно „пунта“.

Предњи и задњи део аутомобила сличан је „ланчи ипсилон“. Унутрашњост је од луксузних материјала, а богата је и хромираним детаљима.

Два моноволуменска возила припадају класи Л 0, направљени су на платформи „пунто ево“, а производиће се с разним верзијама мотора.

Страним инвеститорима и да због тога не постоји бојазан да би „Фијат“ променио планове када је уписану пословање у Србији.

„Фијат“ је у Србију дошао због јефтине радне снаге и олакшице у пословању које му је омогућила српска држава и зато није чудно што је ова компанија спремна да трпи притиске италијанске владе и синдиката после одлуке да произведе у Крагујевац, кажу Михајловић.

- Прво, они код нас имају јефтину радну снагу, што је главни мајац за долазак страних инвеститора. Сада када је динар ослабио, она је још јефтинија! Онда смо имали пореске и царинске олакшице и обећали улагање у инфраструктуру о нашем трошку. Добили су и уступке који се тичу броја радника, а на крају смо чак финанси-

рали и куповину „пунта“ из буџета како бисмо им повећали продају. Скупом смо платили ту инвестицију и дали смо „Фијату“ доста уступака. Ја не знам ниједан пример да је нека регионална држава помогла неком инвеститору толико. И ако сад тај посао остане само на једном моделу, онда је то сигурно слаб посао. На овакав начин испада да потплаћујемо инвеститоре да дођу, тврди стручњак за страна улагања Милан Ковачевић.

Портпарол Уније послодаваца Србије Драгољуб Рајић оцењује да су ниске плате основни разлог што је „Фијат“ дошао у Србију, јер су плате у „Фијату“ од 1.600 до 2.200 евра, а у „Застави“ око 320 евра.

Председник синдиката „Застава аутомобили“ Зоран Михајловић плаши се поновног одлагања изrade новог модела „Фијата“ у Крагујевцу.

- Мислим да смо им дали много више него што се могло очекивати. Без обзира што су они фирма која треба тржишно да послује, добили су од града бесплатно земљиште. С друге стране, ни италијанска влада није дала „Фијату“ продају аутомобила по систему „старо за ново“, него су им рекли

да треба да раде тржишно, а сада хоће да се мешају. „Фијат“ овде није дошао зато што нас воли, већ зато што има корист. Они имају бесцаринску зону у „Застави“, а производића компонентата које буду довели биће неколико година ослобођени плаћања комуналнија за земљиште и инфраструктуру.

Такође, требало је у августу 2010. године да крену са производњом, али им је наводно због кризе и то одложено за годину и по дана, каже Михајловић.

megabelt
Kneza Mihaila 106, Kragujevac

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)
klasično klinasto remenje, nazubljeno, polo-v PZPH remenje, transportno remenje,
intervlko remenje, zupčasto remenje, variјatorsko remenje, šestougašno remenje,
okruglo remenje, extremalift...
SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)
Ulica, auto delovi i autokozmetika...
Telefon 325-236

ЦЕНТРАЛНАИЗ АПАДНАС РБИЈАД ОБИЈАЈУА ЕРОДРОМ

Лађевци за цивиле од краја 2011.

У току је израда плана и студије коју ће у највећем бимуф инансирати У САИД, а конверзија еродрома зв ојногу мешовитиби тр ебалод абу деза вршенау рокуод го динуи под ана. В ладаа мино- валаи о двојила2, Змијијардед инара

рад Крагујевац и фирма „Машинопројект копринг“ из Београда, како је одлучено на седници Градског већа протекле неделе, ускоро би требало да закључује уговор о финансирању дела накнаде за израду Економско-саобраћајне студије оправданости претварања војног аеродрома „Лађевци“ и у цивилни.

Идеја о изради студије, која је покренута пре нешто више од годину дана, сада је практично активирана, а сагласност је стигла и од Владе Србије, која ће за реализацију овог пројекта издвојити, по пр-

ЗА ПОТРЕБЕ „ФИЈАТА“,
АЛИ И ДРУГИХ - ВЛАДО ВУЧКОВИЋ

вим најавама, 2,3 милијарде динара, а рок за реализацију је крај 2011. године.

■ Већа помоћ Американаца

По речима Владе Вучковића, члана Градског већа за привреду и приватизацију, највећи део трошкова израде студије поднеће У САИД, док ће градови и општине донирати мање од 20 одсто потребне суме.

- На иницијативу града Краљева саставили смо се пре око годину дана и тада је потписан први протокол о сарадњи, а затим је договорено да се напре уради студија. Та иницијатива је подржана и од стране У САИД, који се обавезао да поднесе највећи део трошкова њене израде. Укупна вредност студије је око 177 хиљада долара, а у први мах је У САИД требало да финансира 48 одсто трошкова израде студије, међутим они су повећали учешће, тако да ће преко 80 одсто накнаде за израду студије финансирати У САИД. То је смањило трошкове градовима и општинама, па ће Крагујевац уместо 22 хиљаде долова за потребе израде студије издвојити само око 4.500 долара. Можда је то било пресудно да и Влада прихвати овај пројекат, тако да се за сада све одвија у жељеном правцу и

АЕРОДРОМ ЛАЂЕВЦИ КРАЈ КРАЉЕВА ВОЈСКА САДА ВРЛО МАЛО КОРИСТИ

сви су изгледи да ће Србија врло брзо добити аеродром који ће можи да се користи у цивилне сврхе, поред постојећег нишког и београдског, каже Вучковић.

Познато је од раније да су из локалне власти од доласка „Фијата“ у неколико наврата стизале информације о градњи новог аеродрома у Цветојевцу, па чак и адаптирања језера у Шумарицама за слетање хидроавиона. Једно од решења је била и конверзија „Лађеваца“.

- Цела ова иницијатива поклопила се и са доласком „Фијата“, или су значајан утицај на све општине и градове да покрену идеју извршиле и економске потребе, не само Крагујевац и „Фијат“, него и других самих. Ти градови такође очекују да у будућности њихови партнери

и инвеститори користе тај аеродром, поготово што се предвиђа да у првој фази буде намењен чартер летовима, до 60 путника, што погодује пословним људима. Било је идеја и да се идеја на неке нове локације, једна од оних која је била верификована је и Равни Гај, међутим стварно би било неисплативо градити нови аеродром, поред већ постојећег, а разлика у дистанци од града је беззначајна, истиче Вучковић и додаје да је неопходно да се уради реконструкција писте, која би у наредној фази могла да буде и продужена како би могла да прихвата и веће авione. Осим тога, потребно је још изградити контролни торањ и једну зграду за пријем путника. Колико је данас искоришћен аеродром „Лађевци“, то јест, коли-

ка је фреквентност тог аеродрома у смислу броја полетања и слетања, података нема, али по речима наше саговорника, сигурно је да за војску овај аеродром више нема толики значај.

■ Војска је сагласна

- Прецизних података немамо, с обзиром да су то војни подаци, дакле тајни, али сваком је јасно да ако је војска дала сагласност за конверзију аеродрома у мешовити да он нема више онај значај какав је имао. Наравно, уколико, не дај Боже, буде било неопходно, војска има приоритет коришћења овог, као и свих других аеродрома.

Конечно, поставља се и питање конкуренције. Наиме, ако се узме у обзир да је београдски аеродром на све начине покушавао да „укочи“ јединог конкурента у Нишу, отворено је питање да ли ће и „Лађевци“ имати сличних потенцијала?

- У овом случају мислим да не бисмо били нека велика конкуренција, јер се ради о лимитираном броју летелица за које би био спомешњен аеродром „Лађевци“, за разлику од нишког и београдског који су конкурентни један другом, тврди Вучковић.

По његовим речима, студија би требало да буде завршена до краја августа, а и поред најава да ће пројекат бити реализован до краја наредне године, већ половином 2011. аеродром би могао да буде отворен за цивилне летове.

Иначе, осим Крагујевца и Краљева, у пројекту учествују и градови Чачак и Нови Пазар, као и општине Врњачка Бања, Ивањица, Лучани, Горњи Милановац, Кнић, Трстеник и Рашица.

Н. СТЕФАНОВИЋ

КОНКУРС ЗА РЕДСТВАЕ ВРОПСКЕУ НИЈЕ

Још једна сајамска хала

Очекивања адаи „Шумадија сајм“ су да асе и зп програма техничкепо моћник ојиф инансира Е Ум огуд обитиок ом или-оне враза гр адњуд ругеха леса јмишта, з ак ојомпо стојипо - требај ерј еза не кема нифестације еднапо стојећа-в ёћте сна

Иако у летњем периоду нема класичних сајамских активности, у „Шумадија сајму“ ових дана ради се пуном паром. Постоје, наиме, велике шансе да градско сајмиште изгради још једну халу захваљујући „Регионалном друштвено-економском програму развоја 2“, програм који финансира Европска унија, па је управо због тога у „Шумадија сајму“ општа мобилизација како би у наредних два месеца била припремљена сва потребна „папирологија“.

РДЕПР 2 је програм техничке помоћи који финансира Европска унија са циљем оснаживања региона, стварања могућности за нова запослења и очување постојећих радних места, унапређења конкурентности предузећа и побољшања пословне инфраструктуре у регионима Србије.

Укупан буџет за ову намену је 10.800.000 евра, а Скупштина града, која ће бити носилац пројекта, нада се цифри од милион евра за изградњу друге сајамске хале.

■ Сајмови већи од капацитета

Када је пре пет година пресецењем врпце свечано „пуштена у рад“ прва, још увек и једина, хала „Шумадија сајма“, знало се да је у питању само почетна фаза развоја. Већ тада је замишљено да сајамски комплекс има најмање три хале.

„Шумадија сајам“ располаже сада са 1.600 метара квадратних изложбеног простора. Међутим, већ сада имамо неколико сајмова који превалзилазе наше капацитете. Сајам пољопривреде, аутомобила, намештаја, грађевине и комуналних делатности су неки од њих. Изградња још једне хале омогућиће да ове сајмове организујемо на прави

начин. Због малих капацитета наш сајам намештаја, на пример, сведен је више на изложбу, пошто је простор који имамо раван

ДИРЕКТОР „ШУМАДИЈА САЈМА“
ЂОРЂЕ ЂЕЛИЋ

НОВА ХАЛА ТРЕБАЛО БИ Да СЕ ГРАДИ ПОРЕД ПОСТОЈЕЋЕ

и самим тим има

већи капацитет. Планирано је и да у оквиру нове хале буду формирали и пратећи садржаји. Део би заузимао и простор који би био издаван под комерцијалним условима, као што су ло-

кали веће повшине, који имају добар прилаз и комуникацију са градом. У прилог нам свакако иде што се овај део града већ развија као пословна зона, а и већ смо имали интересовање од различитих фирм, објашњава Ђелић.

■ Додатна средства из кредита

Програм који финансира Европска унија замишљен је тако да 80 одсто добијених средстава може да оде у изградњу, док је петина новца намењена развоју самог предузећа. Овај мањи део у „Шумадија сајму“ планирају да искористе за формирање времене канцеларије за клијенте и привредног ебора тала.

Иначе, према прелиминарним проценама изградња нове хале требало би кошта око 1,2

милиона евра.

- Тачну цену знаћемо када пројекат буде завршен, али неке садашње рачунице кажу да би то требало да буде око 1,2 милиона евра плюс ПДВ. Већина трошкова изградње свакако ће бити покривена новцем који добијемо из фонда. Додатна средства, уколико се за њима укаже потреба, највероватније ћемо обезбедити из комерцијалних кредита. На тржишту, на срећу, има дугорочних кредита чије су камате око пет одсто годишње и при том подразумевају грејс период од једне до три године. Овакви услови за нас су повољни, поготово што ћемо изградњом хале добити могућност да рате покривамо издавањем пословног простора у њеном саставу, објашњава директор Ђелић.

У „Шумадија сајму“ озбиљно рачунају на новац из овог фонда, како због чињеница да је из читавог пројекта стао град заједно са још неколико важних институција, тако и због похвале од људи који руковододе РСЕДП 2 програмом и њихових оцења да идеја о изградњи друге хале има здраву економску основу. „Шумадија сајам“ у време када се догађају сајамске манифестације не упошљава само своје капацитете, већ и бројне пратеће услужне делатности у граду, па је корист индиректно увек већа.

М.О БРЕНОВИЋ

СЛАБЕТ АЧКЕУ С ИСТЕМУЗ АШТИТЕНА РАДУ

Благе и споре казне

Страдање младића који је радио на крову фабрике „ФАС“ је још једна опомена да у заштити на раду има озбиљних пропуста. Поред недовољног броја инспектора слаба тачка је и правосуђе које споро решава пријаве, па оне често застаревају, или се доносе пресуде испод законског минимума. Независни синдикат грађевинаца залаже се против ангажовања нестручних и нешколованих радника

Пише Јаворка Станојевић

Pадећи на реконструкцији крова погона „Механичке обраде“ у фабрици „Фијат аутомобили Србија“ прошле недеље је погинуо двадесетчетврогодишњи студент машинства из Врбаса Борис Чавар. У извештају, који је после обављеног увиђаја сачинио инспектор рада, стоји да је „приликом преношења лименог елемента, на делимично демонтираном пролазу између штета кровова, дошло до пропадања лица које је, при паду, ударило у страницу паркираног камиона. Инспектор Љубиша Петковић, који је изашао на лице места, наложио је фирмам „Зромонт“, коју је као подизвођача ангажовао београдски „Тримо инжењеринг“, да обустави радове док не буду прикупљени подаци потребни за утврђивање евентуалне одговорности и пропуста који су могли довести до трагедије. Уколико се покаже да је до несреће дошло кривицом пославца инспектори ће против одговорних поднети прекрајну пријаву. У случају утврђивања већих пропуста следи подношење кривичне пријаве.

Према речима заменика начелника Инспекције рада за Шумадијски округ Мидрага Благојевића, прикупљање потребних података ће потрајати најмање две недеље, а случај ће се, ако буду утврђени пропусти, наћи на суду. Уколико не буде кривичне одговорности, већ само прекраја, „Зромонт“ ћи, ако се судија одлучи за максималну санкцију, мога да плати између 800.000 и милион динара казне.

■ Без заштитног појаса

Смрт овог студента, који према изјавама родбине никада раније није обављао сличне послове, поново је скренула пажњу на чињеницу да нашим послодавцима безбедност и здравље запослених нису најпреда брига. Јер, иако је прерано за доношење закључака, ова трагедија отвара бројна питања. Она која сваком лајку падају на памет су - зашто млад човек који је радио на висини од девет метара није био везан заштитним појасом и због чега није користио прописану заштитну опрему.

С обзиром да се ради о студенту који грађевинарство није струка, питање је да ли је несретни младић био довољно осposобљен за обављање опасног послана који му је повериен

и да ли је имао лекарско уверење за рад на висини. Ако се испостави да макар једно од ових питања има негативан одговор онда се мора питаји – ко и због чега је дозволио да дође до пропуста због којих је изгубљен један живот.

Пошто несрета која се д догодила у Крагујевцу, на жалост, није усамљен случај, јер се у истој недељи у Ветернику страдао један грађевинац, а од почетка године на радном месту су погинула 23 радника, стиче се утисак да у систему заштите здравља и безбедности запослених много тога шкрипи.

Једино што у овој области није спорно су законска решења која, бар на папиру, предвиђају највише стандарде заштите. Понштовање слова закона у надлежности је Министарства рада и социјалне политике, које преко инспектора рада контролише да ли су у пракси примењује оно што је законодавац прописао.

У овом Министарству, међутим, хронично кубуре са бројем инспек-

тоји да, од онога што је добио, што више остане у његовом цепу, па штеди и закида свуда где процени да може. У пракси се радови покрију папира ма који садржи све потребне ставке, укључујући и процену ризика за сваку појединачну позицију, мере заштите и надзор над њиховим спровођењем. Проблем је што се она што стоји на папиру не примењује. Чак и када имају заштитну опрему предузетници избегавају да запосле, или ангажују особу са лиценцом, која би контролисала да ли је радници правилно користе. Није редак случај да се „храбри“ појединци, на своју руку, излажу ризику, уздајући се у спретност и искуство. Ово се не би догађало да у фирми постоји особа која би водила рачуна о томе, каже Благојевић, напомињући да су повреде у производњи чешће него на грађевинама.

Према речима овог инспектора казне које је законодаваца предвиђео за несвесне послодавце и раднике који се не придржавају прописа су довољно високе, али је проблем што пријаве које инспектори подносе сувише дуго стоје у судијским фиокама и што су изречене казне често недопустиво ниске.

■ Истручна радна снага

Заменик председника Независног синдиката грађевинских радника Братислав Ценић, такође, оцењује да су здравље и безбедност радника подређени интересима профита.

- Данас сваки послодавац гледа да закине свуда где може, а најлакше је да уштеди на радној снази. На руку му, наравно, поред лоше организоване државе која нема ефикасне мере контроле, иде велика понуда радне снаге. Та понуда му отвара могућност да бира најефтинијег радника, а то по правилу није онај који има најбољу квалификацију и највише искуства. Потош одлично зна да школован грађевинац кошта више од онога који у том послу нема никаквог искуства, узима

тора, па контроле нису довољно честе. Друга слаба тачка су правосудни органи који нису ни близи, ни довољно рестриктивни, због чега казне испод законског минимума, па чак и застаревање предмета, нису реткост. Овоме треба додати довитљивост послодаваца који, следећи неприкосновени интерес профита, одлично познају путеве којима се закон извршава. Инспектор рада Миодраг Благојевић каже да су у Крагујевцу ретки послодавци који стриктно поштују Закон о безбедности и здрављу на раду.

- Веће и државне фирме попут „Неимара“, „Водовода“ и „Нискоградње“ углавном поштују Закон,

док се у другој групи налазе мање

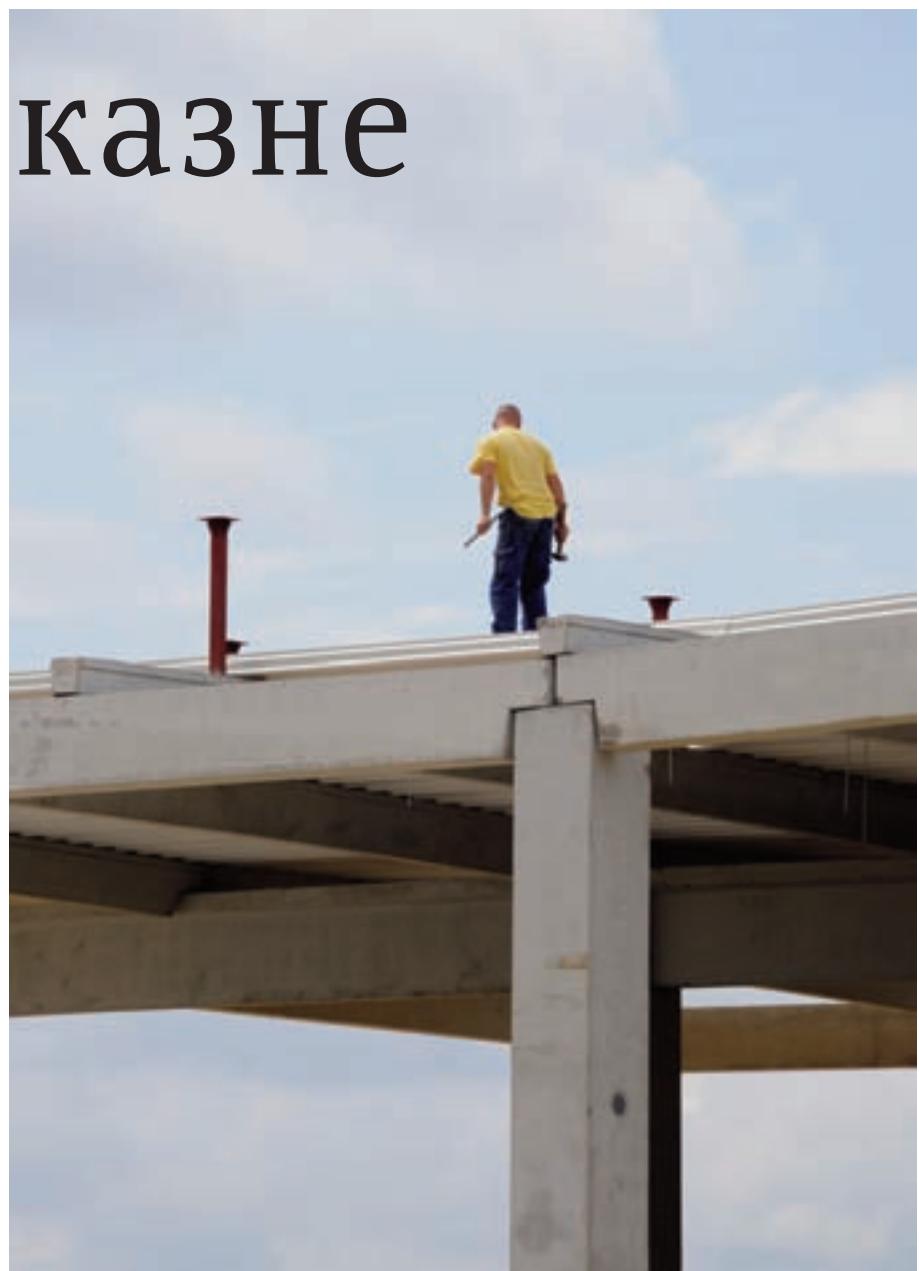
мањи приватни предузетници. Оно што смо кроз бројне контроле уочили је да се безбедност радника најчешће занемарује због веће зараде.

Ако се ради о грађевини инвеститор са извођачем договора вредност послана, а овај на-

и САМИ РАДНИЦИ ЧЕСТО ИЗБЕГАВАЈУ КОРИШЋЕЊЕ ЗАШТИТНЕ ОПРЕМЕ

делови машине, недовољно искуство запослених и недостатак правих и правовремених упутстава и радних процедура.

НА ВИСИНИ БЕЗ ШЛЕМА И ЗАШТИТНОГ ПОЈАСА

онога кога мора мање да плати. Онда том несретнику, који мора да ради било шта да би издржавао породицу, нуди нешто већу плату ако пристане да ради на црно. Тако ангажовани радници не пролазе лекарске комисије нити их било ко пита да ли су способни да раде на великим висинама. Ти радници, такође, да би заштитили радно место, безусловно штите послодавца и беже при појави инспекције, што отежава откривање пропуста. Станаје у грађевинском сектору је у толиком хаосу да ви данас тешко можете да утврдите ко је стварни извођач радова, јер фирма која склопи уговор са инвеститором често налази подизвођача који, као „трћа рука“, гледа још више да исцеди радника и што мање уложи у безбедност. Са друге стране, када инспектор поднесе пријаву онда се она вуче по судовима све док казна не буде обесмишљена. Инспекција, такође, због тешке економске ситуације, избегава да примени меру затварања градилишта, јер то значи остављање без послана великом броју људи, проблема рокова и поскупљење грађења, каже Ценић

Истичући да рад у грађевинском сектору није нимало лак и једноставан овај синдикални активиста на-глашава да Независни синдикат грађевинских радника годинама указује да се у овој грани не сме ангажовати нестручана радна снага.

- Већ неколико година водим борбу да се у грађевински занати изучавају у школама, као што се то некада радило, и да се од сваког ко тражи посао на градилишту захтева да има завршену одговарајућу школу. Замислили смо да подстакнем послодавце да сами финансирају школовање ка-

древа који су им потребни, јер је то у њиховом интересу. Такви радници, поред тога што су стручни, и-

мају већу сигурност и више пажње поклањају безбедности. Наше заменици, међутим, није лако реализовати, јер у грађевинској индустрији, као и свуда у нашем друштву, има много нерешених проблема. Највећи је тај што држава не добија порезе који јој припадају, али се то из неких разлога толерише. Да би се ушло у озбиљно решавање потребноје много више од закона и добре воље инспектора, јер су и њима често везане руке, каже Ценић

Они који изводе радове на грађевинама у Крагујевцу често се жале на раднике који не желе да користе заштитну опрему. Разлоги су, кажу, различити. Према неким тумачењима већина грађевинаца временом превазиђе страх и почне комотно да се односи према опасном послу који обавља. Има и оних које једноставно мрзе да ставе шлем или се вежу, али и непотребно храђих који воле да се јуначе. Један од овдашњих предузетника чији послови се одвијају на великим висинама, међутим, тврди да они који раде код њега морају да воде рачуна о безбедности како би сачували посао.

- Недавно сам отпустио једног кога сам затекао да није везан. Каје, ја увек овако радим и никада нисам имао проблема. А, ја њему кажем - иди ти лепо и ради тако код своје куће, а овде више нећеш, прија овај предузетник.

Јесу ли овакви примери правило, или изузетак, није тешко закључити. Ипак, заменик начелника Инспекције рада Шумадијског округа наглашава да је, у односу на прошлу годину, смањен број незгода на послу. Позитиван помак овај инспектор приписује појачаном надзору, већим казнама, али и савеснијем односу послодавца према овом проблему.

Представник Независног синдиката грађевинских радника, међутим, не верује да се ствари крећу у позитивном смjeru. Према његовом мишљењу, ни несрета која се догодила у Крагујевцу неће послужити за наук, јер ће се „прашина“ која се дигла слећи за пар недеља, а она ће опет све бити по старом.

ИЗВЕШТАЈ ИНСПЕКЦИЈЕ

Вишепо вреда производњи

Инспектори рада Шумадијског округа су, у периоду од почетка јануара до краја јуна ове године, извршили 29 надзора чији је повод било повређивање на раду. Према извештају овог инспекцијског одељења у грађевинарству је забележено само пет случајева повређивања, док су се остала 24 повреде догодиле у производњи и осталим делатностима. У овој служби кажу да су најчешћи узроци повређивања небезбедан начин рада, незаштићени

АНАЛИЗА У БИСТАВАУ К РАГУЈЕВЦУЗ АП ЕРИОД 1999–2009.

Највише страдају блиске особе

На сваких 66 дана додги се по једно убиство, убице су углавном мушкарци четрдесетих година, најчешће се користи ватreno оружје у времену од поднева до поноћи. У великом броју страдају лица блиска убици, чланови породице, пријатељи, познаници или комшије, али од 61. случаја са смртним исходом само у три није откривен починилац

Пише Елизабета Јовановић

Фројдова реченица „дакле, сада зна-мо све, осим због чега је актуелно убиство почињено“ послужила је као мото истраживачког рада Владимира Шебека, докторанта на Правном факултету у Крагујевцу на катедри за кривично правне науке, који лајку делује као шпанско село јер се зове „Феноменолошке одлике хомоцида и хомициданата“. Реч је, у ствари, о веома корисно и занимљивој анализи убиства на подручју крагујевачке Полицијске управе (Крагујевац, Аранђеловац, Рача, Кнић, Топола, Баточина и Лапово) од почетка 1999. до краја 2009. године.

Циљ истраживања био је да се размотри што више елемената појавних облика убиства, учесталости, бројности, као и утврђивање личних својстава извршилаца, са покушајем да се идентификују фактори који доводе до мотива убице да живота лиши неког другог или да се идентификују фактори који доводе до тога да одређено лице постане жртва убиства, каже Владимир Шебек, који је и руковођилац групе за крвне деликте у Полицијској управи Крагујевац. За истраживање су коришћени списи овдашњег Окружног суда и Окружног јавног тужилаштва, као и евиденција Полицијске праве.

Бројни породични обрачуни

За једанаест анализираних година (1999–2009) евидентирано је 61 убиство у којима је страдало 65 особа, као и 85 покушаја убиства. За укупно 146 случајева процесуирано је 185 извршилаца, али сви процеси нису окончани. Од укупног броја само три убиства до данас су остала нерасветљена, што се сматра великим успехом. По речима аутора, то су углавном убиства где је примарни мотив постојање неког другог циља, наручене убиства или разбојништва, као и обрачун унутар криминал-

ног тржишта и криминалних организација.

Из података који су приказани хронолошки произилази да је до драстичнијег скока убиства дошло 2002. године (14 убиства и четири покушаја), као и прошле године (осам убиства и пет покушаја), док је пад забележен током 2004. и 2005. године, када је било по два убиства и готово шестоструко више покушаја.

Мушкарци су у већини случајева били егзекутори, у преко 92 одсто убиства, али у исто време и жртве – у преко 70 одсто. Они се чешће појављују и као повратници. Током овог периода 19 жена нашло се у узлози жртве, а у једном случају као убица појављује се малолетник, али је ту реч о нехвату.

Статистика је показала да је свако тринесто убиство починилој испадницама епшег ола.

За ликвидацију су коришћена најразноврснија средства, али је

МЕСТО ИЗВРШЕЊА УБИСТАВА	
Улица, парк, отворени простор	31,1%
Стан или двориште жртве	27,9%
Заједнички стан	26,2%
Стан или двориште убице	3,3%
Кафана, ресторан, дискотека	3,3%
Фирма, фабрика	3,3%
Мењачница	3,3%
Автомобил	1,6%

ОДНОС ИЗВРШИЛАЦ - ЖРТВА	
Родитељ	4,5%
Дете	9,1%
Брат, сестра	4,5%
Брачни или ванбрачни партнери	7,6%
Бивши брачни или ванбрачни партнери	1,5%
Љубавни партнери	7,6%
Зет, снаја	4,5%
Даљи сродник	3,1%
Пријатељ	12,1%
Познаник	19,7%
Комшија	9,1%
Непознат	16,7%

углавном било примарно ватreno оружје, скоро у 50 одсто случајева, а затим нож (24 посто), док се за покушај убиства највише користио нож, па тек пиштол – у 27 одсто случајева. Секира је потезана у 8,2 одсто случајева, бомба-експлозив, аутоматска и ловачка пушка у по 1,6 одсто, мотка или палица је коришћена у 11,5 одсто случајева.

НЕРАСВЕЋЕНА УБИСТАВА

Фишековић, Адамовић и Савић

Аутор истраживања не наводи о којим конкретним нерасветљеним случајевима убиства се ради, па отуда ту улогу преузима аутор ових редова.

Прво нерасветљено убиство тиче се страдања Игора Фишековића, са почетка 2002. године, коме је под ауто био постављен експлозив. Друго датира из 2004. године. Милоша Адамовића усмртио је са неколико хитаца из пиштола непознати мушкарци на улазу у дискотеку на градским базенима. Трећи је тополски случај, када је Немања Савић усмртен на спавању у својој кући у Белосавцима, са више хитаца из пиштола.

Највећи број ових најтежих кривичних дела десио се у урбанизованој зони, како у Крагујевцу, тако и у општинама Аранђеловац, Топола, Баточина, Лапово, Кнић и Рача.

- Схватање убиства као руралног феномена депласирано је. Сада је убиство постало урбани феномен, истиче Владимир Шебек.

Једна трећина убиства додигла се на отвореном простору, на улици, тргу, парку... Потом по учесталости следи стан или двориште жртве – 28 одсто.

Занимљиво је да се кафане, ресторани и дискотеке не могу сматрати ризичним местима, јер подаци говоре да се од укупног броја убиства и покушаја (146) само 3,3 одсто десио у угощитељским објектима. Исти проценат овог најтежег кривичног дела додигло се у фирмама, фабрици, мењачницама, стану или дворишту убице.

Посебно упозоравајућа чињеница је да се највише крвавих обрачуна десило унутар самих породица, између блиских сродника (родитељи – деца, брачни партнери и слично), чак више од једне трећине свих случајева. Такође, значајан број људи страдао је од руке својих пријатеља – око 12 одсто, па од комшијске, три процента ање.

- Овако висок проценат извршених убиства у ужој породици одраз је свеукупног растућег насиља у породици, а такође и показатељ деловања полиције у превенцији овог вида криминалиста, о чијеј употреби.

Иначе, убиства су се дешавала углавном у топлијем периоду године – од априла до септембра, мада ту нема неке законитости јер се фебруар показао као најкријативнији месец. Око 17 одсто убиства почињено је управо у том месецу, па у марта, око 13 одсто, док је најмање било у децембру – свега 1,6 одсто учајева.

Статистика је затим показала да су се убиства дешавала највише у временском интервалу од поднева до 18 сати, нешто мање у вечерњим сатима, а најмање од поноћи до јутра, док је са покушаји-

ЦРНА ДЕСЕТОГОДИШЊА ХРОНИКА ЗА КРАГУЈЕВАЦ

Година	Убиства	Покушај убиства
1999.	5	3
2000.	8	11
2001.	4	2
2002.	14	5
2003.	7	6
2004.	2	13
2005.	2	12
2006.	4	9
2007.	4	10
2008.	3	9
2009.	8	5
УКУПНО	61	85

ма убиства сасвим супротно. У овој категорији недела више од једне половине одиграло се у тој убиству и уз коришћење хладног оружја.

У најсвирепијој улози убица појављују се особе свих старосних категорија, па је просечна старост мушкарца убица 39 година, а жена 40 година, због чега се, напомиње аутор, убиство сматра криминалитетом пунолетних лица.

Овим истраживањем дошло се и до податка да је од 66 убица њих 55 било познато жртви. Аутор закључује да је највећи степен близости био однос познанства, искључујући родбинске и љубавне везе.

Безбеднији дс вета

Рачунским методом и извођењем просека долази се до податка да се на територији Крагујевца на сваких 1.580 сати, или око 66 дана, додигло по једно убиство. Посматрано на републичком нивоу – убиства су се дешавала на сваких 44,5 сати или на сваких дан и по, што је упак далеко испод светског просека.

БРОЈ УБИСТАВА НА СТО ХИЉАДА СТАНОВНИКА		
Највиши стопа	Словенија	0,7
1. Колумбија	50,2	Аустрија
2. Ел Салвадор	41,8	Шведска
3. Порторико	32,5	Швајцарска
4. Бразил	28,2	Израел
5. Албанија	25,0	Хонг Конг
6. Венецуела	18,0	Норвешка
7. Русија	15,9	Србија
8. Еквадор	15,3	Финска
9. Мексико	14,4	Сингапур
10. Панама	14,4	

просека. Према званичним међународним статистичким подацима, у свету дневно страдају просечно 1.342 особе, односно свакога десета се 56 убиства, или свакога инута оједно.

Истраживање је такође имало за циљ, напомиње наш саговорник, да се утврди и упореди стање безбедности наших грађана са безбедношћу у свету. Испоставило се да Србија заузима високо око место у свету, али по најмањем броју убиства. На првом месту је Словенија, следе Аустрија, Шведска и Швајцарска, затим Израел и Хонг Конг, па Норвешка, са просечном стопом убиства 2,5 на 100.000 становника.

Та стопа за територију Крагујевца за период испитивања износи 1,85 на 100.000 становника, док је републичка 2,4, а у Београду је још нешто неповољнији просек – 2,8. Гледано на светску стопу убиства, која према истраживањима из 2004. године износи 7,6 на 100.000 становника, Крагујевац се може сматрати мирним градом када је реч о убиствима.

- Србија је пример ретких земаља које су, упркос различитим друштвено-економским факторима који утичу на развој насиља, успела да стопу убиства држи на нивоу који је сврстава у најбезбедније земље света, каже аутор Владимира Шебек.

Иначе, најнебезбедније рангирани земље су Колумбија, са стопом од чак 84,4 одсто, па Ел Салвадор, Порторико, Бразил, Албанија, Венецуела и Русија, а затим следе Еквадор, Мексико и на десетом месту ЕП абана.

Треба истаћи да на ов

КАКО СЕ „СКЛАДИШТИ“ МЕДИЦИНСКИ ОТПАД

Пре Јовановца - стерилизација

Захваљујући систему одвајања инфективног од обичног отпада и његовим стерилисањем и дробљењем, смеће које из Клиничког центра и Дома здравља сада стиже на депонију у Јовановцу потпуно је безопасно. Међутим проблем су лекови којима је истекао рок употребе јер Србија нема спалионицу за њих

Пише Марија Обреновић

Hајобичнији поломљени топломер који заврши у канти за смеће, због присуства тешких метала, представља опасан отпад. Али, којош о томе води рачуна, као и о лековима са истеклим роком трајања који се нагомилавају у „кућним аптекама“, а затим завршавају у контејнерима. Количине медицинског отпада који настаје у домаћинствима ипак су занемарљиве у односу на тоне које „производе“ здравствене установе.

Више од 10 тона употребљених игала и шприцева, натопљених зајвоја и газа месечно је завршавало у контејнерима поред крагујевачких здравствених установа, а затим на сметлишту у Јовановцу.

МЕДИЦИНСКИ ОТПАД
КОЈИ ИДЕ У КОНТЕЈНЕРЕ
ВЕЋ ЈЕ СТЕРИЛИСАН

До пре две године није постојао организован систем третмана медицинског отпада, не само у Крагујевцу, већ и у читавој Србији. Данас, захваљујући своебухватној акцији коју су уз помоћ Европске уније спровела министарства здравља и животне средине и здравствене установе у Србији, проблем је, бар када је у питању инфективни отпад - решен.

■ Збринут инфективни отпад

Под медицинским отпадом подразумева се све што као отпад настане у једној медицинској установи. Већим делом је у питању обично комунално смеће, међутим 15 одсто чини инфективни отпад, који је у класи опасног.

- Инфективни отпад представљају употребљени шприцеви и игле, газе, завоји, све што долази у контакт са крвију и људским секретима. Управо овај отпад представља највећи проблем, пошто је потенцијално заразан, објашњава др Зорана Ђорђевић, шеф одсека за контролу болничких инфекција у Клиничком центру, која је као један од менаџера учествовала у пројекту Министарства здравља.

Истраживања показују да сваке године од контаминираних игала и шприцева 21 милион људи у свету буде заражен хепатитисом Б, два милиона добије хепатитис Ц, а још најмање 260.000 буде инфицирано вирусом ХИВ-а. Потенцијална опасност од заразе постоји за сваког ко дође у контакт са инфективним отпадом. Годинама је обавеза меди-

цинских сестара у Клиничком центру и Дому здравља била да враћају „качице“ на употребљене игле, пошто су се оне бацале са „обичним“ смећем. Управо приликом ове „операције“ оне су свакодневно и себе доводиле у опасност од заразе, а било је, по речима др Ђорђевић, и случајева оболевања од хепатитиса пренетог управо на овакав начин.

Пре две године Клинички центар Крагујевац укључио се у пројекат који је у сарадњи са Европском унијом покренуло Министарство здравља и који је требало да реши проблем инфективног отпада. Највећа установа здравства у Шумадији добила је аутоклаве и дробилице, уз то и људе обучене да оваквим отпадом рукују, а пре неколико дана и возило за транспорт инфективног отпада.

Захваљујући систему одвајања инфективног од обичног отпада и

ДР ЗОРАНА ЂОРЂЕВИЋ,
ШЕФ ОДСЕКА ЗА КОНТРОЛУ
БОЛНИЧКИХ ИНФЕКЦИЈА

ступио пре неколико месеци, све здравствене установе, било да су државне или приватне, мораје инфективни отпад да збрињавају на адекватан начин. Геронтолошки центар, Завод за забрињавање одраслих „Мале пчелице“ и приватне ординације моћи ће да изаберу хоће ли склопити уговор са нама или са Домом здравља, како би инфективни отпад који „производе“ био адекватно збринут, каже др Зорана Ђорђевић.

■ Дотрајали лекови

највећи проблем

Међутим, за сада још увек нерешив проблем на нивоу целе државе је фармацеутски отпад – лекови и помоћна лековита средства којима је истекао рок употребе. Закон каже да се он решава или складиштењем или уништавањем, а за уништавање у Србији не постоји могућност пошто спалионице не постоје.

У крагујевачком Клиничком центру читаве собе су пуне лекова и медицинских средстава којима је истекао рок трајања. Упитању су не само лекови које је Клинички центар наручивао за своје потребе и који нису искоришћени, већ и они који су са већ истеклим роком трајања стизали као „хуманитарна помоћ“ током деведесетих.

- Пошто спалионице не постоје, једино решење је да фармацеутски отпад на адекватан начин чувамо до момента док неко решење не буде пронађено. Проблем је велики јер се ради о тонама лекова који се више не могу употребити, каже др Зорана Ђорђевић.

Као једна од могућности помињано је и слање овог отпада у Аустрију или Мађарску где постоје „крематоријуми“. Међутим, реч је о прескуром „захвату“.

- Третман овог отпада у Мађарској коштао би око пет евра по килограму, што је јефтиније него у Аустрији, али је проблем што се код нас ради о тонама овог отпада. Министарство здравља које је предложило ово решење није при том споменуло и ко ће то да плати, а Клинички центар тешко да би могао да издаји суму која је потребна, каже др Зорана Ђорђевић.

Крагујевачка Апотекарска установа, иако примарна у снабдевању лековима, нема овај проблем. По речима помоћнице директора мр Ане Љубић, приликом набавке лекова изузетно се води рачуна о потребама, па се ретко дешава да се неки не продају до истека рока. Самим тим количине које више не могу да се употребе су занемарљиве.

- Попис лекова и одвајање оних са истеклим роком у крагујевачким аптекама ради се на свака три месеца. Оно што се издаји због престанка могућности употребе лагерује су у посебним просторијама у оквиру Апотекарске установе, али те количине су мале, каже мр Ана Љубић.

ПОСТРОЈЕЊА У КЛИНИЧКОМ ЦЕНТРУ
ЗА СТЕРИЛИЗАЦИЈУ
И ДРОБЉЕЊЕ ОПАСНОГ ОТПАДА

његовим стерилисањем и дробљењем, смеће које из Клиничког центра сада стиже на депонију у Јовановцу потпуно је безопасно.

- Одвајање инфективног од комуналног отпада почиње већ на одељењима. Шприцеви, игле, тупфери и употребљене бочице бацају се у посебне жуте корпице, док се обичан комунални отпад прикупља у црним кесама. У жутим кесама се транспортују до простора у коме су дробилице, најпре се стерилише, чиме престаје да буде заразан, а затим дроби и тако претвара у обични отпад који безбедно може бити транспортан на депонију, објашњава наша саговорница..

Исти посао обавља се и у свим амбулантама Дома здравља, који такође има „логон“ за уништавање инфективног отпада. Дом је такође од почетка укључен у овај пројекат, у старту је из донације добио специјално возило за транспорт опасног отпада пошто су амбуланте расуте по граду.

- На територији Шумадије постоји још један такозвани рециклажни центар у Аранђеловцу и он би требало да покрије мање општине. Наме, према закону који је на снагу

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОДНЕТОМ ЗАХТЕВУ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је носилац пројекта, Градска управа за инвестиције и развој града Крагујевца, поднела захтев за одлучивање о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКТА – „Изградња објекта Хале 2 Шумадија сајма - II фаза“, чија се реализација планира на катастарској парцели 10493/1 КО Крагујевац 4.

Увид у податке и документацију из захтева носиоца пројекта, може се извршити у просторијама овог органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, канцеларија број 326, Трг слободе бр. 3, у периоду од 29.07.2010. до 09.08.2010. године, у времену од 9-12 часова.

У року од 10 дана од дана објављивања овог обавештења, заинтересована јавност може доставити мишљења о захтеву за одлучивање о потреби процене утицаја предметног пројекта на животну средину овом органу.

Овај орган ће у року од 10 дана од дана истека рока из става 3. овог обавештења донети одлуку о томе да ли је за предложен пројекат потребна процена утицаја на животну средину, о чему ће благовремено обавестити јавност.

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине града Крагујевца, на основу члана 50. став 1. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09) и Извештаја Комисије за планове Ску-пштине Града Крагујевца - број: 060-266/10-И-02 од 27. 07.2010. године, оглашава

ЈАВНИ УВИД

НАЦРТА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ « РАДНЕ ЗОНЕ СТАРА ЗВЕЗДА» у Крагујевцу са Извештајем о стратешкој процени утицаја плана на животну средину

НАЦРТА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ « ДЕЛА СТАМБЕНОГ НАСЕЉЕ 1. МАЈ- БЛОК НА УГЛУ УЛИЦА МИЛОВАНА ГУШИЋА И ЗМАЈ ЈОВИНЕ» у Крагујевцу

Јавни увид обавиће се у периоду од 30. 07. 2010. године, закључно са 28. 08. 2010. године, у просторијама Града Крагујевца, Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање (В спрат), радним данима од 9,00 до 15,00 сати.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени план, стручна служба Одељења за просторно планирање пружиће потребне информације и стручну помоћ приликом тумачења планског документа (канцеларије 505 и 508).

Примедбе на плански документ у току јавног увида могу се уписаној форми препорученом пошиљком упутити Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељењу за просторно планирање (канцеларија 515) Трг слободе 3, 34000 Крагујевац, закључно са 28. 08. 2010. године до 15,00 сати.

Заинтересована јавност која врши увид у Извештај о стратешкој процени утицаја наведеног плана на животну средину може у горе назначеном року доставити мишљење стручној служби Одељења за просторно планирање (канцеларија 515) закључно са 28. 08. 2010. године.

Јавна расправа поводом Извештаја о стратешкој процени утицаја плана на животну средину биће одржана 30.08.2010. године са почетком у 9,00 часова у просторијама Градске управе - Одељење за просторно планирање (канцеларија 515). Јавној расправи о Извештају стратешке процене утицаја плана на животну средину, присуствоваће и носилац пројекта.

ДВОРИШТЕ У ВАШАРИШТУ ПОСТАЛО ЕКОЛОШКИ ПРОБЛЕМ

Смрад и змије угрожавају комшије

Власник куће у Улици Краља Милана 100, по тврдњи суседа, нема купатило ни пољски клозет, због чега измет и мокраћу просипа по свом плацу. Двориште постало мека за глодаре и змије које комшије повремено виђају

Kо би рекао да у Вашарашту, преко пута плаца на коме је својевремено тенисер Новак Ђоковић планирао да изгради елитну четврт са хотелом и тениским теренима, постоји змијарник, и то у једном приватном дворишту, у Улици краља Милана 100. То тврде власници кућа са којима се спорни плац граничи и који су недавно имали блиски сусрет са змијама. Не ради се о љубитељу рептила којем се кућни љубимац измигolio, него о дворишту осамдесетогодишњака Драгослава Вуковића, који га је до те мере запустио да је постало природно станиште ових животиња, и не само њих, него и легло пацова, мишева, буба... Али, то је само један део приче.

Онај, можда и гори, односи се на чињеницу да овај времешни човек у сред града деченијама нема чак ни пољски клозет, а камоли ве ће! Да не говоримо о купатилу које је цивилизацијска потреба. Услед не-

ДВОРИШТЕ КОЈЕ ЗАДАЈЕ МУКЕ СУСЕДИМА

достатка санитарних просторија, по тврдњи суседа, он измет баца по свом плацу који се простире на 15 ари, а мокраћом полива стабла око куће, због чега се годинама шири несносни смрад у суседна дворишта. Угрожени суседи куцали су на многа врата, али молбе и претње инспекцијом и судом нису уродиле плодом.

■ Одбио социјалног радника

- Наш комшија Вуковић живи запуштено од вајкада, поготово од смрти његове мајке Љубице, која је такође живела неусловно, нарочито пред своју смрт, због чега је пре бачена у Геронтолошки центар, где

је и умрла. Тада је из блатњаре прешао да живи у кућику само с једном собом. Има струју и воду, али нема веће, па ни пољски, због чега из његовог дворишта допира несносан смрад, каже комшијица Зорица Барбатовић и додаје да измет баца по свом дворишту увијен у папир, а мокраћом полива редовно орах близу њиве међе.

Она објашњава да су га због тога опомињали, али се увек супротставља речима да је то његов плац и да у њему може да ради шта он хоће, што је поновио и у разговору за наш лист. Живи сам, никада се, колико је је познато, није женио, нема деце, али има рођаке који живе у иностранству и који му вероватно новчано помажу, мада прима и пензију. Приметили су да му неко доноси храну, али се нико не стара о његовој хигији.

- Поред ограде се скупљају змије шарке. Мој муж умalo да нагази једну када је чурао траву поред наше ограде. У Месној заједници су нам рекли да не смејмо да је ућемо у његов плац и покосимо траву уз ограду, него да га тужимо суду за све што нам смета или да га пријавимо инспекцији, објашњава Барбатовићка.

По њеној причи, обраћали су се и инспекцији, али ништа конкрет-

пошто су опали са неокрасних гра-на које су се надвиле из његовог дворишта целом ширином тротоара. Још издаље видели смо човека како седи у хладу у поцепаној ко-штуљи натопљеној зноју, близу чес-ме, утону у своја размишљања.

■ Принудно решење

Улазимо у разграђено двориште. Види се да је некада постојала тара-ба, о чему сведочи још по који из-ваљени проштац. Крочивши још корак-два наилазимо на велике гомиле старог, поскиданог бетона, на-башане гомиле цигала, поређан стари цреп, комаде набацане жице, као да је власник својевремена имао неких планова за градњу. Свуда унаоколо гомиле пластичних фла-ша, кеса, комада најлона, хартије, гранчица, два трула стара шпорета „смедеревца“, костур од дечијих ко-лица са једним точком.... Иста си-туација пред улазним вратима у реновирану кућицу. Али, Вуковић ка-же да њему то не смета.

У други део плаца, где му је башта, и где по сопственом признању баца измет јер нема клозет, нисмо имали приступа. Рекао нам је љутито: „Немате тамо шта да тражите“. Присуство комшија на улици помало га је иритирало, јер су, како каже, померали границе плаца због чега се тридесет година са њима тужи. Негирао је да у његовом дворишту има змија, тврдећи како их свом веку никада није видео, али је признао да има пацова и пуно мишева.

Све што смо ми запазили у свом записнику је констатовао и кому-нални инспектор Славољуб Гаври-ловић, који је изашао на лице места по захтеву представника МЗ Јањи-не Станојевић, а по пријави грађана од 15. јула ове године. То је, каже она, једино што су они из МЗ могли да ураде.

По речима главног комуналног инспектора Милана Лазаревића, реч је о старом човеку који живи сам у запуштеном дворишту, пуном корова и грања, те да му је остављен рок од три дана да све то среди.

- Вероватно да од тога неће бити ништа и донећемо принудно решење. Даћемо налог „Зеленилу“ да то обави. Ово је други пут да интервенишемо у том дворишту због појаве змија као сада, каже Лазаревић.

Елизабета ЈОВАНОВИЋ

ОБАВЉУЈЕ јавну презентацију урбанистичког пројекта

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине града Крагујевца, Одељење за просторно планирање, на основу члана 63. Закона о планирању и изградњи («Службени гласник РС» бр. 72/09 и 81/09-исправка)

Урбанистички пројекат за изградњу вишепородичног стамбеног објекта на кп.бр. 2500/1 КО Крагујевац 3 насеље «Центар 6», инвеститора ЗГР «Срећковић» из Крагујевца

Јавна презентација се организује у периоду од 30.07.2010. до 05.08.2010. године у просторијама Града Крагујевца, Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељење за просторно планирање у периоду од 9-14 часова.

Позивају се сва заинтересована физичка и правна лица да изврше увид у урбанистички пројекат, као и да у току трајања јавне презентације доставе своје примедбе и сугестије у писаном облику. Градској управи за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Одељењу за просторно планирање, Трг Слободе 3, 34000 Крагујевац.

Заинтересованим физичким и правним лицима која врше увид у изложени урбанистички пројекат, Владана Ка-шиковић начелник Одељења за просторно планирање пружиће потребне информације и обавештења о садржају јавне презентације.

ПОЛИЦИЈА

Осуђена препродаја дроге

Дане Л. (33) из Стојника код Аранђеловца ухапшен је, 21. јула, под претпоставком да је тргова наркотицима. Након сласућаја пред истражним судијом Вишег суда спроведен је у одвлашњи Окружни затвор.

Основано се сумња да је Дане Л., током овог месеца, уживао наркотика са подручја општине Аранђеловца продајао хероин. Полиција је зауставила аутомобил којим је кренуо да обави договорену купопродају и у њему пронашла поменуту опорну дрогу. Такође, има индиције и да је Дане Л., у свом ауту, купујао ужијање ове врсте дроге.

Украден 10лф

Крагујевчанин Горан К. (34), у току ноћи између 19. и 20. јула, на паркингу у Улици Драгослава Срејовића обио је путнички аутомобил „волксваген голф“, ломљењем пластичне облоге волана и преспајањем ка-

блова, и на тај начин ставио га у погон и њиме се одвезао. Већ наредног дана је ухапшен и приведен истражном судији Основног суда, под сумњом да је починио кривично дело неовлашћено коришћење туђег возила. „Голф“ је, иначе, пронађен и враћен власнику.

Секиром на сина

Десанка М. (81) из Крагујевца лишена је слободе и приведена истражном судији Основног суда због постојања основа сумње да је, 23. јула, у раним јутарњим сатима, сина Томислава М. (54) ударила мањом секиром по глави, док је лежао на кревету у својој соби. Разлог овог несвакидашњег инцидента је, по свему судећи, нетрпељивост укућана која је присутна већ дуже време. Тог јутра је кулминирала, пошто је поново дошло до свађе, због чега је старица дохтила секиру, коју је претходно сакрила под свој лежај и сину нанела лаке телесне повреде.

Службја хитне медицинске помоћи је повређеног Томислава М. превезла у Клинички центар, где су му констатоване само лаке телесне повреде.

Због свега наведеног, против Десанке М. отворена је истрага због постојања основа сумње да је починила кривично дело насиље у породици. E. J.

УГОВОР ЗА ПРАВЉАЊЕ АМБАЛАЖНИМ ТПАДОМ

Чистијигр ади но випр иходи

Градска управа и ЈКП „Чистоћа“ са Организацијом „Секопак“ потписали уговор о увођењу система за управљање амбалажним отпадом, по коме се у граду уводи примарно разврставање ПЕТ амбалаже, папира, картона, стакла и дрвета. Финансијска подршка „Секопака“ ће бити од 15 до 90 евра по тони разврстаног материјала

Градоначелник Верољуб Стевановић и директор ЈКП „Чистоћа“ Дејан Раонић потписали су уговор о успостављању новог система за управљање свим врстама амбалажног отпада са „Секопаком“. То је организација која окупља највеће производитеље амбалаже у Србији и појављује се као

посредник између државе, пословног сектора, локалних самоуправа и грађана, и према новим законским решењима уводи примарно разврставање свих врста амбалажног отпада: ПЕТ амбалаже, папира, картона, стакла, дрвета и других материјала.

Улога ове организације је да у сарадњи са локалном самоуправом ефикасније прикупља, сортира и транспортује амбалажни отпад. „Секопак“ се уговором обавеза да финансијски подржи ове активности, а у зависности од врсте и количине сакупљеног амбалажног отпада „Чистоћи“ ће плаћати од 15 до 90 евра по тони разврstanог материјала.

Потписивања уговора представља важан дан за Крагујевац у новој области, а сви су изгледи и новој грађани привреде која је у Европи одавно развијена.

- Управљање амбалажним отпадом и издавање добијеног материјала је скуп „спорт“, а с обзиром да се 23 одсто амбалажног отпада налази у комуналном отпаду јасно је да то пружа значајне финансијске могућности, под условом да има ко

да их подржи. „Секопак“ ће учинити управо то, подржати Крагујевац и „Чистоћу“ у овом послу, истакао је представник „Секопака“ Мирослав Премовић.

Иако на први поглед износи од 15 до 90 евра не остављају утисак да град и „Чистоћа“ могу значајно приходати из овог послу, треба рећи да се готово свакодневно прикупљају приличне количине амбалажног отпада, напоменује је он.

Уговор је с друге стране и обавеза која проистиче из уредбе Владе Србије којом се утврђује план за смањење амбалажног отпада за период од 2010. до 2014. године.

Планирано је да се до 2014. године у Србији створе услови да се 30 одсто амбалаже користи поново, што је значајно не само за заштиту животне средине, већ и за стварање сасвим

нове гране индустрије - рециклажне, која ће отворити нова радна места.

Директор „Чистоће“ Дејан Раонић потврђује да из овог посла очекује додатна финансијска средства, што ће се свакако употребити за набавку нове опреме, не укључујући само специјална возила, већ и посуде за прикупљање отпада, контейнере за комунални отпад, ПЕТ амбалажу, картон.

- У граду су на различитим локацијама распоређена рециклажна оствра, али наша је намера да чишћење града буде што ефикасније. До краја септембра град планира да набави 300 нових контенера за одлагање ПЕТ амбалаже који ће бити распоређени на више локација, чиме ће се смањити проценат ове амбалаже која се одлаже на депонију Јовановцу, додао је Раонић.

По мерењима која се врше у протекле три године готово четвртину отпада представља амбалажни отпад. Кроз закључивање поменутог уговора напокон је омогућено потпуно разврставање кућног отпада. Грађани су значајна карика у ланцу, као и привреда и комерцијални сектор, и сви ће у различито обележене посуде одлагати предвиђене материјале. Очекивања су да ће град, попут европских, постати чистији јер ће се одвоз смећа убрзати. Значајно ће се смањити и габарити отпада који свакодневно заvrшава на градској депонији.

Исти уговор „Секопак“ је већ потписао са јавно-комуналним предузећима и градским управама у Нишу, Лесковцу, Чачку, Горњем Милановцу, Сомбору и Суботици. Очекује се да се у организовани систем управљања амбалажним отпадом укључе и остали градови Србије.

А.Ј ОКИЋЕВИЋ

УРЕЂИВАЊЕ РЕДСКИХ ВОДОТОКОВА

Сад ржавоми гр аћанима

После потписаног уговора о регулацији Лепенице кроз индустријску зону приоритет је уређење Илићевског потока и корита Угљешнице, за шта је потребно 75 милиона динара. Код редовног одржавања потребна је помоћ грађана, пре свега у томе да не бацају крупан отпад у речна корита, а пример за углед је Сушица

Пише Александар Јокићевић

Град годишње издава око 12 милиона динара за одржавање водотокова, а од тога 4,5 милиона динара отићи ће ове године само за редовно кошење. Али, то је тек део послова. Поред техничког одржавања огромна средстава су потребна за регулацију речних корита.

Недавно је закључен значајан уговор између града и Јавног предузећа „Србијаводе“. Реч је о регулацији око 900 метара Лепенице кроз индустријску зону, при чему град издава 20 милиона, а држава 30 милиона динара. Пројекат из 1987. године је прилагођен, а тих давних година застало се са регулацијом највеће крагујевачке реке. Данас наставак радова на кориту Лепенице због индустријског ширења града представља приоритет.

Али, то није све. У завршној фази је и израда документације за Или-

ћевски поток, од ушћа у Лепеницу до Улице 19. октобра. Предвиђено је зацевљење, а према предрачунау тај посао кошта око 32 милиона динара. Преговори о финансирању тих радова са ЈП „Србијаводе“ су у току, а намера је да се добију средства из кредита Светске банке. На листи планова је и бетонирање корита реке Ждралице и регулација њеног корита до Техничко-ремонтног завода.

■ Наставак регулација

- Приоритет је и регулација корита реке Угљешнице, јер кишни колектор Петровачке магистрале још увек није приклjuчен. Следећи велики проблем је Грошничка река, где је неопходан пројекат, а након тога улази се у решавање имовинских питања, за шта су потребна прилична средства. Реално је очекивати да се са регулацијом крене тек 2012. године, али наш највећи задатак је да припремимо пројекте и решимо имовинска питања за све градске водотокове, каже члан Градског већа за комуналну делатност Зоран Јовановић.

Са Угљешницом се започело крајем октобра прошле године. Са Јавним предузећем „Србијаводе“ издвојено је по 10 милиона динара за поплочавање 80 метара корита реке испод моста на магистралном путу првог реда Крагујевац – Лапово, како би се, што је и предвиђено пројектом, мост заштитио од пропадања. Планирано је и продубљивање 450 метара корита како би Угљешница прихватила атмосферске воде са започете Петровачке магистрале и тиме штитила индустријску зону од поплава. За такав захват потребно је 43 милиона динара.

ју органских материја, а у погледу микробиолошких карактеристика добијени резултати су указали и на фекално загађење другог степена. Присуство бакра објашњено је испуштањем метала из индустријских постројења, или и из кишне канализације на коју се повезују други произвођачи.

Због домаћинства која су своја купатила приклучила на кишну канализацију у Лепеници, као и у њене притоке, изливaju се фекалије. Истовремено, са обала реке у граду и околини уклојено је близу 1.000 кубика отпада, за шта је утрошено око три милиона динара.

Најзначајније притоке Лепенице су Петровачка река, Грошничка река и Ждралица. Од мањег значаја по количини потока су Дивостински, Сушички, Цветојевачки, Реснички и Бреснички поток, али то не значи да бројне депоније и све што их загађује немају негативан утицај приликом улива. Примера ради, током прошле године 3,3 милиона динара

утрошено је за уређење Бресничког потока, само на средњем току (1.400 метара).

- У оквиру редовног годишњег одржавања водотокова треба уклањати растине и муль, али, осим природних наноса имамо и људских руку дело, депоније свега и свачега. Поред ангажовања предузећа на редовном одржавању водотокова неопходна је сарадња са грађанима и Саветима месних јединица, да и они брину о окружју у коме живе. У Сушици грађани сарађују са градским предузећима, а такав пример требало би да следе и други, каже Срђан Матовић, члан Градског већа за екологију.

Овог тренутка ради се на редовном одржавању Бресничког потока, а у оквиру уговора који је укупно тежак 7,5 милиона динара одржава се део Лепенице и обавља комплетно чишћење Ждралице, од улива у Лепеницу, кроз цело насеље. Сушички поток је посебна прича, јер га на добром делу тока одржавају сами грађани, али то је за сада усамљени пример.

Index tours

Za sve rezervacije do 15. jula 10% popusta uz odloženo plaćanje na 10 rata bez kamate

BEOČIĆ – puni pansion od 175 €
ČANJ – polupansion od 125 €
PETROVAC – puni pansion od 195 €
GRČKA – hotel sa 3* polupansion od 200 €
GRČKA – najam apartmana od 35 €
ŠPANIJA – paket aranžman 320 €
ITALIJA – paket aranžman 300 €

BUDVA – noćenje sa doručkom 150 €
TIVAT – najam apartmana 75 €
BIJELA – najam apartmana 90 €

CRNA GORA, GRČKA, ŠPANIJA,
ITALIJA, TUNIS, EGIPAT

АЛПИНИСТИУ Д РУГИМУ ЛОГАМА

Освајање вишеспратница

Тројица алпиниста з грађевинско-занатске радње „Паук”, чији је ласник је борба Ковач, ових дана „висе” на згради адама „Заставиног” со солитера и „Таково сугурања”, поправљајући асаду и пећи прозоре.

Дали сте се икада запитали ко поправља фасаде на висини од 50 и више метара, ко кречи солитере или крпи фасаде, поставља олуке, ко одржава застакљене површине на вишеспратним објектима, поставља рекламне паное, качи антene и громобране, чисти високе фабричке оџаке, поправља силосе... Одговор је кратак – алпинисти.

У Крагујевцу, на тим мултидисциплинарним пословима, ради тројица обучених алпиниста, у оквиру грађевинско-занатске радње „Паук”. Њен власник је Небојша Ковач, један од најпознатијих спрских алпиниста, који каже да их више ангажују у другим већим срединама, него у граду на Лепеници, јер су људи још увек скептични за оно што они раде висећи у ваздуху. Више воле да поставе скеле, ма колико их то више коштало, верујући да се тако темељијеради.

Али, полако се мења свест код људи. Прошле недеље, на 36 Целзијусових степени у хладовини, овај тим мамио је погледе проlezника са „Заставиног” солитера у Лепеничком булевару. На висини од 48 метара, поправљали су фасаду и монтирали алуминијумску конструкцију која ће послужити и у реклами срвре. Већ у понедељак, екипа се преселила на зграду „Таково сугурања”. Прали су прозоре и гранитне плоче, којима је обложен овај савремени објекат, кога, иначе, годинама одржавају. Пре тога, чистили су фабрички димњак у Лапову на „Кроншпану”, постављали су и антenu за потребе РТК, као и громобран на Градском дому и олуке на надограђеним објектима у Улици Саве Ковачевића...

- Фасада на нашем солитеру стара је 45 година и пошто су са виших спрата почели да отпадају делови, решили смо да делујемо превентивно. Једини који су то могли да одраде су алпинисти, момци из града који су обучени за те послове, каже Зоран Јовановић.

КГ „С ПАЈДЕРМЕНИ“ НА „ЗАСТАВИНОМ“ СОЛИТЕРУ

вић, председник скупштине ствара Заставиног солитера, истичући да су им они, раније, већ поправљали фасаду и постављали олуке.

Он објашњава да храбри момци овог пута на њиховом солитеру постављају алуминијумски рам са лексолом, пошто је водоотпоран и има гаранцију од 15 година, а може да се искористи и као подлога за екламу.

- У односу на оно што раде, нису скрути. Врло су вешти, брзи и квалитетно раде свој посао. Није мала ствар висити, само са дупло осигураним конопцима, на висини од 50 метара и при том држати у рукама гломазни материјал за уградњу. Подсетићу да наш солитер има 14 спрата, не рачунајући приземље и поткровље, и да најмања грешка може бити кобна, напомиње Јовановић.

Алпинисти из „Паука“, који су обучени и за одређене занате, објашњавају још једну предност послова који обављају, илуструјући то примером да је потребно само пет дана да би поставиле скеле за неки посао, који они заврше за 15 минута, или и 50 одсто јефтиније!

За алпинисте Небојшу Ковача, Владимира Сретеновића, неговатеља у Дому за старије, који се 15 година бави и овим послом, као и за Радета Павловића, по професији шумарског инжењера, такође алпинисту, не постоје климатске препреке. Радили су и када је температура достизала шездесети подео на термометру, као недавно када су чистили фабрички димњак у „Кроншпану“ у Лапову. И поред тога, овај посао сматрају лакшим од алпинизма.

Кажу да више послова имају лети него зими. Углавном ради одржавања објеката и рекламне паное, напомињући да и њих није мимошла економска криза. За сада се „држе“, верујући да њихово време тек долази. Ево и зашто:

- Ако би се, рецимо, нека зграда, попут „Такова“, прала корпом са земље, цена би износила 150 евра по сату, што је прилично скupo. Ми смо неупоредиво јефтинији, мада цена зависи од врсте послова, на којој висини се ради, какав је степен запрљаности или запуштености објекта, као и од приступачности и ризика који носи. Тако се може догодити да за два идентична објекта цене буду различите, мада је прање најефтинији посао који обављамо, каже Ковач.

Алпинисти из „Паука“, који су обучени и за одређене занате, објашњавају још једну предност послова који обављају, илуструјући то примером да је потребно само пет дана да би поставиле скеле за неки посао, који они заврше за 15 минута, или и 50 одсто јефтиније!

Е. Ј. ОВАНОВИЋ

АЛПИНИСТИ „ВИСЕ“ НА ЗГРАДИ „ТАКОВА“

СВРАТИШТЕЗ АС ЕКСУАЛНЕР АДНИЦ“

Имај еднота јно место

Зиста је тешко наћи праву „меру“ када се говори, а нарочито када се пише о проституткама које се у модерном говору називају сексуалним радницима, јер је термин јако „клизват“. Још је теже, под условом да нисте потенцијална муштерија, ступити у контакт са њима, а најтеже је, наравно, задобити њихово поверење. Изгледа да су то постигли Омладина ЈАЗАС-а Крагујевца и група стручњака којима је успело да „омекшају“ срца крагујевачких девојака и жена које се баве „најстаријим занатом“ и да их, после скоро три године, привуку у „Сврatiште“ које је наменено правој има.

Крагујевац је један од ретких градова који, поред Београда, Ниши, Новог Сада и Суботице, има Дропин центар (Сврatiште) за сексуалне раднице, који функционише, ево, већ другу годину. Јелена Вуковић, председник Омладине ЈАЗАС-а Крагујевац, објашњава о чему је реч:

- То је пројекат који финансира Глобал фонд преко Омладине ЈАЗАС-а, као примарног потпримаоца за нашу земљу. Ми смо од 2009. године њихови секундарни потпримаоци који реализују активности везане за Дропин центар у нашем граду. Паралелно са тим реализујемо и теренске активности кроз пројекте Глобал фонда, заједно са Министарством здравља.

Шта је, заправо, Дропин центар, за који би најприближнији превод на наш језик био сврatiште?

- То је место на које сексуалне раднице могу да дођу, попију кафу, сок, послуже се неком грицкалицом, али и да добију савете лекара, социјалног радника, правника, психолога. Све је засновано на добровољној бази и у том стану, чија се адреса не открива јавности, постоји до-

Омладина ЈАЗАС-а Крагујевца, у финансијском дршку Глобалф ондаи Министарством здравља, послетр огодишњег радана те рену, пр ошле године творилац ентар за жене које се баве „најстаријим занатом“ свetu“

било потребно неколико месеци да остваримо прве контакте и примимо прве гошће. Оне су те које одлучују да ли ће доћи, потражити савет или помоћ, а наше је да штитимо њихов идентитет и интерес наших корисница, објашњава Јелена Вуковић.

Тек када су стекле поверење људи из Дропин центра, који су им помогли да лакше стигну до лекара специјалисте и обаве преглед, наравно, не одјући њихову тајну, или када су им помогли да брже дођу до потребног личног документа, жене са улице су, ваљда преносећи једна другој позитивно

ЈЕЛЕНА ВУКОВИЋ,
ПРЕДСЕДНИК
ОМЛАДИНЕ
ЈАЗАС-А

ПРОСТОР
КОД АЛЕ
„ЈЕЗЕРО“
– НА ЈЧЕШЋЕ
РАДНО
МЕСТО

маћин, чије је радно време прилагођено њима. Уколико то желе, могу добити и фризерске услуге, али и похађати курсеве енглеског језика и рада на рачунару, како др Весна Андрејевић, која је руководила Центра за промоцију здравља при Институту за јавно здравље, али је у сврatiшту за сексуалне раднице ангажована као екарс аветник.

И млада председница Омладине ЈАЗАС-а, као и др Андрејевић, каже да се пре отварања Дропин центра три године „радило на терену“, пре свега на превенцији ХИВ-а, хепатитиса Ц и Б и полно преносивих болести. Кроз дељење пропагандног материјала и рад на спречавању болести којима најчешће подлежу „лепотице ноћи“, дошло је до њиховог упознавања, а касније и до стицања узајамног поверења.

- Тако смо прошле године отворили сврatiште, али нам је и тада

искуство, почеле да долазе у сврatiште. Колико њих ту сврати, зависи од много чега, а највише од временских (не)прилика, као и од припадника МУП-а који су ангажовани у обезбеђењу неког догађаја на терену на којима оне најчешће „раде“, тако да дневно у њихову „тајну кућу“ сврати од пет до 13 жена.

Наше саговорнице слажу се уочени да су едукација и рад на превенцији болести, типичним за припаднице лепшег пола које се баве овим ризичним послом и које добровољно долазе у Дропин центар, и те како дали добре резултате. Охрабрује и чињеница да у сврatiште не долазе само девојке из Крагујевца, већ и из других места.

Сви остали подаци, као и само место и идентитет његових корисница, са трогосу чу ваната јна.

М.Ц. ВЕТКОВИЋ

Сарадња цементаре Холцим и стоваришта "Гранит" доо

НОВА УНАПРЕЂЕЊА У ПРОДАЈИ ЦЕМЕНТА

Сарадња коју је Холцим покренуо са великим бројем стоваришта у Србији, под називом "Партнер плус", представља новину на нашем тржишту и потпуно је окренута потребама крајњег купца

Холцим је један од највећих светских производача цемента и агрегата (дробљеног камена, шљунка и песка) као и готових бетона и асфалта, који послује у око 70 земаља на свим континентима.

Један од стратешких пословних циљева Холцима је изградња дугорочних односа са стовариштима, успостављање партнеријског односа и преношење најбоље пословне праксе из других земаља света у којима Холцим послује.

Зато је Холцим током последње четири године стовариштима широм Србије понудио пакет услуга под називом "Партнер плус". Разговарали smo са Немањом Каматовићем, власником стоваришта "Гранит" доо, које се у пројекат укључило прошле године.

Шта је то ново цементара Холцим понудила у сарадњи са Вашим стовариштем кроз пројекат "Партнер плус"?

Немања Каматовић: Холцим је нашем стоваришту понудио потпуно нови пакет

услуга, који се сваке године додатно употребљавају. Прошле године, овај пакет подразумевао је постављање рекламијских елемената Холцима, осветљеног улазног знака на којима заједнички стоји име стоваришта и Холцима, банера на месту продаје цемента, путоказа и слично. Омогућена је и бесплатна техничка подршка за све крајње купце који имају евентуална питања у вези начина спровођања бето-

на са Холцим цементом. Ово-годишњи пакет обухвата промотивни материјал за наше купце, цираде за камионе, курс на тему продајних вештина за наше продајно особље и обуку из области управљања залихама.

Какву врсту подршке Холцим пружа Вашем стоваришту од почетка пројекта "Партнер плус"?

Немања Каматовић: Изглед стоваришта је битно

побољшан Холцимовим рекламијским елементима. Поред тога, имамо и директну телефонску линију са стручњацима у Холциму, од којих врло брзо добијамо одговор на свако питање везано за примену цемента. Добили смо и велики број брошуре са информацијама и саветима за примену Холцим производа, а наше продајно особље је стекло корисна знања о примени Холцим цемента и вештинама продаје. Наравно, испоруке цемента су обезбеђене у складу са потребама стоваришта, односно крајњих купаца.

Какве су биле реакције Ваших купаца на наведене новитете?

Немања Каматовић: Купци су, пре свега, били пријатно изненађени оним што су видели већ на прилазу стоваришту, а затим и унутар њега. Улазна капија, банери, путокази и витрина са бетонским коцкама јасно указују на нашу повезаност са компанијом Холцим и на високе стандарде

Сарадња коју је Холцим покренуо са великим бројем стоваришта у Србији, под називом "Партнер плус", отпочела је 2007. године са три стоваришта, да би се током 2008. и 2009. године проширила на још 37 стоваришта. Током 2009. и 2010. године пакет је допуњен елементима који додатно унапређују пословање ових стоваришта.

пословљања. Одушевљени су и професионалним понашањем наших запослених, знајем о производима, и способношћу особља да пружи корисне савете како да оно што граде Холцим цементом буде квалитетно и трајно. На самом стоваришту постоје и примери лоше направљеног бетона као и упутства за отклањање потенцијалних проблема, како би крајњи корисници на лицу места могли да се додатно информишу. Уколико се јави потреба за додатним консултацијама, имамо брошуре и директну везу са Холцим техничком подршком. Све у свему, купци имају једно ново искуство у куповини на стоваришту, и увек се радо враћају.

ДРАГАНГЛ ИШИЋЖ ИРА–НА ЈДУЖАФУ ДБАЛСКАП РИЧА

Кад га Жира из корне зашири

Пише Зоран Мишић

Hедавно је на терену „Шумадинца“ из Великих Крчмар одиграна опроштајна утакмица у част њиховог фудбалског ветерана Драгана Глишића Жира (48). На мечу ветерана „Шумадинца“ против првог тима (било је 5:2 за „младе снаге“) извео је почасни ударац, а нису изостали ни пригодни поклони: дрес, лопта, пехари и признања, па свечана вечера, односно „треше полувреме“. Додуше, Жира је имао пех, поломљену ногу, али је још једном доказао да „без старца нема ударца“ пама карпогни по часног.

Но, имали су многи играчи, и мањи и већи, опроштајне утакмице и то по себи не би била нека вест, да Жира нема каријеру која јетр ајалаба ће уго, 35го дина.

Почео је још 1973. године у пионирима „Радничког“. Као надареног дечака запазио га је наставник Јанковић у школи „Јован Поповић“ и логичан „пут“ био је одлазак у школу фудбала „првених“. После каљења у млађим погонима „Радничког“ прелази у завичајну „Сушицу“, чије је боје

клуб „Шумадинац“ из Великих Крчмаром свом ветерану Драгану Глишићу Жири приредио је опроштајну утакмицу. Током каријере од преко три и по деценије позиције десене полујке и крила није мењао, али зато клубове јесте и то ох-хо. Био је и играч и тренер, и све то уз посао у Клиничком центру и породицу која је пристајала на то да је „фудбал на првом месту“

провео је пет година као играч и две као тренер у „Шумадинцу“ из Великих Крчмар, где такође успеси нису изостали – освојили су два општинска купа и играли финале Купа Шумадијског округа против аранђеловачке „Шумадије“.

■ Најслађеј е, т реће полувреме"

- Како сам успео да играм преко тридесет година? Лако. Никада нисам пропуштао тренинге и утакмице. Фудбал је за мене био „светиња“. Нема изостајања! Код мене није постојао рођендан, свадба, слава... Знало се - прво у-

Баточина, Лапово, Рача, Ђуприја, Краљево и Крагујевац, обавезна надметања на ПМФ-у и паркету хале „Језеро“, сусрети здравствених радника, такмичења градова побратима...

Позицију у тиму, десна полујка или десно крило, није мењао током читавог фудбалског тажа.

- Имао сам интересантан и богат живот и каријеру. Дружење, утакмице, победе, славља после њих, па порази и туговања... Све што спорт и фудбал носе са собом, не када се Жира ни једногомента.

Током тако дуге каријере нису изостајалини трофеји.

- Најдражи су ми они са турнира у Рачи који се одржавао седам година, а моја екипа га је освојила чак пет пута, онда са Десимировцем „упадање“ у већи ранг – од сесоцке лиге у зону, са „Аеровинунгом“ две године за редом смо пролазилију ачелите.

Радио је са тренерима Миком Петровићем, Содом, Ујком, Андром, али Петровића ипак издаваја као најбољег који га је тренирао „јер ена јвећир адник“.

Зато потез своје каријере, без размишљања, истиче гол против „Рудара“ из Баљевца док је играо за „Слогу“ и здесимировца.

- Звекнуо сам га из корне. Било је то 1994. и то у утакмици са директним противником за улазак у виши ранг. Такође, нисам га дао

ДРЕС И ПЕХАР НА ОПРОШТАЈНОЈ УТАКМИЦИ К РЧМАРИМА

ПРВА ЕГИТИМАЦИЈА П ИОНИРИМА „Р АДНИЧКОГ“

било коме, већ голману који је био годинама најбољи чувар мреже у тој зони, и данас се Жири смешкај рк.

■ Предриблаои и инфаркт

Било је и ружних ствари. Председник „Грдице“ из околине Краљева претио је преко локалног радија „да се тамо ни не појављују“, а памти и две „опште туче“ у којима су учествовали играчи и публика. 1978. против „Заставе“ на помоћном терену „Радничког“ и против „Стриже“ из околине Свилајнца, године дана касније, обе док је био играч „Сушице“.

Ипак, све то потискују лепи моменти, славља и дружења, као ка-

да су 1993. године са „Слогом“ победили Груку и ушли у зону. У десимировачкој кафани „Два срца“ (љубитељима локалног фудбала познатијој као „Код Драгане“) пило се и весе-

лилод оз оре.

Звучи као за Гиниса, али Жири на терену ни инфаркт није могоа да заустави.

- Срце ме је издало 2005. године. На утакмици ме „зве-кнуо“ инфаркт и то баш у финалу Купа Шумадијског округа про-

тив аранђеловачке „Шумадије“. Жира је велики навијач „Звезде“. На питање да ли жали што се и у њој није огледао, спремно одговара:

- Да је онда било правило „до 21. године“, када сам ја био млад и у форми, и за њу би заиграо, са-моуверен је овај ветеран „бубама-ре“.

ЖИРА(Д РУГИ,ГО РЕ)С АВ ЕТЕРАНИМА „ШУМАДИНЦА“

бранио четири године све до 1981. године од ласку у ојску.

Лопту није баталио ни у ЈНА (коју је служио на београдској ВМА) активно играјући за тим гарнизона и екипу СОШ-а (Школе резервних официра). Потом постаје члан крагујевачке „Заставе“, а онда четири године члан „Поповића“ из Раче, од 1983. до 1987. године. Путеви „буба маре“ (џабулани тада још није постојао) воде га затим до дреса „Аеровинунга“ (клуб који је добио име по почетним слововима три градске месне заједнице Аеродром, Виногради и Љубљеница), који је носио пет година и са којим је два пута био првак адскихли га.

Каријеру тада „сели“ на терене ван града, али не далеко, прво и-грајући четири године (од 1992. до 1996) за десимировачку „Слогу“ (са њима био првак општинске лиге и „упао“ у зону), потом је и-сто толико бранио боје церовачког „Партизана“ (наступали у Шумадијској зони), а од почетка новог миленијума „несаломиви“ Жира

такмица, онда све остало, објашњава Жира тајну свог играчког трајања.

Због страсти за „најважнијом споредном ствари на свету“ није трпео ни посао – ради већ скоро три деценије у Клиничком центру као рентгенски техничар, а и породица, супруга Радмила и ћерке Весна и Виолета, подржавале су га од почетка до краја његове дуге фудбалске попеје.

- Имао сам потпуно разумевање и подршку породице, иако се знало – фудбал на првом месту, после све остало. То је било „објашњено“ још на почетку и није било никаквих проблема. Они на весеље, ја на утакмицу, па дођем тек увече. Ни на једну свадбу или славу нисмо отишли заједно. „Прескачеши“ супе и чорбе и стижеш право на печење, спортски подносијер тврдира.

Паралелно са великим текла је његова каријера и на теренима за мали фудбал. Иза њега су на стотине (ни сам не зна броја) турнира и утакмица у малом фудбалу:

ПЕХАРНА ЈОЉЕМИ ГРАЧУТУ РНРИАУ РАЧИО Д НАЈЛЕПШЕГ АСТАРБАЈТЕРКЕУ ФР АНЦУСКОЈ

Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

ВРШИМО СВЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ
МИЈЕМА ДЕНТ
Др. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматологије
телефони 034/356-444 064/16-20-311 Илинданска 7/1

FENIKS
VIDEO НАДЗОР
ALARMSKI СИСТЕМИ
EVIDENCIJA РАДНОГ ВРЕМЕНА
SA КОНТРОЛОМ ПРИСУПА
СЕРВИСИРАЊЕ ЕЛЕКТРОНИКЕ
ОЗВУЧЕЊЕ

Dodataživot
godinama
a ne godine
živetu

PROMEDICO
Privatna agencija

- Nega i pomoć u kući
- Dežurstvo pored pacijenata 24 sata u kućnim uslovima

Nikola Pačina 23-б-10 Крагујевац
Услуги телефони: (034) 361-959
(064) 156-7934 (064) 833-71313

GIP
GEO ING PREMER
Premier zemljiste, amedijzne
Snimanje objekata, parcela
Dežurbe parcele, izrada
simpatičnog zemljišta
Snimanje vodova
Izdava kartača
Topografski planovi
Lepenički bulvar 25/1
Telefon: 034 330 821

ГЕО ПЛАН
СВЕ врсте геодетских
услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних
инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

DOKAZANO NAJJEFTINIJI!

DOKAZANO NAJJEFTINIJI!
Svinjski vrat sa kostima
279,90 din/kg

DOKAZANO NAJJEFTINIJI!
Pijeskavica
309,90 din/kg

DOKAZANO NAJJEFTINIJI!
Sir sveži u kesi
500g
10% popusta
124,90 din/kom

DOKAZANO NAJJEFTINIJI!
Kinder čokolada 100g
89,90 din/kom

DOKAZANO NAJJEFTINIJI!
Domaća supa
• kokotlja
• goveda
45g
15% popusta
24,90 din/kom

Akcija važi od 28.07. do 10.08.2010. godine ili dok traju zalihe u tom periodu.

Tuš supermarket Kragujevac, Svetogorska bb

www.tus.rs

КРАГУЈЕВАЧКИ БЕНД „ЛУР“ ГОСТОВАО У ХРВАТСКОЈ

Лудаци у нормалном амбијенту

Крагујевачка панк рок група „ЛУР“ („Лудак у развоју“) наступила у Хрватској, на фестивалима „УФО“ и „ВУМ“ у Осијеку и Врбовцу. На јесен нови албум, промоција у Крагујевцу и поново турнеја по Хрватској

Наставља се низ успешних наступа и свирки крагујевачких бендова по екс ЈУ просторима. Са мини турнеје у Хрватској недавно се вратио панк рок бенд „ЛУР“ („Лудак у развоју“), који се успешно представио хрватској публици на два музичка фестивала: „УФО“ (Урбан фест Осијек) и „ВУМ“ у Осијеку и Врбовцу.

Наступ крагујевачких ЛУР-оваца (у саставу: Милош Марковић, гитара, Владислав Лазаревић Луне, бубњеви, Борис Лепојевић, бас гитара, и Милош Стефановић, вокал и гитаре) у конкуренцији бендова, попут „Сикс пек“, „Дубиоза колективе“, „Едвис Цексон“, „Перо Деформеро“ и „Бехемот“, био је веома запажен. Зато су уследиле нове понуде за наступе у Хрватској, такође у Осијеку и Винковцима, али и „појачани“ за Вировитицу и Сисак.

Нови наступи у Хрватској уговарају се за наступајући зиму, када ће „ЛУР“ представити свој нови албум (други студијски), чије ће

НАСТУПИ У ОСИЈЕКУ И ВРБОВЦУ

снимање и промоција бити завршени до половине октобра.

- Иако смо први пут наступили у Хрватској, одушевљени смо пријемом и како нас је тамошња публика „скапирала на прву лопту“. Пријатно смо изненађени и атмосфером и организацијом концерата и гостопримством. Заблуда је да наступи у Хрватској носе неку дозу опасности и непријатности. Људи су тамо у потпуно добром фазону, мада када је у питању рок и панк публика, музичари и организатори, ипак су то мањом млађи људи. Али, ако је тачна она изрека „да на млађима

свет остаје“, онда је то потпуно у реду, истиче фронтмен бендна Милош Стефановић.

Иначе, „ЛУР“-ов нови И. П. са четири нумере већ је у припреми, а спот „Нема правде“ врти се на

„ЈуТјубу“. Нова турнеја почеће на јесен презентацијом албума и концертом у Крагујевцу.

З. М.

УКРАТКО

Ђаво и мала гостођа на сцени ени Театра

Први роман „Ђаво и мала гостођа“ нашег познатог сценаристе и драмског писца Ђорђа Милосављевића представљен је по први пут ван Србије, на Сајму књига у Херцег Новом. Занимљиво да је Милосављевић, том приликом, најавио да ће почетком следеће године овај роман бити драматизован и постављен на сцени Књажевско-српскоге атељеа.

Роман „Ђаво и мала гостођа“ инспирисан је истинитим случајем из 1835. године – серијом зверских убиства у Крагујевцу, за које је оптужен митски човек-пас „Псоглави“, али и чињеницом да је Андерсен, негде у то време, заиста посетио нашу земљу. Када се причи додаљубавница Милоша Обреновића Јеленка Хербез, једна од најинтригантнијих историјских фигура тог периода, добијамо мешавину историјског и пикарског романа зачињену елеменатима комедије и хорора.

То је петодневно путешествије кроз Србију у рано прољеће 1841. године, које предводи чувени дански писац у друштву шарене дружине из земље домаћина, са намером да се странац из великог света увери у постојање демонских силуа за осталојк нежевини.

Песниковепр иче

У Студентском културном центру, ове недеље, представљена је књига „Песникова прича“ Ивана Деспотовића. Ова збирка прича, објављена у издању „Алме“, друга је књига овог младог писца, који је популарност стекао деби романом „ОНа ташки Не вену“.

Деспотовић је рођен у Београду, где је дипломирао на Филолошком факултету. Пoesију и прозу објављивао је у значајним часописима и алманасима, а објавио је и збирку песама „Ништа није тако“, која се нашла у ужем избору за прошлогодишњу Бранкову награду. Добитник је награде за хумористичку приповетку на „Сремчевим данима“ у Елемиру.

Међународно тријенале проширених уметничких медија

Удружење ликовних уметника Србије покренуло је нову међународну ликовну манифестацију, Међународно тријенале проширених уметничких медија, које ће се одржати од 5. августа до 20. септембра у више српских градова и галеријских простора. На овогодишњем Тријеналу учествоваће 420 уметника из 44 земље, са више од 800 радова у домену видео арта, перформанса, дигитал арта и других нових уметничких медија.

По трећи пут за редом, пројекат „Чуј, види, покрени“, који је окупљао педесетак младих људи, показао је да се за веома кратко време може доћи до квалитетних резултата, а из овогодишње продукције остаће упамћен филм „Онога ми крста“

Након три дана напорног рада, из радионице „КГ-маратона“ изашле су три радио драме, корео драма „Не дирајте моје кругове“ и кратки филм „Онога ми крста“.

Замишљао ове манифестације била је да млади добију прилику да се уметнички изразе тако што ће, у року од три дана, морати да одиде дођу до крајњег циља. Заправо, „Чуј, види, покрени“ одвијао се као тродневни маратон у три медија – позоришном, филмском и радиофонском. У току рада радионица и прављења представе, филма и радио-драме, млади ствараоци показали су како је могуће направити уметничко дело и исказати свој став у независној продукцији, али и како суштину сваког дела чини идеја, а не новац и производни услови у којем је настало. И, у томе су успели.

По трећи пут за редом, овај пројекат је показао да се за веома кратко време може доћи до квалитетних резултата, а оно што ће ове године остати упамћено је филм „Онога ми крста“. У само шест минута, млади Крагујевчани ухватили су се са горућим проблемима града, одговарајући на питање шта то недостаје Крагујевцу, и послали поруку да нису равнодушни. Сви су изгледи да ће овај

ДЕЧЈА ИНТЕРНЕТ БИБЛИОТЕКА

Малабиблиотека, в елика ризница

Кликомми ша,мо жесед ојид ое лектронских књига,аudio-прича,и итерактивнихсли ковница, позоришнихпр едстава,ц ртане итерактивне анимације и гранихф илмова

Звучни записи песама које читају сами писци, представе за децу и занимљиве књиге у којима малишани могу да уживају једним кликом миша - све на једном месту. Тако би, најкраће речено, био опис сајта www.malabiblioteka.net. Интерлоп из Лондона, жељећи првенствено да помогне деци из дијаспоре да не забораве свој језик, основао је на интернету децу библиотеку. То, међутим, не значи да не може бити врло забавна к орисназ асв ем алишанек ојиг овореср пским језиком.

Иначе, ова Мала библиотека састављена је од интерактивних електронских садржаја. Наиме, како би деци приближили маштовити свет књига, творци овог сајта изједначили су игрице и јунаке књига, па тако у једној игрици могу да зајашу Шарца или Јабучила. Осим игара, би-

„ЛАГУНИН“ ПОКЛОНЕ РАГУЈЕВЧАНИМА

Хит цене за хит романе

Љубитељи књиге могу бирати да ли ће некиод 50 одабраних насловак упитиза свега 349 динара или, несумњиво, избор, па зарити књигук ојуже лепо цену мањеној за 20 одсто.

Издавачка кућа „Лагуна“, једна од највећих „фабрика“ бестселера на територији Србије, португала се да овога лета анимира Крагујевчане. Сви који воле да читају могу да бирају које ли неки од 50 одабраних наслова купити за свега 349 динара или, несумњиво, избор, пазарити књигу коју желе по цене умањеној за 20 одсто.

Наиме, „Лагунин“ велика летња акција под називом „Књиге за одмор“, која је отпочела 24. јуна, а чији је завршетак планиран за 22. јул, биће продужена до 24. августа због изузетно великог интересовања читалаца. Поред тога, „Лагуна“ је своја издања изложила у одељењу Народне библиотеке „Вук Каракић“ у Старој колонији,

Глумцу Књажевско-српског атра Саши Пилиповићу, најпознатијем крагујевачком есперантисти, у ручена наградана о вогодишњем Светском онгресу есперантиста

Најпознатији крагујевачки есперантиста и највећи промотор овог међународног језика код нас, глумац Књажевско-српског театра Саша Пилиповић, добитник је „Дипломе“, највећег признања за допринос есперантском позоришту и уметности на овом језику. Ову награду коју додељује руководство светске организације, Пилиповић је добио на недавно одржаном 95. Светском конгресу есперантиста Куби.

Наиме, трочлана есперанто-глумачка делегација, коју су сачинjavali Kragujevčani Sasa Pilićević i Srđan Paunović, „појачани“ польским глумцем Јир-

ома Симоном Голом, извела је у Хавани представу „Ремеморо“ – Галилео („Сећање“, са деловима из комада „Галилеј“ и „Путовање ка калпетану Постникова“, коју је Пилиповић раније играо на светским

стручним конгресима у Европи и Азији. Највећи успех им је био у Јапану, где су им узимали учешће и млади есперантисти из Јапана, али и из других земаља.

У зависности од цене купљених књига, могуће је путем административне забране пазарити на три или шест месечних рата.

Куповином барем једне књиге купац постаје и члан Клуба читалаца ове издавачке куће и самим тим, приликом наредних куповина, стиче право на додатне попусте који цену могу умањити и за трећину. Небитно је да ли је књига купљена у Клубу читалаца, на штанду у библиотеки или путем интернета.

У „Лагунином“ Клубу читалаца у Крагујевцу, односно у књижари

„Клуб културе“, могуће је пазарити неки од 50 одабраних наслова по цене од 349 динара. „Француска свита“ Ирине Немировске,

„Песма о Троји“ Колин Мекалоу, „Пратак“ Бруса Фејлера, „Слепи убидица“ Маргарет Атвуд, хитови из пера Мајкла Конелија, Роберта Херица и Патрише Корнел само су неки од наслова којима се кућна библиотека може обогатити по овој ени.

Лењи за шетњу могу то учинити и куповином „из фотеље“, путем сајта [www.galleryalt.com](#). Они који се одлуче за три наслова које је „Лагуна“ понудила у оквиру Ве-

лике летње акције добиће додатни попуст на куповину – три књиге коштаће хв 999 динара.

М.О.БРЕНОВИЋ

ЕСПЕРАНТИСТИНА К УБИ

ПИЛИПОВИЋ ДОБИТНИК ДИПЛОМЕ

БУКЕТ УБАНСКЕД ОБРОДОШЛИЦЕЗ АК РАГУЈЕВЧАНЕ

ијем Ханзликом, извела је у Хавани представу „Ремеморо“ – Галилео („Сећање“, са деловима из комада „Галилеј“ и „Путовање ка калпетану Постникова“, коју је Пилиловић раније играо на светским

стручним конгресима). За ову представу, у оквиру Пилиповићеве есперантске „Шелтер сцене“, сценарију су написали, и потписали режију, глумци Саша Пилиловић и Милијан Овановић.

Иначе, на овогодишњем Светском конгресу есперантиста у Хавани окупило се преко 800 познавалаца и љубитеља овог језика из 75 земаља, а нашу делегацију примили су министар културе Кубе, као и наша амбасадорка у тој земљи Милена Луковић Јовановић, која је тим поводом приредила пријем у својој резиденцији. Њихов одлазак и боравак на егзотичној Куби финансијски су помогли и подржали Министарство културе Републике Србије, Скупштина града Крагујевца и фирма „Агромаркет“.

Овим путовањем на Кубу, глумац Саша Пилиловић обележио је своје двоструки есперантски јубилеј – 20 година изучавања есперанта и 10. учешће на светским есперанто конгресима. Честита мо.

З.М.

Ц Фесћ

мену, привукао велики број младих уди.

То је био догађај без хедлајнера и предгрупа, па се до последњег тренутка није знало ко ће када наступити.

Крагујевачка публика била је у

ЛОШЕВ РЕМЕНИ ЈЕС ПРЕЧИЛОМ ЛАДЕК РАГУЈЕВЧАНЕД АУ ЖИВАЈУ

прилици да чује углавном панк, хард кор и ска бендове. На овом фестивалу наступили су „КБО!“, „Инкомплит“, „Прогрешн оф а лајв“, „С.У.С.“...

Идеја организатора била је да уздрма помало успавану музичку

сцену Крагујевца, али и да привуче што већи број људи, како би и следеће године организовали овај једнодневни фестивал. Чини се да су у томе и успели, па са нестручњем ваља очекивати јул следећег одине.

КОНКУРСИ

Заса мосталне изложбе

„Галерија Алт“ у Београду расписала је конкурс за самосталне изложбе за 2011. годину, који је отворен до 20. августа. Наводећи да у рецензији културна продукција и уметност постају баласт како за саме уметнике, тако и за институције, медије и државу, да је буџет државе за културну продукцију скрасан на један одсто, да се медији окрећу за бави и све се комерцијализује, „Галерија АЛТ“ је, поучена прошлогодишњим истраживањима, навела да се не нада да ће њени програми, без обзира на квалитет, бити финансијски подржани у аредној одини.

Ипак, одлучила се да подржи савремену уметност и актуелну уметничку продукцију бесплатно најавом на тему „Популарна култура“, настојећи да, тако, одреди курс интересовања галерије и истраје у борби за независну културну продукцију. Један део активности биће окренут ауторима који су у ситуацији да су финансирају продукцију изложбену п росторију вег алерјије.

Додатне информације могуће су добити на бројеве телефоне: 011/3247754, 060/0227180.

Више о „Галерији Алт“ и њеном текућем пројекту „Copy Paste“ на galleryalt.wordpress.com.

Креатив 10

Културни центар „Лифт“ у Чачку, који је основан у мају ове године, организује први Фестивал културног стваралаштва „Креатив 10“, који ће бити реализован уз финансијску подршку „Ерсте“ банке и Балканског фонда за локалне иницијативе, а најзначајнији део пројекта чине четири конкурса: за режију спота за постојећу музичку нумеру, најбољи графит, кратку причу и изведбу онодраме.

Циљ овог фестивала је промовисање и активирање креативности и стваралачког духа младих у различитим видовима ментости.

Конкурс је отворен до 15. септембра, а финални дан, када ће најбољи аутори представити своје радове, биће одржан 25. септембра у Градском парку у Чачку. За најбоље радове обезбеђене су и вредне робне награде - за прво место, у свакој области, робне награде у вредности од 20.000 динара, за друго место 10.000 динара и за треће место 5.000 динара.

Радове могу да шаљу и аматери који се културом баве из хобија, као и школовани уметници. Радови не смеју да подстичу или заговарају било који облик нетolerанције, а један аутор може учествовати у више области. Сви заинтересовани више информација о учешћу на Фестивалу, као и услове конкурса, могу видети на интернету дреси www.kclift.org.

Крагујевцу је био непоходан један летњи музички фестивал, што је показао „Ц Фест“, који је протеклог викенда, упркос лошем време

одличан звук овлашћеног вирка

БРАНКО ЛУКИЋ, МУЗИЧАР

Хуманост је лепо васпитање

Много људи ми је помогло и свима сам захвалан на томе. Зато што не видим, касније сам пошао у школу, упоредо учио и ону специјалну за невидеће и нижу и средњу музичку.

Потребно је да здрави људи, посебно млади, према нама са хендикепом мање испољавају предрасуде јер тиме се показује племенистост

Потеру води Милан Пурић

Павно, пре много година, причало се по граду како на телефонској централи у старом „22. децембру“ ради човек који ће већ при првом позву запамтити ваш глас и ако се касније још који пут јавите - увек ће вас препознати. Био је то спели телефониста Бранко Лукић, човек веома истанчаног слуха, кога је користио као телефониста, али и као музичар. На централи више не ради, али са песмом и даље другује. Укратко, сам се овако представља:

Рођен сам 1954. код Вучитрна на Косову, где сам у најранијем детинству осетио страх од комишија Шиптара који су мојој породици и мени стално правили неприлике и често смо проводили бесане ноћи. Завршио сам нижу и средњу музичку школу и оспособљен сам да радим на телефонској централи. Отац сам две ћерке и сина.

Како те живот довео у Крагујевац?

Под сталним притисцима и по-јављеној претњама, мој отац је, после разговора са комишијама који су због истих разлога дошли у Крагујевац и били изузетно добро примљени у Шумадији, 1961. године одлучио да се доселимо у Вињиште.

Какви су били твоји први утицаји о Крагујевцу и Крагујечанима?

Као дете од шест-седам година доживео сам да се мештани Вињишта према нама опходе као према најмилијима. Било је то за мене изузетно радосно откриће, јер су сви помагали да се скрећимо и снађемо. Тај утисак о доброти људи временом се само појачавао и остало је и до дан данас.

Колико напора је било потребно да се оспособиши за рад?

Како сам касније са завршетком школе (пошао сам у први разред са девет година), морао сам касније у специјалној школи за невидеће у Земуну да завршавам по два разреда редовне и успут и нижу и средњу музичку школу. У то време није било добрих информација, па је отац касно сазнао за могућност мог школовања. Свакако да је ту уложено много рада јер сам се оспособио и за рад на телефонској централи.

Да ли постоје непремостице препреке у учењу?

Задовољство је кад човек успе да савлада такве препреке и то је најбоља мотивација за нове изазове. Ја сам пред себе увек постављао нове циљеве и кад их савладам у мени се увек буди нова потреба за још више рада.

Како је породица утицала на твој живот?

Потичем из сиромашне породице у којој су отац и мађаха са свом мојом браћом и сестрама максимално помагали да одрастем у што бољим условима. Увек су неке привилегије постојале за мене и нарочито је то радио мој покојни отац. Увек су били ту да ме бодре и дају подршку да превазиђем проблеме. Моја деца из два брака представљају моју радост, али и бригу, јер свакодневно мислим о њиховим проблемима. Двоје млађих је у Италији са мајком. Старија ћерка, од које имам и унуку, је незапослена и бринем се како успева материјално да превазиђе садашње стање.

Твоја искуства у пословима којима си се бавио?

Волео сам да се окупшам на више поља, а највише сам постигао на пољу музике. Поред тога био сам и телефониста, а једно време, док се могло, имао сам и малу трговинску радњу.

Ко су људи који су ти највише помогли у животу?

Доста људи ми је помогло и неизважано је набрајати јер увек неког важног заборавиши. На пољу музике највише ми је помогао Миле Стојановић, хармоникаш и композитор. Захваљујући њему и господину Мишковићу из „22. децембра“, у коме сам раније радио, постигао сам прве успехе. Кад сам се запослио у „22. децембр“, организовали су радну акцију и уредили ми просторије где сам касније живео и то никад не заборављам.

Шта је музика за тебе?

Музика је моја велика љубав, истина и подршка која ми је убијала самоћу и давала ми подстрек да увек, и кад је најтеже, истрајем. Кроз музiku сам упознао највећи број пријатеља и она је заслужна за мој

животни оптимизам. Специфична популарност и друштво са познатима је део тога. Све моје песме које сам компоновао изашле су право из срца. Нажалост, пуно их није снимљено јер за то је потребан новац који нисам имао. Волим изворну народну музику, нашу препознатљиви мелос који има душу. Нажалост, данашња кретања у народној музici много беже од таквог стваралаштва. Комерцијализација побеђује.

Шта мислиш о крагујевачкој музичкој сцени?

Има доста младих људи који снимају и то је добро. Ово је велики град који има много талената и треба све урадити да они дођу до изражaja. Мислим да је потребно да се нека предност ипак да изврној народној музици сарађивао сам са Верицом Шерифовићем, Радишом Урошевићем и многим другим великим уметницима. Наше музичко удружење треба да да много већи импулс и допринос развоју квалитетне музике.

Идеш ли у кафане и која по теби има највише шарма?

Као млађи врло радо сам боравио у кафанама, не само као музичар који тамо наступа. Сада због здравствених разлога мање идеам, а кад одем волим ма-

ња тиха места где човек може лепо да се опусти. Једна од таквих кафана је свакако „Палигорић“, где мислим да има највише шарма.

Мислиш ли да Крагујевац има свог духа?

Друштво какво сам ја имао са људима, како интелиектуалима, исто тако и са сиромашнима и свим осталим грађанима, помогло ми је да разумем да у Крагујевцу постоји добри дух.

Како својим саговорницима који нису одавде представљају Крагујевац?

Доста сам путовао и где год сам могао причао сам о нашем граду и његовој околини. Говорим им да је штета што више људи не дође и обиђе наш град који је леп, а по-јављено гостопримљив. Покушао сам чак и да неке Италијане наговорим да дођу и увере се, нарочито у нашим селима, колико је лепо и колико су људи гостопримљиви.

Колико је урбанизам града прилагођен слепим особама?

Требало би направити више звучних семафора по граду, затим кад се праве нове зграде обезбедити прилазе за све особе са специјалним потребама и увек на уму имати да и такве особе постоје. Поступајући године на томе се ради, али мора још више.

Јеси ли задовољан понашањем наших суграђана према особама које не виде?

Заштита је добро, али морало би да постоји у медијима више еду-

ковања како се помаже особама са посебним потребама. Потребно је да се што мање испољавају предрасуде према нама и да, поготово млади, сазнају чињеницу да помагати особама попут мене представљају праву хуманост која потврђује добро васпитање и племенитост.

Такође би могло да се још више уради на помагању организација које се баве проблемима оваквих људи. У тим организацијама често постоји и неравномерна помоћ свим члановима, па је потребно да што више људи има увид у њихов рад. Нас око 400 у удружењу које ради у добра добрим просторијама очекује више заједничких деловања и окупљања да би сви имали подршку и подстрек, да што више међусобно помогнемо једни другима. Радујем се и закону који је донет о запошљавању особа са посебним потребама и надам се да ће се коректно испоштовати. Волео бих да је локална самоуправа у могућности да редовно исплаћује минималне надокнаде које су нам заиста неопходне, а сада много месеци касне.

Како савремене технологије доживљаваш и помажу ли оне слепим особама?

Обишао сам добра центара и градова где је много више разних помагала доступно невидећим особама. Вероватно је то последица бољег материјалног положаја и надам се да ће и та помагала, која најука све више ствара, бити доступна и нама. Због тога би требало да се више сарађује са другим центрима у свету и Европи како би то пре дошло и до нас.

Куда волиш да шеташ по Крагујевцу?

Свакодневно шетам, из здравствених разлога, бар по пет-шест километра. Најрадије по Шумаричама јер је ту ваздух најчистији и највише ми прија. Но, шетам и по другим деловима града јер тако боље упознајем град, а и разбијам монотонију.

О чему сањаш?

Да се мало нашалим, као што кажу разне мисије, сањам да буде мир, да сви буду запосленi, здрави и срећни. Углавном реално размишљам и трудим се да се моји нови прилагоде ономе што реално могу да остварим. Волео бих да нађемо решење за Косово, корупцију, економију, мада знам да је то много тешко.

Шта би волео да Крагујевац има што сада нема?

Волео бих да има аеродром, о чему је скоро било речи. Како сматрам да сви велики градови, а Крагујевац је за мене велики, требало би да има и трамваје.

Шта си попримио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Доста тога сам попримио. Кроз друштво са људима упознавао сам разне врсте крагујевачког живота, од хумора, забаве, до музике. Упознао сам много добрих и хуманих људи који су временом од мене начинили особу која воли да помогне другима. Дао сам неке, по мени, лепе песме, а могао бих још и више ако би имало разумевања за музику коју стварам.

RADIO 34
KRAĐUJEVAC
Milice Strelković br.25
tel: +381 34 324 200 +381 34 335 099
fax: +381 34 324 300
e-mail: radio34ka@yahoo.com

...prvi na skali 88,9 Mhz...

megabelt®
GUME Putnički i teretni program
Poljoprivredno vozilo
Motocikli i bicikli

SREMENJA Auto delovi
Auto kosmetika
Klasična klinasta, rezublirana, polu-v P/PN,
transportno, sintetička, upščena,
varijatorska, okrugla, ekstremna...

Mala Vaga, Kneza Mihaila 106, Telefon 325 236

На основу Решења Трговинског суда у Београду VI Ст. бр. 212/96 од 13.03.2001. године, Закључка стечјарног судије Трговинског суда у Београду VI Ст. бр. 212/96 од 05.06.2007. године, Решења стечјарног већа Трговинског суда у Београду VI Ст. бр. 212/96 од 11.06.2007. године, у складу са члановима 109, 110, и 111 Закона о стечјарном поступку (Ст. гласник РС, бр. 84/04) и Националним стандардом бр. 5 о начину и поступку увођења имовине стечјарног дужника, стечјари управни стечјарни дужници:

ГП "РАД" ДП Београд у стечјару
са седиштем у Београду, ул. Косовска бр. 31

ОГЛАШАВА
продавају непокретне имовине
методом јавног прикупљања понуда

Предмет продаје је Робна кућа са лијачним платоом, у наградни, у склопу занатског центра "ЕРДОГЛАЈА", на адреси кн. 2157 КО Крагујевац 3 – Насеље „Ердоглаја“ (чија је изградња одобрена решењем Општинског секретаријата за урбанизам, стамбено-комуналне делатности, имовине послове Крагујевца број 06-3510-50 од 21.04.1993. године).

Процењена вредност имовине износи 16.698.794,00 динара.
Депозит износи 3.338.158,00 динара.

Процењена вредност није минимално прихватљива вредност, нити је на ма који други начин обавезују или опредељују да за понуђача притиском одређују висине понуде.

Понуде се достављају лично, у просторијама Агенције за приватизацију РС, Теразије 23, трећи спрат, Београд. Крајни рок за достављање понуда је 31.08.2010. године до 12 часова.

Право на учешће имају сви правни и физички лица која:

1. након добијања профактуре, изврши уплату ради откупна продајне документације у износу од 30.000,00 динара, увећано за износ ПДВ-а. Профактура се може преузети сваког радног дана у периоду од 09.00 до 15.00 часова у Београду, улица Косовска 31, заједничко са 24.08.2010. године;

2. уплате депозит у износу од 3.338.158,00 динара на текући рачун стечјарног дужника број 160-926903-61 отворен код "Banca Intesa" а.д. Београд, или подлоге неопходну првокласну банкарску гаранцију наплативу на први позив, најкасније 5 радних дана пре одржавања продаје (рок за уплату депозита истиче закључно са 24.08.2010. године). У случају да се као депозит подложи првокласна банкарска гаранција, описане исте се ради провере искључиво личном/директно мора доставити Служби финансија Агенције за приватизацију Теразије 23, VI спрат, соба број 610, Београд, заједничко са 24.08.2010. године до 15.00 часова по београдском времену (GMT+1). Банкарска гаранција мора имати рок важења до 01.10.2010. године. У случају да на јавном отварању листаних понуда победи купац који је депозит обједињујући банкарском гаранцијом, исти мора измишљати износ депозита у року од 48 сати од дана проглашења за најуспешнијег понуђача, а пре потписивања купопродајног уговора, након чега ће му бити враћена гаранција;

3. потписују Изјаву о губитку права на враћање депозита, која чини саставни део продајне документације.

Најкаснији 5 радних дана пре одржавања јавног прикупљања понуда (односно закључно са 24.08.2010. године), потенцијални купац, ради благовремене евидентираје, предају образац прајаје за учешће поверилику Агенције за приватизацију РС, са фотокопијом гаранције или доказом о уплати депозита, као и потписану изјаву о губитку права на враћање депозита. У случају да је потенцијални купац који предаје прајаје право лица, поверилику се доставља и извод из регистрације и ОП образац.

Детаљне услове продаје сва заинтересована лица могу преузети у договору са повериликом сваког радног дана од 10.00 до 15.00 часова, а најкасније 5 радних дана пре истичења рока за подношење понуде.

Примахтају се искључиво запечатене понуде са назнаком "Понуда" на коверти и назнаком да се понуда односи на продају имовине ГП "РАД" ДП Београд у стечјару. У разматрању ће се узети само понуде које приступнику до назначеног времена на назначеном адресу. Понуде које не садрже јасно одређен износ или се позивају на неку другу понуду или на услове који нико у отплату и продајној документацији, неважеће су и неће се узети у разматрање.

Запечатена коверта са понудом треба да садржи:

- пријаву за учешће на јавном прикупљању понуда потписану лично или од стране запечатеног лица и доказ да је у питанју запечатено лице;
- безусловну понуду, уз највећу јасно одређеног износа на који понуда стапа;
- доказ о уплати депозита или копију гаранције;
- потписану изјаву о губитку права на враћање депозита;
- фотокопију пуномоћи поверилику пред судом за заступљавање на јавном отварању листаних понуда, ако отварају присуствују запечатене представнике.

Јавно отварање понуда одржава се дана 31.08.2010. године у 12 :15 часова (15 минута по истеку времена за предају понуде) на адреси: Агенција за приватизацију РС, Теразије 23, трећи спрат, сала за састанке, Београд. У присуству Комисије формиране одлуком стечјарног управника и уз присуство представника свих понуђача. Ако отварање понуда присуствују понуђачи лично потребно је да исти посадују и пружи на увид доказ о идентитету (ако је лична карта или пасош). У случају да понуђачи заступају са запечатеним лицем потребно је да исто лица пратежи оригинал пуномоћи (пременог пред судом) за заступљавање на јавном отварању листаних понуда.

Стечјани управници отварају понуде тако што:

1. чита правила отварања листаних понуда;
2. отвара писане понуде;
3. уписује у регистар понуда износ одређен у свакој понуди, имовину на коју се понуди односи, као и поплаву о уплатљеном депозиту;
4. одржава ред на јавном отварању понуда;
5. потписује записник.

У складу са Националним стандардом број 5, стечјани управници је дужан да, ако највиша достављена понуда износи мање од 50% процене вредности, пре прихватавања такве понуде затражи сагласност Одбора поверилица.

Стечјани управници ће сваки понуђачима који су поднели понуде послати обавештење о проглашењем најуспешнијем понуђачу у року предвиђеним Националним стандардом број 5. Купопродајни уговор се потписује у року од 3 дана од дана проглашења најуспешнијег понуђача, под уговором да је депозит који је обезбеђен гаранцијом уплатићен на рачун стечјарног дужника. Проглашени купац је дужан да уплати преостали износ купопродајне цене у року од 8 дана од дана потписивања уговора. Тек након уплате купопродајне цене и добијања потврде од стране стечјарног дужника о извршењу уплати у целости, исти стиче право својим над предметом продаје.

Ако проглашени купац не потпише записник, купопродајни уговор или не уплати купопродајну цену у проглашеним роковима и на проглашен начин, као и у свим другим случајевима предвиђеним Изјавом о губитку права на враћање депозита, губи право на повраћај депозита.

Стечјани управници ће без одлагања вратити положени депозит банкарску гаранцију сваком понуђачу чија понуда буде одбијена у року од 5 радних дана од проглашења најуспешнијег понуђача.

Имовина се купује у виђеном ставу и може се разгледати након откупна продајне документације, а најкасније до 7 дана пре заказане продаје, сваким радним даном од 10.00 до 15.00 часова, након најаве на телефон 011/ 32-32-633.

Порези се додељују на постизнуту купопродајну цену и падају на терет купца.

Напомена: Није дозвољено достављање оригинална банкарске гаранције архијат пошиљком (обичном или препорученом), путем факса, тај-а или на други начин, осим на начин прописан у тачки 2. услове за стечјење права за учешће из овог огласа.

Слашчено лице: поверилик Невенка Ђурић, контакт телефон: 011/ 32-32-633

ЛЕКСИКОН Крагујевца

У припреми је „Лексикон Крагујевца”, обимна публикација чији су издавачи Службени гласник Србије и град Крагујевац, у оквиру едиције „Лексикони градова Србије”.

Историја и савременост града биће представљени кроз око 2.200 одредница, а девет одабраних тимова по утврђеним областима, доста је одмакло у припреми ове капиталне публикације.

У договору са издавачима, „Крагујевачке” објављују обраћене „одреднице”, али не по лексиколошким правилима, већ по заједничком избору онога што је мање познато или занимљиво.

БОЛНИЦЕ ШКОТСКИХ ЖЕНА: формиране почетком Првог светског рата, као прва болница од укупно десет наимењи Србији. Оформљена је у децембру 1914. и имала је 100 постеља, потребну опрему, лекове и основне намирнице. Особље су сачињавале искључиво жене, од докторки, медицинских сестара, болничарки, до возача амбулантиних кола. Прву болницу сачињавало је тридесет жена, а управница је била др Елионор Солто (Eleanor Soltau).

Јануара 1915. болница је почела са радом у Крагујевцу, препуном рањеника и болесних војника. За њихов смештај биле су искоришћене све расположиве зграде: војна болница, касарне и школе. Докторку Солто је због болести заменила њихов основичар др Елси Инглис (Elsie Inglis), која је посмртно одикована Орденом боре орла. Почетком октобра 1915. и јединице Болница шкотских жена из Ваљева, Младеновца и Лазаревца евакуисане су у Крагујевац, а потом у Краљево.

НОВИНЕ СРБСКЕ: први лист у Србији, изашао 5. јануара 1834. у Крагујевцу. Лист је покренут на предлог Димитрија Давидовића, секретара кнеза Милоша. Иначе, лист истог имениа издавали су Давидовић и Димитрије Фрушчић у Бечу, од 1813. до 1822. године и то је, после Славено-србској матацини Захарија Орфелина, који је излазио 1768. у Венецији, био други лист на српском језику. Осим званичних информација и саопштења, у новинама су објављивани и прилози из политичког и културног живота. Лист је излазио суботом, сви чиновници морали су бити претплатници, а до народа је стизао преко нахијских судова. Одушевљење са којим је лист био дочекан у Србији врло брзо је спласило. Томе је допринело одсуство трајнијег смисла и строга цензура коју је наметнуо кнез Милош. Ускоро је Давидовић смештен и склоњен из јавног живота, а за новог уредника постављен је професор Димитрије Исаиловић. Он је успео да уредништво и штампарiju пресели у Београд. Последњи број листа у Крагујевцу штампан је 1. јуна 1835. и у њему је донета објава о себи. Новине Србске излазиле су са прекидима у Београду до 6. фебруара 1919. године.

том, сложеног крова и наглашене атикe према улицама и пето-спратном осматрачком кулом са терасом, која је подређена функцији. Саграђена је од опеке, камена и армираног бетона, са применом великих конструктивних распора. Применост модернистичким принципима обликовања огледа се у асиметричној композицији, експресивном пројекту кубичних и оближних волумена, крупним, једноставним облицима снажно профилисаних хоризонталне у малтеру (траке које се протежу дуж зидног платна) и наглашеном доминантном вертикалом (торањ). Велика сала на спрату (вежбаonica) позната је место јавног и културног живота града.

Зграда Ватрогасног дома сврстава се у репрезентативна дела модерне архитектуре и јединствен пример грађевине специфичне наимене вишедеценијског континуитета ватрогасне службе у Крагујевцу, а истовремено као седиште јавног и културног живота града.

За споменик културе проглашена је 2001. године.

СИЈАЛИЦА: прва у Србији засијала је у Крагујевцу 1884. године, свечаним укључењем у рад електричне центrale у згради Чаурнице у склону Тополовиће. То је изазвало велико одушевљење бројних званица, међу којима су били и краљ Милан Обреновић и краљица Наталија. Том приликом краљ Милан је одржао говор и, између остalog, рекао: *Дође сунце и прег наша врата... и јавља*

нам да нам је на ћео дошао да нас изведе из умалости на Јошићанске утакмице у највећи Јошићаније највећих Јошићанских добара цивилизације и слободе.

Када је осамдесетих година 19. века, на Првој међународној изложби електротехнике у Паризу, први пут јавности приказана Едисонова сијалица и систем електричног осветљења, инжењер Тома Тоса Селесковић, запослен у Војно-техничком заводу, предложио је Павлу Шафарiku, управнику, да набави динамо машину и потребну опрему, како би фабрички погони могли да ради и ноћу.

Уз сагласност Министарства војног, од фирме Sigma und Schuckert из Нинберга набављена је динамо машина једносмерне струје напона 110 волти и опрема коју су чинили каблови, 30 сијалица од по 16 свећа и две лукне лампе од по 1.200 свећа, напона 55 волти.

Све до Првог светског рата електрично осветљење је коришћено само у Војно-технич

СЛИКАРКА СВЕТСКОГ ГЛАСА МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ БАРИЛИ (11)

У непомичном ставу пред Мусолинијем

Пише Војислава Латковић

Колико је Милена Павловић Барили била трудољубива и активна у друштву великих ликовних стваралаца лако се уочава по њеном брзом кретању са изложбе на изложбу по европским метрополама, па и по Београду.

Њене изложбе јасно су показале да је била способна да равноправно стане, раме уз раме, са највећим сликарима свога доба. Дорасла је била да са њима и дискутује о новим правцима у сликарству и да даје објективне судове. Као добар ерудит и полиглота пленила је савторнике загонетошћу своје префињене појаве.

У пролеће и јесен она је већ на изложбама у друштву француских сликара у Галерији „Млада Европа“ у Паризу. Добро је сарађивала са свима и показала свој квалитет у раду, смиреност и отменост у опхођењу са поштоваоцима свога дела.

Затим стиже у Београд да се представи домаћој публици на заједничкој изложби Удружења „Лада“ које је широм отворило своје декоре и паное посетиоцима жељним да виде на једном месту модерне сликаре из Југославије.

Миленине рукотворине су као драгуљи бриљирале маштовитим мотивима и занимљивом садржином, као и најфинијом, смиреном техником рада. На први поглед се уочавало да је рођена нова, права звезда кичице, школована у европским центрима културе. Усавршавала се и брзо стасавала на изучавању ремек-дела из музеја Лувра, из Прада и оним из Минхена. Дружила се са великим, модерним мајсторима из Европе, па није имала времена да стално буде на истом месту и у истој земљи. Хтела је да увек све добро види, много да научи.

Као светски путник ова млада девојка ишла је стално напред. Својим знањем и јаким кормилом кичице крчила пут ка успеху. Њена урођена радозналост за све лепо и ново у уметности довела је на врата Олимпа. Узвисила се и тежила савршенству. Радила је све више и више у светским атељеима.

Буквално речено, Милену је све оно најбоље из културе занимало, забављало, оплемењивало, почевши од музике, поезије, сликарства и вајарства, па до прозне литературе. Није имала времена за лагодан живот, већ се, у последње време, заносила лубавним писмима која јој је Родриго Гонзалес, светски признати композитор, слао са турнеја.

А живети није умела, јер је стално нешто интелектуално радила на свом уздизању и одговарала на писма најближима. Стално заустава, у послу је напредовала, а у телу се исцрпљivala. Једина истинска разнота била јој је читање и писање лирске поезије. Доста је писала пе-сме на разним језицима. Штампала је у Италији, у часопису „Квадријено“, те своје веома добре песме. У ретким часовима опуштања разгледала је породичне фотографије из Пожаревца, Београда, као и оне из Рима и Париза, у коме је у последње време живела и стварала портрете.

■ Диктаторов осмех

У изложбој палати „Квадријена“ у Риму одржана је заједничка изложба слика, фебруара 1935. године, на којој је своја дела представила и Милена Павловић Барили. Бенито Мусолини жељео је посебно да обиђе салу на другом спрату, где су излагали сликари који су у сли-

У изложбој палати „Квадријена“ у Риму фебруара

1935. године на колективној изложби били су и радови Милене Павловић. Изложбу је посетио и председник италијанске владе Бенито Мусолини, посебно желећи да види експонате који су величали

њега као вођу. Милену политика није занимала, нити је имала слика на те теме, али, пролазећи поред њених паноа Мусолини се осмехнуо и похвалио младу уметницу

СА КУБАНЦЕМ РОДРИГОМ ГОНЗАЛЕСОМ У ПАРИЗУ

кама величали фашистички режим и његове подухвате у раду на обнови земље.

Посетиоци су се интересовали да виде слике свих излагача. Милена је била одушевљена. Излагала је са напредним сликарима из Европе у доњој сали. Није се интересовала за политичка опредељења колега из струке.

Изненада и узбуђења лагано су се стишавала све до оног дана када су највиши долазак председника владе Италије Мусолинија. Ушао је, онако омањег раста, високо подигнуте главе, у униформи. Пратили су га два војна лица, била је цивилна заштита и јако обезбеђење људи који су мотрили на сваки покрет посетилаца у Галерији. Милена је стајала усправно, готово непомично. Уплашила се јер је журно корачао одајом и гледао право напред, високо, изнад свога раста, пролазећи брзо очима преко композиција. Кад је дошао до Милене, осмехнуо се. Тад је неко рекао: „Сликарка Барили је кћерка Бруна Барилија“.

Председник погледа Милену и слике, њу је похвалио и кренуо даље, гајећи крупним корацима преко црвеног тепиха. Маса света су га, са дистанце пратила, загледала и поздрављала.

Мусолини је био поштовалац уметности, пратио је сва важна културна дogađања у Европи, али није био омиљен због својих мрачних политичких ставова и убеђења. Био је вођа фашистичке организације Италије, зато није био радо виђен гост код антифашиста у земљи и иностранству. Његова сарадња са Хитлером и нацистима претила је да угрози светски мир.

Милена је, ипак, била задовољна његовим доласком јер је маса света нагрнула у Галерију да њега виде из-

близа, али и да разгледа и купују изложене радове. Иако млада, потпуно ван политичких токова, знала је и чула од родитеља, од ујака и стричева, да најзадна Мусолинијева политичка стремљења воде земљу у деструктивност и потпуну изолацију. На помољу је била његова већа сарадња са нацистичком Немачком. Касније ће доћи до ратног савеза - Тројног пакта, који ће потписати Немачка, Италија и Јапан. То опасно тројство ће допринети да дође до Другог светског рата који ће започети нападом Немачке на Польску 1939. године. Тада ће уследити прогањање, убијање и слање Јевреја у концентрационе логоре. Рат ће се разбуктати на цео европски континент, па ће 6. априла 1941. године стићи и у Југославију, која ће одбацити сарадњу са Хитлером речима: „Боље рат, него пакт!“ Земља је ипак поробљена.

■ Родригови проблеми у Немачкој

Родриго није стигао у Рим да буде са Миленом. Њу је то ужасавало и болело јер су им се и писма мимоишала или загубила. Он је тада отказао једну турнеју да би уживао у Риму поред Милене.

Жарка жеља овој двојици младих да се виде букала је у њиховим срцима, разбуктавала се. Горела ватром, али није прегорела. Није дошло до жељеног сусрета зато што су се у телефонским разговорима доста расправљали, свађали и мирили. Претерано се много желели. Патили. Мимошли су се.

Родриго је своју девојку тражио на рецепцијама хотела и по римским улицама. Неспоразум је код обје изазвао срибу, гнев и нервозу. Тужно су проводили дане у тражењу изгубљених писама. Али, он је морао ићи да одржи заказане концерте у Немачкој. Она је бригула, чекала га.

Свака туга мора једном да прође. Милена приграби штафелј, боје, кичину. Са палете је четкицом скидала боје и радила дивне слике до исцр-

заједно у граду културних добара и снова.

И дошао је код своје нежне, осећајне девојке. Проводили су срећне дане у њеном апартману и у њеном париском атељеу. Њихов живот личио је на бајку. Нису се раставили, једно другом су најлепше речи ша-путали, миловали се. Младост и љубав су их високо узели, опчинили..

На ред је дошло и његово позирање за нови портрет, које је личило на божији ритуал. Готово непомичан, као кип, Гонзалес глађеше Миленино чаробно лице, а она његово. Велика љубав је природним моћима спајала ово двоје младих. У паузама су се грлили, разговарали, смејали се. Уживали су у љубавном животу, окренути једно другом.

Чудила је овог младића њена упорност, непоколебљивост да све издржи, па и раздвојеност од својих разведенних родитеља. Знао је да му је њу судбина одредила. Волео је Милену због њене скромности, доброте, патријархалног васпитања, чврстог карактера и лепоте. Све најбоље особине красиле су ову уметницу.

У паузама, док су седели у друму, малом одељењу атељеа, он јој се поново заклео на верност. Речи су надолазиле у ватри осећања, у чекњи и жељи да она буде доживотно његова.

■ Дани пред растанак

Милена обавестила мајку да ће Родриго напустити Европу и престати са турнејама. Растанак са Родригом Милена је доживела као одвајање од друге половине свога тела. Помислила да је дошла пропаст, да више никад никог неће моћи волети. Мајку је обавестила како тешко подноси само ју јер се навикла на Родрига. Са њим се одлично слагала. Она јој је одговорила веома концизно, лепим стилом. Размишљала је о мајчиним добронајерним саветима да више не мисли на Кубанца, већ да се полако окрене неком другом младом човеку. Да заснује брак и да тако живи, свакако боље и удобније уз супруга. Она је плакала и патила за Родригом, док се он спремао за пут. Од уговлачио је дан поласка.

Дописивали су се јер је он још једно време боравио у Италији и Француској. Виђали су се повремено пред његов коначни одлазак у Америку. Она га је тада преклињала да се не жури, већ да ју сачека, да привремено нађе неки посао из своје струке. Ретко су се састајали и обоје туговали због сигурног расстанка.

Најлепше, најсрђењије дане провели су у Венецији на Бијеналу ликовне уметности. И брзо дође крај. Још један опроштај, пропратићен страшћу, изливима емоција и патњи, испољи се тада као пропратна реакција њиховог поновног расстанка. Али... како даље? „Што се мора не сме бити тешко“, помислила сликарка. Родриго је поново молио да крену заједно у Њујорк. Она је одуговљавила са одговором. Настојала је да буде стварно спремна за тајко далек пут.

Насловнице се

Internet više nije
komplikovan

Surfuj brzo i lako za samo **760*** dinara,
uz Telenor Internet paket ISTA CENA START!

Telenor Internet paket ISTA CENA START ti omogućava da surfuješ Internetom jednostavno, brzo i još povoljnije. Možeš da ga koristiš u kući ili gde god da se nalaziš, na dekstop ili laptop računaru. Po ceni od samo 760 dinara mesečno dobijaš 500 MB internet protoka, a ukoliko ih potrošiš, možeš se dopuniti kao običan Internet pripadnik.

*Svi porezi obračunati u cenu

Kontakt centar: 063 9863 www.telenor.rs

Misli lepše. Vidi dalje.
telenor

INVESTITOR:
"studioarh-IN" d.o.o. Kragujevac

STUDIOARH

UI. CRVENOG BARJAKA br.15
PRODAJA STANOVA U IZGRADNJI
SIGURNA INVESTICIJA

T.C.Prostor III sprat
kontakt tel. 034/ 305-650

in projekt

stan. 46.73 m²
stan. 36.16 m²
stan. 52.89 m²

GLOBAL KOLONIJA
NOVI STIL ŽIVOTA U SRCU KRAGUJEVCA

PRODAJNA KANCELARIJA
034 353 506
065 20 68 442

- ▶ www.globalkolonija.rs
- ▶ prodaja@globalkolonija.rs
- ▶ www.cbre.co.rs

EKSKLUSIVNI ZASTUPNIK PRODAJE

CBRE
CB RICHARD ELLIS

САТИРА

Наук

Одем да дам глас. Извесно неспокојство и неодлучност учинише да се тешко развојисмо. Још ми глас у инкриминисану кутију пао није, а ја кући побегох са сузами у очима.

Кад ја тамо, а глас ми се вратио. Зачудо истог момента сам занемео. Он пукот начисто, пошандрао у маси, разјарен од непоуздане одговорности по чеод ам еб ије.

Ја ћутим и трпим. Све прозоре затворим да не оде далеко, да не доје још даље. Нека бије, нека бије. То је мој глас, глас моје свести. Руку на срце, није ми данас баш неки дан да би ми нешто по воли било. Требало би то свакоме - да га сопствени глас научи памети!

Раша ПАПЕШ

Научник

- Деце, да ли неко зна ко је наш највећи научник? - питао је учитељ десетогодишњаке у разреду у којем предаје.

Од двадесетак деце ниједно, међутим, није подигло руку да одговори. Попшто је сачекао пола минута и за то време прошао између клупа, учитељ је одлучио да помогне малишанима:

- Пре свега, да вам објасним да је научник онај ко пуно зна, а највећи научник је онај који највише зна.

После овог објашњења

Никола из трећег реда до прозора јавио се да одговори:

- Наш највећи научник је прв едседник.

- Како то мислиш председник - учитељ је пришао Николи - који председник, чега прв едседник?

- Мислим на председника државе - спремно ће ученик. Није застаса због учитељеве збуњености, већ јед опунио од говор:

- Мој деда каже да председника сви морају да питају и да он о свему одлучује. Према томе, он највише зна и зато је највећи учник.

Александар Ч ОТРИЋ

Нови Зајиси из мршвој дома

Опа! Јуче „паде“ нова групица лекара. Мешано, лечка „равна Војводина“, са комбинованим „примесама“ главног града. Кул, ред је да престоница у свему и повуче највећи терет, па, брате, и на робији. Разлог: лажна уврења за инвалидске пензије. Џена, што би рекао сир Оливер, „права ситница“, пет сома евра за оне боље стојеће будуће псеудо инвалиде, мада је умела да се „спусти“ и на само три и по сомића за оне „што баш стварно немају“. Имају, бре, и наши лекари душу, мада, можда, неком тако не изгледа. Елем, најновији скор лекара од цирка 11 комада (само један фали за оне форе типа: „дванаест жигосаних“, „апостола“, „гневних људи“ или „12 мајмуна“), али питање је само дана када ће им се приклучити у истрази још неко од колега „хуманитараца“.

Готово да нема дана да мардеља не допадне нека екипа „белих мантила“. На локалном (мислим српском – да неко злурадо не типује на крагујевачки), једино им конкуренцију праве универзитетски кадрови. Речју, онако баш избеновски – што он сам пре више од једног века рече – стубови друштва.

Па, како је кренуло, „поштени“, они прави криминалци с улице, неће ускоро имати где да одлеже свој минули рад и „врате дуг друштву“. Нема везе, „кућа части“.

Казамати, робијашнице, затвори, мардељи, бајбокане и предкане биће толико пуни „угледних грађана“ да она неквалификована радна снага, као што су дилери, убице, ситеције, сецикесе, подводачи и макрои, коцкари и јатаци који „држе пикслу“, једноставно ће, иза решетака, постати „угрожена врста“ и еснафско-класна мањина.

Ходно томе, биће одстрањени на маргине затворских друштвених дешавања, а у медијима ћемо имати прилике да читамо неке друге, нове „Записе из мртвог дома“.

На пример, озлоглешени обрачун затворских банди добиће једну, сасвим нову, академску димензију. На страницама жуте и сензионалистичке штампе, остајући без даха, читаћемо о крвавим тучама „белих мантила“. Старије и искусније колеге (мислим на затворски стаж) регрутоваље би их у банде, ваљда по сродним гранама науке или специјализацијама. Како је кренуло, најјачи ганг имаће дечији лекари. Већ ми се јављају прикладни наслови, као на пример: „Педијатри скрцали микробилоге“, „Хирурги искасали акушере“, може и „Акушери родили мечку“, „Ортопеди поломили физиологе“... А, можда ћемо читати и како су „Очним лекарима извадили очи“, „Одрадли кожу хистолозима“ или како је „Нуклерана медицина на врху затворске пирамиде власти“. Ма, безброжа могућности.

Иза зидина би се чула песма: „Забела је, ево, цела, од мантила наших бела“!

Затвори би, и буквально, (да не рачунамо оне који имају право на интелектуалну својину тог слогана и његово ауторство, а који су већ, поодавно, скончали на сметлишту сопствене историје) и буквально постали „Наши универзитети“.

Замислите само ударне вести на ТВ којима би се прекинуо програм, чак и неприкосновене „Животињске фарме“ или тако неке сличне ријалити свињарије: „У затворској побуни редовних професора страдала два вода полиције“. Оно, као штатро, било их је толико да им уопште није била потребна помоћ затворских колега из сродних банди и гангова сачињених од ванредних професора, доцената, асистентата или, не дај боже, робијашких „гуштера“ – стручних сарадника, којима је од васколиког робијаштва запао тек понеки „метар“.

Она шака јада некадашњег затворског „крема“ - масовне убице, манијације, силоватељи, разбојници и пљачкаши, седели би ногде, шћућурени у скривеном кутку затворске библиотеке, и понављали у себи, као мантру, неумрулу мудрост, такође, једног бившег робијаша: „Учити, учити и само учити“.

Али, не вреди, наступио је нови светски, пардон, затворски поредак.

ЛЕПА ЈЕЛА

Економска криза у Србији је при крају. Фирме су пропале, а и грађани неће дуго!

Раша ПАПЕШ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Ја и даље живим у ванредном стању! Не знам где ми је дупе, а где глава!

Раша ПАПЕШ

- Парадокс технолошког напретка: што више међусобно комуницирамо, све смо даљи једни од других!
- Пут који смо изабрали не води никуда, али је зато авантура неописива!
- Испунио сам обавезе према својим родитељима. Сместио сам их у старачки дом!
- Подижите споменике за живота! Не уздајте се у платежну способност потомака!
- Српско друштво не напредује зато што је деловањем политичара ометено у развоју!
- Прогностичари за сутра најављују немогуће време!
- Кад се боранија опасуљи, биће ручка за све!
- Међународни суд, то је правда која боли!

Ивко МИХАЛОВИЋ

- Владин социјални програм је одличан, тако да дејца не испуштају даљински из руку.

- Пензионерима морам баш све да нацртам. Ево овако изгледа млијеко, а овако крух.
- Живот је пун поштених и паметних људи, али ја их не срећем јер читав дан радим у Скупштини.
- Влада је одавно открила лопове и заштитила патент.
- Јуче су се ујединила двојица пролетера свих земаља. Да купе кифлу.
- Народ је сит свега јер је на изборима појео говно.

Бојан БОГДАНОВИЋ

- Кога је братство и јединство уједало и мјешовитих бракова се боји.
- Нема тако великог криминала да га полиција не може - заташкати.
- Изадите на изборе! Немате шта упропастити.
- Народу који преко ноћи мијења мишљење задуго неће сванути.

Екрем МАЦИЋ

Горан Миленковић

Разонода

ОДВАЛЕ

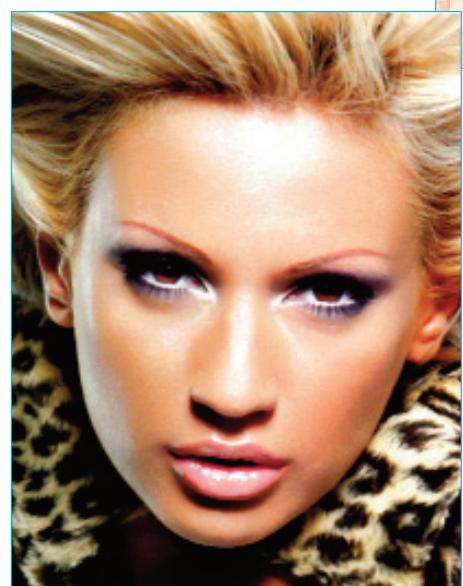
МАРИЈА ШЕРИФОВИЋ, певачица:
- Волела бих да сам невидљива кад ме нападају глупи људи.

ГОЦА ТРЖАН, певачица:
- Већче тврти пут ми се дешавад а будем свадбени поклон. Неколико другарица скупи новац и ангажују ме да дођем и отпевам пет песама као њихов поклон млади.

МИЛИЋ ВУКАШИНОВИЋ, рокер, написао је аутобиографију „Сексуално немораланти п“:

- Одлучио сам да је сам лекторишем јер, иако имам само основну школу, бољи сам лектор од свих овдашњих који су завршили књижевност. Са 14 година читao сам Томаса Мана и добро сам га меморисао.

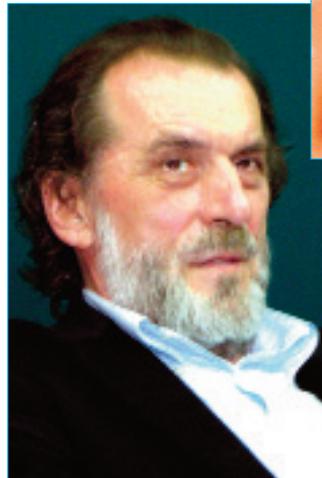

АНА КОКИЋ, певачица, супруга ватерполисте Николе Радена:

- Планирамо треће дете и волели бисмо дечака, али сигурно не у наредних пет година, јер мој организам то не би поднео. Зато сада правимо паузу и максимално се посвећујемо својим каријерама и херкицима.

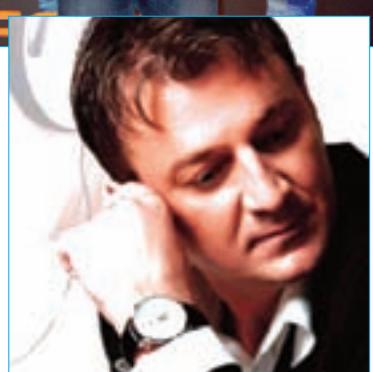
ВУК ДРАШКОВИЋ, председник СПО-а:

- Када би којим случајем Тито оживео, он би уз мало финог маркетинга победио на изборима у Србији, Црној Гори, БиХ, Македонији, а сигурно и у Хрватској.

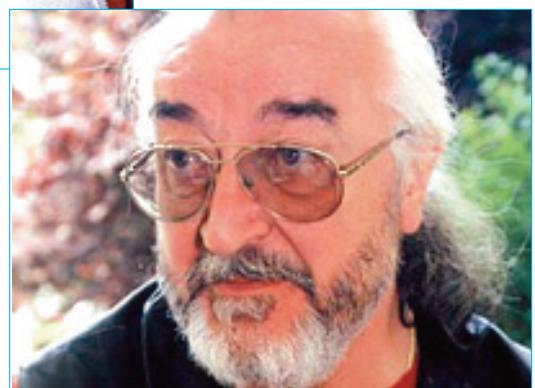
ИВАН ИВАНОВИЋ, водитељ:
- Најбољи савет добио сам од свог деде који је на мене пренео своју дубоку мисао: Јебо - не јебо, ку*цу време пролази.

НИКОЛА РОКВИЋ, фолклориста:
- Све је добро док жene играју по столовима. Не ваља када се нађу испод стола.

НЕДЕЉКО БАЈИЋ БАЈА, фолк певач:

- Бора Дрљача је мој комшија и кад год се сртнемо - ја га видим.

ЗАФИР ХАЦИМАНОВ, музичар:

- Скупio сам двадесетак родољубиво-миролубивих песама из Југославије које смо певали Сенка, Бисера и ја и одлучио да објавим албум родољубивих песама.

hattrick **ћоше**

Следећи је *Мастерс!*

Куп је наш! Захваљујући Вулверцаји (Бојану Милојковићу) менаџеру „Кобаса“ остварен је највећи успех у историји крагујевачког хеттрикаштава, по први пут је неки крагујевачки тим освојио Куп Србије. Честитамо.

Како се осећаш као први члан КГ Регије који је остварио највећи ХТ успех до сада?

- Нисам задовољан! Очекивао сам да ће град освајанти облепљен мојим сликама, да ће се спонтано окупити пар десетина хиљада грађана да ме дочека, да се одштампају мајице са мојим лицом и поделе деци по школама.

Да ли си имао предсећај да ћеш да освојиш КУП?

- Ја сам имао јасан план да освојим Куп!

Како је текао пут до трона?

- Сваки почетак је тежак, па је и мени најтеже било у првом колу. Након тога све је ишло лакше – кидао сам и газио противнике без великих проблема. Нико ни приближно није могао да се супротстави квалитету и тактичкој савршености „Кобаса“. Најтеже ми је било кад сам пред четвртфинале повредио десну руку, па сам морао миша да пребацим у леву и тако намештам поставу све до краја.

Финале и меч против Ушкебашија? Давид против Голијата? Шта је превагнуло?

- Епско финале у усјијаној атмосфери пред 132.000 гледалаца! Са једне стране „Кобаси“, са друге преобрати Ушкебаши и његов паклени „Цегед Алианс“. Библијска борба у којој је превагу донела бриљантна стратегија и тактичке финесе менаџера „Кобаса“ о којима Ушкебаши још мора да учи.

Како си прославио победу?

- Као Мурињо кад је избацио Барсу на Ноу Кампу! Увече сам организовао и приватну забаву у хотелској соби са три Украјинке од 19 и једном Молдавком од 20 година.

Цениш ли да ће неко ускоро да достигне твој успех?

- У нашој регији постоји доста квалитетних менаџера и верујем да нећемо дugo чекати да још неки Крагујевчани освоји овај трофеј. До тада, ја ћу вероватно освојити „Мастерс.“

Милош Иљатовић ЗУМ

И дрвени коњ тражи хладовину

Њих троје, а два бицикла

Хладно предјело за топле дане

José M. Mourinho

СКАНДИНАВКА

036	СЛИКАРСТВО	БРАЋАНИ НА ЛОЗИ	ЧЕМЕШАНИЕ СЛАСВЕИ	БЛУМЦА БОНГОРИЈА	НАСРЕНАПАД	ИАНСИН НАЧИН ИРАЦ	ДАСКА ОД ЗЕЛНОГ ШИЛА	УМСТВЕНУКЕ МУЗИЧКЕ ОВРАДЕ
СЛАТКО ПОВРЕДЕ СА СЛИКЕ								
ПРОВАДАЦИ								
ВРСА ПУТИЧКОГ ХИНОНА								
МУЗИЧАР СЛОВИЧ			БЛУМЦАСТВО ПЕКАРСКА СУМАК					
ИМЕ РЕВОЛУЦИОНАРА ЗЕВСКОГ					ВОЈА ЖАЛЕСИЋ ИВАКА ЕЛЕМЕНА			
НОВИ ДИНАР		ГОСПОДА ДОДИЋ ПУТИ						
ВЕРДИОВА ОПЕРА				ЧУЧИЋ ОДИНАДА УПЛЕДИЧА				
У ТОМ ТРЕПУТУ			БЛУМЦА СУНЧЕВАЦ СИСТЕМА БРНОДОВСКОГО ВОДО					
ДЕОВА БЕЛЖИСКОГ ЛЕПТРА					ИВИЋЕС АЛЕКСАНДАР БИЋИЋ			
ЕНЕРГИЈА	ДРЖИЛИЦЕ У ПЛАНАР БИОРАЦ КРЕАТИВ					ПОСЛЕДЊАТИ		
ПРИЈЕДОВА ТАКО РЕВАШИ								
НЕЗА ВИСНО УДРУГУЈУ НОВИНАРИ		КИЛАНД ДИДА БЛУМЦА ДОРИС			МЕТАР ГРЧКО ОСТРОВУ ЈОНЕ МОРУ			
ИЗТОГ ПРАВЦА				ПРЕДЛОГ ПРЕМА ОЛИВЕР МАНДИЋ				
ИВИЋИ СПРАВЉАЊА НЕДА			ТЕДИ ИВИЋИ ВЕКТОР УРУТВАЈ					
ПОВЕДЕ СЛАТКИ								

КОЊИЋЕВ СКОК

Крећући се ходом шаховског скакача, спајајте слово по слову тако да добијете једну врло поучну пословницу о лажи. Осенчено је прво и последње слово пословнице.

А	Д	Ш	М	А	О	Н	Т
Т	О	К	Н	И	И	К	И
А	Д	А	Ж	Е	Н	А	С
Л	А	Ж	А	Г	Е	Ш	Е

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: фара, инат, лаз, игра, прим, дача, амир, в, тоалета, ило, касум, дрско, иго, италијан, сниматељ, иц, ад, инт, аватар, в, рата, омот, итд, ема, и, ир, сталаћ, германија. **ОСМОСМЕРКА:** банана.
КНИЖЕВНА УКРИШТЕНИЦА: фосколо, кратка, опарт, са, алови, рента, трс, аков, ерко, кратника, и, сае, аромати, ин, тт, травари, паг, г, потпусти, макс, адам, ски, барут, моран, ик, итало, прасак, антифен.
СУДОКУ: а) 932-651-487, 146-798-523, 758-432-169, 823-167-954, 569-384-712, 417-925-638, 695-243-871, 274-816-395, 381-579-246. б) 342-517-968, 815-639-472, 697-248-315, 254-971-836, 938-465-721, 761-382-594, 176-853-249, 489-726-153, 523-194-687.

БЕЛА УКРИШТЕНИЦА

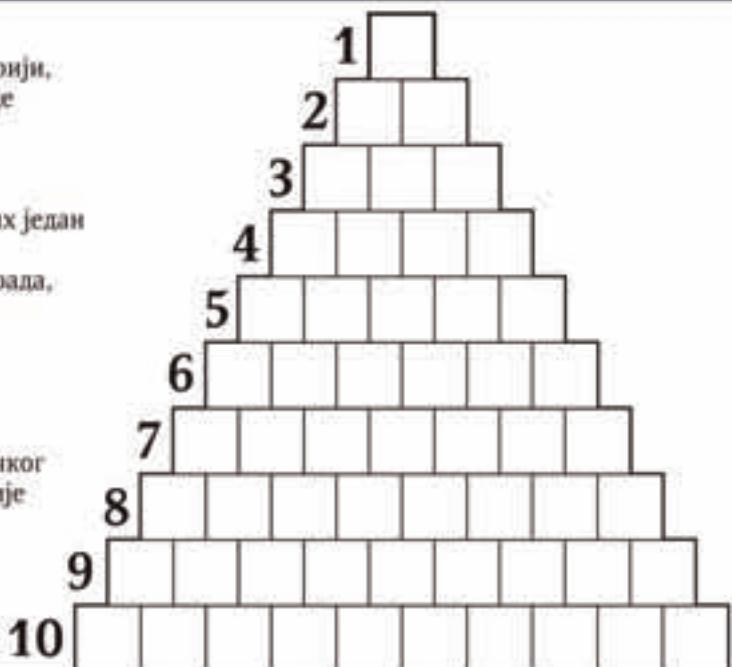
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1																
2																
3																
4																
5																
6																
7																
8																
9																
10																
11																

ВОДОРАВНО: 1. Ознака за ампер - Име и презиме америчког рок музичара - Име глумца Харисона (2), 2. Куница стажа - Име ТВ водитеља Катића - Лична заменица (2), 3. Мађарски кануиста, Роберт - Петокрака (стр.) (2), 4. Име и презиме наше пијанисткиње - Потврдна реч (1), 5. Једноцифрен број - Симбол ербијума - Наше мушки име - Грчко слово (3), 6. Врста рибарске мреже - Предмети од печене глине (3), 7. Име глумице Гардиер - Немачки предлог - Извлачити сисањем (2), 8. Мане насеље - Ударац лоптом према голу - Љубав (тур.) - Ознака за метар (4), 9. Развој, процват - Име фудбалера Фераре (1), 10. Река у Аустрији - У про-лазу (фран.) - Ознака за тону - Стара мера за земљиште (3), 11. Борба против револуционарних снага (0).

УСПРАВНО: 1. Шампион - Нови динар (скр.) - Пихтије (2), 2. Ортодоксно (1), 3. Славна мексичка сликарка - Ознака за њутн (1), 4. Име глумице Ђуричин - Прво слово - Бодљика на класу (2), 5. Налепница - Покрет "Нишка регија" (скр.) (1), 6. Ознака за непер - Име и презиме нашег рок певача (1), 7. Иста слова - Ознака за литар - Часовничар (4), 8. Не водити бригу о себи (0), 9. Подземни свет код Јигићана - Топовски артиљер. вод (скр.) (1), 10. Прозори - Ево, где, (1) 11. Врста ветра - Ознака за лумен (1), 12. Врста спортисте - На овом месту (2), 13. Ранији фудбалер, Новак - Ознака за цент (1), 14. Ознака за електрон - Реомир (озн.) - Руске слане баре (3), 15. Врста четвороугла - Место блаженства (1), 16. Португалски фудбалер - Град у Италији (1).

ПИРАМИДА

- Ознака за интензитет,
- Притока Дунава у Аустрији,
- Име британске певачице Ленокс ("Јуритмикс"),
- Име ранијег шкотског фудбалера Далгиша,
- Низ предмета поређаних један до другог у низу (мн.),
- Насеље у близини Београда,
- Име раније немачке спринтерке Крабе,
- Аргентински шаховски велемајстор Мигел,
- Свирач на корнету,
- Име и презиме америчког филмског глумца старије генерације,

СУДОКУ	7		2	8		5
	6					
	4		1	6	8	2
	6				7	9
	4	2			6	1
	7	3			5	
	5	3	4	9	7	
	8		6	7		3

Огласи и читуље

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине
Предмет:

ОБАВЕШТЕЊЕ

**о јавном увиду, јавној презентацији
и јавној расправи Студије о процени утицаја
на животну средину**

Обавештавамо вас да је поднет захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину за ПРОЈЕКАТ - Реконструисање производних хала у предузећу ФИАТ аутомобили Србија, чија се реализација планира на катастарској парцели број 1/1 КО Крагујевац 2, на територији града Крагујевца, од стране носиоца пројекта „ФИАТ аутомобили Србија“ из Крагујевца.

Увид у Студију о процени утицаја на животну средину ПРОЈЕКАТ Реконструисање производних хала у предузећу ФИАТ аутомобили Србија, извршиће се у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Службе за заштиту животне средине, канцеларија 326, Трг слободе бр. 3., Крагујевац, у периоду од 29.07. до 18.08. 2010. године, у времену од 10.00 до 12.00 часова.

Заинтересована јавност која врши увид у Студију о процени утицаја на животну средину може у горенаведеном року доставити мишљење стручној служби (закључно са 18.08. 2010. године).

Јавна расправа и презентација Студије о процени утицаја на животну средину биће одржана 19. августа са почетком у 09.00 часова, у просторијама Градске управе за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, канцеларија 326.

Презентацији и јавној расправи о студији о процени утицаја на животну средину учествоваће носилац пројекта.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

**О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ
ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине, обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта НИС „ПЕТРОЛ“ а.д. из Новог Сада, спроведен поступак одлучи- вања о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину Пројекта – реконструкција бензинске сранице „Крагујевац 5“ за снабдевање моторних возила горивом и додградња станице за ТНГ, чија се реализација планира на катастарској парцели број 10446 КО Крагујевац 4, насеље Ае- родром, на територији града Крагујевца (ул. Лепенички булевар бб), Град Крагујевац.

У спроведеном поступку донето је Решење да за предметни објекат није потребна израда студије о процени утицаја на животну средину, будући да се за планиране карактеристике пројекта, уз примену важећих техничких норматива и стандарда прописаних за изградњу, коришћење и одржавање ове врсте објекта, као и одговарајућих мера заштите које утврђене наведеним решењем, односно услова које су утврдили други овлашћени органи и организације, не очекују значајни негативни утицаји на чиниоце животне средине у току извођења и коришћења пројекта.

Представници заинтересоване јавности могу изјавити жалбу на донето решење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења. Жалба се изјављује Министарству животне средине и просторног планирања Републике Србије, а подноси се преко првостепеног органа.

Обавештење се објављује на основу чл. 10. став 7. и чл. 29. Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", бр. 135/04, 36/2009)

СТАНОВИ

Аеродром 62 м ² , V сп, цр	50.000
Аеродром 76 м ² , приз, цр	63.000
Аеродром 25 м ² , I сп, цр	24.000
Аеродром 33,27 м ² , I сп, цр	33.000
Аеродром 35,5 м ² , II сп, цр	34.000
Аеродром 38 м ² , I сп, цр	37.500
Аеродром 43,5 м ² , I сп, гас, нов	45.000
Аеродром 45 м ² , пр., цр	42.000
Аеродром 47 м ² , приз, цр	45.000
Аеродром 48 м ² , пр., цр	46.000
Аеродром 51,2 м ² , VII сп, цр	48.500
Аеродром 57 м ² , пр., та	46.000
Аеродром 70 м ² , V сп, нов	90.000
Аеродром 84 м ² , II сп, цр	85.000
Бубањ 29 м ² , III сп, цр	31.000
Бубањ 30 м ² , III сп, цр	30.000
Бубањ 32,9 м ² , IV сп, цр	33.000
Бубањ 33 м ² , VI сп, цр	31.500
Бубањ 38 м ² , приз, цр	36.000
Бубањ 44 м ² , I сп, цр	39.000
Бубањ 46 м ² , IV сп, гас	43.000
Бубањ 56 м ² , I сп, та	50.000
Бубањ 64 м ² , II сп, цр	62.600
Баргемар 31 м ² , приз, та	22.000
Баргемар 32 м ² , II сп, цр	30.000
Аеродром 20 м ² , приз, цр	23.000
Аеродром 36 м ² , II сп, цр	35.000
Аеродром 44 м ² , I сп, цр	40.000
Аеродром 48,23 м ² , I сп, цр	39.000
Аеродром 44,35 м ² , IV сп, цр	37.000
Аеродром 53,5 м ² , IV сп, цр	47.000
Аеродром 55 м ² , V сп, цр	46.000
Аеродром 58 м ² , II сп, цр	50.000

КУЋЕ

Центар 50 м ² , 3 а...	90.000
Центар 70 м ² , 4,1 а...	77.000

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

Коријани 95 м², 5,5 а...

35.000

ЛОКАЛИ

Центар 17 м², нов...

40.000

Центар 17 м², приз...

40.000

Центар 30 м², приз...

150.000

Центар 32 м²...

35.500

Центар 43,5 м², приз...

50.000

Мала вага 91 м², приз...

165.000

Ерголија 42 м², приз, цр...

50.000

Парк 23,5 м², пр. гас...

28.200

Станово 38 м², приз, цр...

32.000

Буја 21 м², приз, цр...

35.000

ПЛАЦЕВИ

Вашариште – 3,2 а...

Петровач – 14 а...

Собовица – 9,02 а...

Дивостић – 11,5 а...

Шумарице – 7 а...

Шумарице – 5,5 а...

Станово – 4,56 а...

ХИТ ПОНУДА
ПОВОЉНОШ Шумарице, 120м², 5,5 а...43.000

**IGRAONICA
ČIGRA**
ORGANIZUJEMO:

Proslavu rođendana -100 dinara
Žurke, Kreativni boravak dece
Stručnu pomoć u učenju

AERODROM, ul. Neznanog junaka 18
(do „Trnave“)
Uslugni telefon
034/32 00 32 | 064/14 12 848

**Мали
огласи**

Услуге

МАТЕМАТИКА,
механика,
физика – сви
узрасти.
Поправни (ав-
густ).
Студенти (сеп-
тембар).
Телефон:
034 360 202,
063 77 11 002,
Арсић.

СЕЋАЊЕ

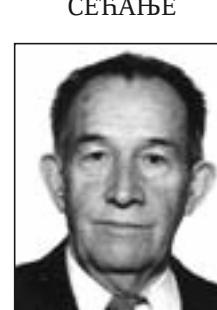

**Павле Ђорђевић Паја
2000 – 2010.**

Био си нам директор, али били смо дру-
гови, пријатељи и саборци у најтежим вре-
менима.

Увек те се сећају твоји, данас под знаком
новине „Крагујевачке“

СЕЋАЊЕ

Илија Божић

6.8.2009 – 6.8.2010.

Увек га се радо сећају

супруга Вера, син Војислав,
ћерке Јельдан и Јованка

Искреном пријатељу

Паји

Нема те већ десет година, али те
непрестано има у мом сећању.

Ђорђе Ђорђевић

Даринке Петровић – Даре

У 10 сати положићемо цвеће на њен
гроб.

Четвртак
29. јул

ХРОНИКА

22.00	Хроника 2
08.45	Нјава програма
08.50	Хит дана
09.00	Вести
09.05	Часни људи р. □
10.00	Кулинарка р.
10.30	Баш ми се путује р.
11.00	Твин Ликс р. □
11.55	Хит дана
12.00	Вести
12.05	Кулинарка
12.35	АБС шоу р
13.00	Часни људи □
14.00	Екстремни живот р.
14.30	Моја породица р. □
15.00	Цртани филм
15.30	Криминал у Русији
16.00	Вести
16.05	Куба седам жена р. □
17.00	Моја Шумадија
18.00	Свет на длану
18.30	Мозаик
18.45	Баш ми се путује
19.00	Мобил Е
19.30	Хроника 1
20.00	Цртани филм
20.30	Проче из књижаре
21.00	Куба седам жена □
22.00	Хроника 2
22.30	Твин Ликс □
23.30	Криминал у Русији
00.00	Вести
00.05	Хит дана

Петак
30. јулСубота
31. јулНедеља
1. августПонедељак
2. августУторак
3. августСреда
4. август

22.00

17.00

23.00

20.00

19.30

23.30

20.30

Нјава програма

Хит дана

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Часни људи □

Кулинарка р.

Твин Ликс р. □

Хит дана

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Часни људи □

Екстремни живот р.

Моја породица р. □

Цртани филм

Криминал у Русији

16.00

16.00

16.00

16.00

16.00

16.00

16.00

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

16.30

16.30

16.30

16.30

16.30

16.30

16.30

Криминал у Русији

23.30

23.30

23.30

23.30

23.30

23.30

23.30

Криминал у Русији

00.00

00.00

00.00

00.00

00.00

00.00

00.00

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

Вести

00.05

00.05

00.05

00.05

00.05

00.05

00.05

Хит дана

Хит дана

Хит дана

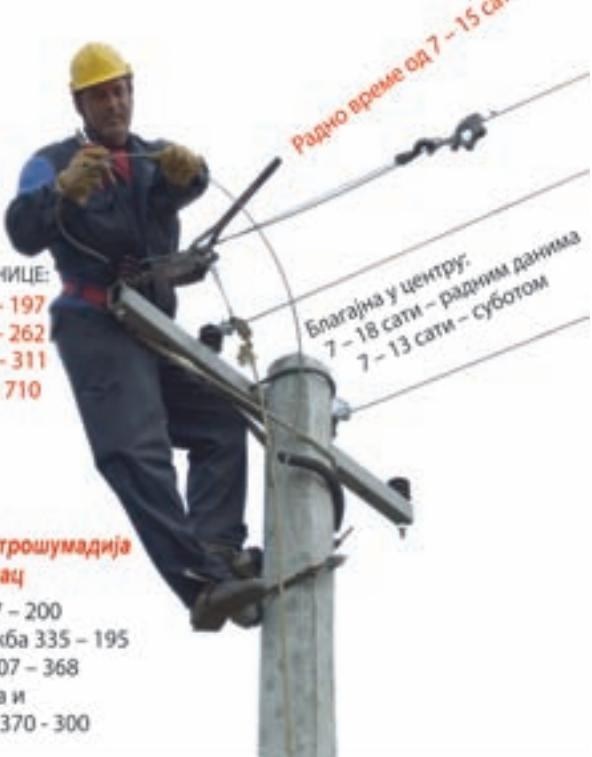
Хит дана

Хит дана

Хит дана

Огласи

ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**

Центrala 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикључци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

OD SADA NA 4 LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE AutoBatt BOSCH

NOVO! MOTO AKUMULATORI

ULJA

Mobil Castrol

GUME

BESPLATNA MONTAJA!

1. Janka Veselinovica 72, 034 430 658
2. Atinska bb, Aerodrom, 034 372 371

GOLIJA d.o.o.

GRADEVINSKI MATERIJAL
U ponudi gradevinskog materijala nudimo Vam: OPEKARSKI PROIZVODI: CIGLA, GITER BLOK, PREGRAZNI BLOK, SIPOREK, GVOZDE...

IZOLACIONI MATERIJAL
Materijal za toplotne i zvučne izolacije u gradevinarstvu:
URSA, ISOVER, AUSTROTERM, FIM-Kanjet, ISOLIRKA-Sil...

PARKET, LAMINAT, BRODSKI PODOVI
lamelni parket, masivni parket, bambusov parket, bamb flor parket, parket lamel, bukov parket itd. Lajine vlastne jasen, bukva...

SISTEMI SUVE GRADNJE
U našoj ponudi izdvajamo: RIGIPS, USG, KNAUF
Materijal za: Sava multivršanje, Oblaganje zidova i termoizolacija, Oblaganje podovnjiva, Oblaganje plafona, Spuštenje plafone, Pregradne zidove...

URSA

BOJE I LAKOVI
Iz naše široke ponude izdvajamo boje i lakove:
HCP, Zvezda HELIOS, DELFIN BG...

VELUX I ROTO
KROVNI PROZORI
Velux krovni prozori
Roto krovni prozori

Kraljevačkog bataljona 83
34000 Kragujevac
Tel: + 381 34 323 020
Fax: + 381 34 323 018
Email: companygolija@nadlanu.com

Вода је драгоценна,

**трошите је
рационално!**

BK
Kragujevac

CityVision
MESTO OGЛАШAVANJA USPEŠNIH!
LED EKRAN U CENTRU GRADA

NOVA ERA
SPOJLJENOG OGЛАШAVANJA

**Bilbordi
kakve ste
oduvrek
žeeli!**

TOP LOKACIJA:
STROGI CENTAR KRAGUJEVCA
Najprometnija raskrsnica i
početak pešačke zone

**POZOVITE
302-852
i uz nagradni
kod: "kgnovine"
dobićete
10% popusta
za reklamu**

СЕРВИСНИ БОРИЦИ

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO - АКУШЕРСКА ОРДИНАЦИЈА

Milovana Glišića 15
Tel/fax: 034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Genus femininum
mr sci dr RAJKO LAZAREVIC
GINEKOLOG-AKУШЕР

Kralja Milana V br 58
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 230 0
e-mail: genus@sbib.co.yu
www.genusfemininum.net

DAM d.o.o.

Kolor C1
Jovana Rabića 111
034 330 432

Kolor C2
Kralja Mihaila 99
034 300 181

Kolor C3
Vladimira Rokovića 14
034 340 301

Boje
Lakovi
Fasade

Beplatani prevoz za veće porudžbine
Radno i nedeljom

Canokg
servis biro opreme

Foto kopir aparata, Telefaksse
Elektrokalulatora
Laserske i matrične štampače
Reciklata glava i toner kasete
Prodaja novih i
recikliranih
fotokopir
mašina

KNEZA MIHAJLA 55

Tel. 336 020; 302 919; 065 618 74 99;

**GACA
dekor**

AI
PVC
STOLARIJA

izrada nameštaja od pločastih
materijala

Kreditiranje kupaca Teslin 21

Tel. 034/380 822; 063/393 587

**1DR
ALARM**

УГРАДЊА
СЕРВИС
ПРОЈЕКТОВАЊЕ
ALARMSKIH СИСТЕМА

Miroslava Antica 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

РВАЊЕ

Јанко стао на почетку

НАСТУПИВШИ на Светском јуниорском првенству у Мађарској као члан репрезентације Србије, такмичар Радничког Јанко Јаковљевић нијес тиагод аљеод п рвог ола.

Од њега је на старту био бољи хрватски представник, који је, на Јанкову жалост, већ у другом колу поражен, па наш рвач грчко-римским стилом није добио прилику дапо новој заједна с труњачу.

Пешчани
КОЛОСИ

ПРВО званично првенство Србије у рвању на песку, одржано је у недељу, са почетком од 10 часова, на језеру у Шумарицама. На тамошњем терену за одбојку, уприличиће се "ринг" на коме би требало да наступи више од 60 најбољих српских бораца у обе конкуренције, мушки и женској.

- Ради се о још увек неафирмисаном такмичењу, одавно признатом од стране Светске рвачке федерације. Позивнице су послате свим екипама са ових простора, што значи да је пред нама озбиљно надметање. Посебно што је оно, уједно, и изборно за састав наше репрезентације, која ће представљати Србију на Првенству света у Будви, током августа - говори Урош Јовановић, задужен за организацију испред Радничког, и истиче да се нада да ће најављено лепо време измамити велики број посетилаца, који ће моћи да уживају у до сада невиђеној спортској манифестији.

В. У. К.

ПРВОЛИГАШИЦЕ У ФИНАНСИЈСКОМ БЕЗНАДУ

Тражисепа Жња
- други пут

ДА не испадне као на лицитацији, али и пре извесног времена смо, са сличним насловом, покушали да укажемо на проблеме са којима се срећу женски прволигаши у Крагујевцу. Хеј, рекао би неко... Прволигашице. Зар је то мала ствар?

У сваком случају, ситуација је следећа. Фудбалерке Уна фортуне, на стадиону у Петровцу, већ су имале прву прозивку. Званичну, јер је у питању почетак припрема за предстојећу сезону, која је на програму 5. септембра.

- Да се скупимо. Да почнемо. Па, видећемо шта ћемо и како даље - кажет енергичан иленковић наставља:

- Све то подразумева и стварање тима. Неке фудбалерке одлазе, неke завршавају каријеру, али има и појачања. Довели смо једну шпиц играчицу, али за сада не бих да откријам појединости - тајновит је први стратег нафор туне.

Ута боруд ругогжен скогпр волигаша, с ушице, и стоси вило.

- Па, нас су сви заборавили. Још нам и играчице одлазе. Биљана Вујићић и Јелена Бараћ су прешле у крушевачки Напредак, а Милица Ђуричић је отишла у Пожаревац. Неопходна су нам бар три-четири појачања просечног квалитета како би били у игри за опстанак у Првој лиги-речису је фапо гонас лободана бранковића.

Што се овог клуба тиче, да злo буде веће, о почетку припрема се још ништа не зна. Сви у клубу чекају "заседање" управе, 1. августа, од чега ће се висити.

Када се све сабере, а има, сложићете се, више да се одузме, што се женског фудбала тиче, чека нас, заиста, неизвесна и, како смо унапред најављивали, тешка фудбалска сезона.

С. М. С.

У ГРАДСКОЈ ЛИГИ

Зна се распоред

ШТО се тиче градскога, у петак су жребани парови предстојећег првенства. Дакле, зна се ко ће на кога, мада је остало да се у Савезу током недеље направи тачни аспоред.

Углавном, надметање прво и

ФУДБАЛ

ФКР АДНИЧКИ 1923

Суперлигашпа о, а л'се
српсколигашни јед ао

ФУДБАЛЕРИ Радничког током прошлеке седмице одиграли су две контролне утакмице на свом терену. Прву су, у четвртак, против члана Суперлиге, ужичке Слободе Севојно, добили са 2:1, головима Милошевића и Љубичића, док је у суботу српсколигаш Партизан из Бумбаревог Брда одолео домаћину. Било је 0:0, а више шанси, руку на срце, имао је комшијски тим.

Опет је тренер Чапљић у игру уводио готово све расположиве играче, па и придошлицу из лазаревачке Колубаре Новицу Зајића, дефанзивног везног, који, како у клубу кажу, неће бити и последње појачање. По процени, недостају још штопер и племејкер.

Следећу проверу „црвени“ ће имати са још једним суперлигашем, екипом Јавора. Овога пута, у суботу се путује у Ивањићи.

В. У. К.

"ЦРВЕНИ"
У"ЈО МА"
КОЛЕКЦИЈИ

Опремљени

УПРАВА Радничког 1923 потписала је трогодишњи уговор о техничко-спортивкој сарадњи са фирмом Чери компани, генералним дистрибутером робне марке Јома за Србију. Захваљујући томе, фудбалери Радничког ће од ове сезоне наступати њиховој преми.

Познати шпански бренд неће бити само на играчима „црвених“, већ и око њих. Упитању је лопта, званично призната од стране ЕФАИ ФИФА.

В. У. К.

ЖРЕБАНО ПРВЕНСТВО
ПРВЕЛ ИГЕЕто нам
ривала

У ПРОСТОРИЈАМА Фудбалског савеза Србије у Београду, прошлог четвртка одржан је жреб за сезону 2010/11. Прве лиге Србије. Испало је да ће Раднички јесењи део такмичења, 15. августа, започети на свом стадиону против екипе Новог Сада, док ће крај, предвиђен за последњи викенд новембра, 27/28, дочекати у Београду са БАСК-ом.

Предвиђено је да од првих 17, само једно, тачније пето коло буде ванредно, игрено у среду, и то 8. септембра. Тада ће наш тим угостићи састав Напредка из Крушевца.

Такође, важно је напоменути да ће ФК Раднички 1923 ове сезоне утакмице у којима је домаћин и граниче дељом.

В. У. К.

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ
јесен 2010/11.

1. коло (14/15. август - 17,30)

Пролетер	Колубара	
Телеоптик	Синђелић	
Биг бул	Динамо (В)	
Млади радник	Напредак	
Младост (Л)	Банат	
Нови Пазар	Срем	
Раднички (С)	Земун	
Раднички 1923	Нови Сад	
Бежанија	БАСК	

2. коло (21/22. август - 17,30)

Колубара	БАСК	
Нови Сад	Бежанија	
Земун	Раднички 1923	
Срем	Раднички (С)	
Банат	Нови Пазар	
Напредак	Младост (Л)	
Динамо (В)	Млади радник	
Синђелић	Биг бул	
Пролетер	Телеоптик	

3. коло (28/29. август - 17,00)

Телеоптик	Колубара	
Биг бул	Пролетер	
Млади радник	Синђелић	
Младост (Л)	Динамо (В)	
Нови Пазар	Напредак	
Раднички (С)	Банат	
Раднички 1923	Срем	
Бежанија	Земун	
БАСК	Нови Сад	

4. коло (5. септембар - 16,30)

Колубара	Нови Сад	
Земун	БАСК	
Срем	Бежанија	
Банат	Раднички 1923	
Напредак	Раднички (С)	
Динамо (В)	Нови Пазар	
Синђелић	Младост (Л)	
Пролетер	Млади радник	
Телеоптик	Биг бул	

6. коло (11/12. септембар - 16,30)

Колубара	Земун	
Срем	Нови Сад	
Банат	БАСК	
Напредак	Бежанија	
Динамо (В)	Раднички 1923	
Синђелић	Раднички (С)	
Пролетер	Нови Пазар	
БАСК	Младост (Л)	
Нови Сад	Банат	
Земун	Напредак	

7. коло (18/19. септембар - 16,30)

Млади радник	Колубара	
Младост (Л)	Биг бул	
Нови Пазар	Телеоптик	
Раднички (С)	Пролетер	
Раднички 1923	Синђелић	
Бежанија	Динамо (В)	
БАСК	Напредак	
Нови Сад	Банат	
Земун	Синђелић	
Младост (Л)	Нови Пазар	

9. коло (2/3. октобар - 15,30)

Младост (Л)	Колубара	
Нови Пазар	Млади радник	
Раднички (С)	Биг бул	
Раднич		

РУКОМЕТ

РАДНИЧКИК РЕЋЕС АП РИПРЕМАМА

Одне делье-р адно

ДАНИ одмора су и за рукометашима Радничког. Први август означиће почетак припрема за предстојећу сезону, у којој, као никада до сада, наш тим наступа на три фронта - првенственом, у Купу и на међународној ени.

Тренинге ће до 22. августа углавном водити помоћни тренер Драган Штудер, јер је пред шефом струкве "црвених", Слободаном Јокановићем, Европско првенство у Црној Гори, на коме наступа са кадетском репрезентацијом Србије. Прве озбиљније припремне утакмице Крагујевчани ће имати на турниру у Горажду, 26. и 27. августа, а почетком септембра, односно 6/7. и 8. учествоваће на међународном турниру у Блацу. Између ће, свакако, бити и контрола против домаћих ривала, али се, ипак, прво чека жребање за првенство, које је заказано за 10. август, како се не би састајали са неким од ривала који су им "на програму" у првих колико кола.

Углавном, суперлигашки окршаји кренуће трећег викенда септембра, 18/19., а европски деби биће тек крајем новембра. Из простог разлога што, захваљујући рејтингу српског рукомета, Раднички своје евро путешествује чињеод тр њега ола.

В. У. К.

ново решење за леворуког играча.

В. У. К.

ЖРК РАДНИЧКИ ЛЕПЕНИЦА-КГ

Ланаза и скуство

НОВО појачање Женског рукометног клуба Раднички Лепеница-КГ јесте Ана Жига, која наступа на месту средњег бека.

Ова 32-годишња Панчевка, која је играла за тамошњег суперлигаша Динамо, паузирана је прошле сезоне, а сада се активирала и потписала уговор са Крагујевчанкама на годину дана.

В. У. К.

ИЗВУЧЕН ПРВИ РИВАЛ "ЦРВЕНИХ" У ЧЕЛЕНЦ КУПУ

Португалци на дебију

БЕЧ, престоница Европске рукометне федерације, у уторак је био "поприште" жребања парова европских купова.

Нама је, свакако, најзанимљивије било извлачење у Челенц Купу, где је Раднички за противника добио нимало највну екипу португалске АБЦ Браге.

Познато је и да ће се прва утакмица играти у Крагујевцу, 20/21. новембра, а реванш седам дана касније.

В. У. К.

ШАХ

Бојанд јевтина државном

ШАХИСТА крагујевачког Радничког Бојан Јовановић заузео је девету позицију на Првенству Србије за омладинце, играном у Бачији Врујци. У 11 партија имао је једну победу, седам ремија и три пораза. А, пошто се на шампионат пласирао као 11 по рејтингу, овим резултатом зарадио је и нових 24 поена.

Није без значаја ни податак и да је најбоље рангирани представник централне Србије, јер се нашао испред још двојице припадника нашег региона, који су првенство окончали на два последња места.

В. У. К.

СКОКОВИ У ВОДУ

Мостарска пејзља

СКАКАЧИ у воду овај викенд провели су у Мостару, наступајући на тамошњем традиционалном такмичењу. Дакле, са Старог моста, тачније у висине од 21 метар, одразило се и петоро Крагујевчана, од којих су двојица, Младен Цветковић и Марјан Милановић, ушли у финале. На крају, они су заузели пето, односно десето место, чиме је Цветковић уједно био и најбоље пласирани представник Србије.

Већ у суботу очекује их ново надметање. У питању је дрруго коло Купа Србије у Ужицу, где се скоче са 16 метара високог старог железничког моста, равно у Ђетињу. Крагујевац ће представљати иста петорка.

В. У. К.

БАДМИНТОН

Андреја представљао Србију

ТРЕНЕР и оснивач БК Ревенс КГ и члан Управног одбора Бадминтон Савеза Србије Андреја Тодоровић, боравио је прошле недеље на престижном летњем кампу и семинару за тренере „Badminton Europe - Summer School 2010”, који је по 29. пут организован, ове године у Пресбургу Аустрији.

- За српски бадминтон ово је било од вишеструке важности. Поред додатног стручног усавршавања и препознавања рада нашег савеза у оквиру Badminton Europe, до успостављања нових контаката и праћења савремених токова у тренерској струци. Такође треба споменути да су членци европске федерације још једном похвалили организацију регионалног пројекта Феникс у Крагујевцу, и доделили донацију Бадминтон савезу Србије у виду лоптица које ће се користити за тренажне активности најталентованијих јуниора - рекао нам је по повратку из Аустрије Андреја Тодоровић.

На кампу је, иначе, учествовало 50 играча и 23 тренера из 25 европских земаља. Они су носили заставе својих земаља на церемонији свечаног отварања овог кампа, уприличеног поводом обележавања 50 година играња бадминтона у јединији.

Припремеу Чешкој...

ЧЛАНОВИ Бадминтон клуба Равенс КГ, њих 11, отпутовало је на заједничке припреме у Жидлоховицама у Чешкој, са којим крагујевачки клуб има интензивну сарадњу још од 2005. године.

...и Словенији

ЈОВАН Бабајић и Вељко Симоновић, крагујевачки бадминтонаши, отишли су на десетодневне припреме у Словенију. Реч је о својеврсном кампу, који се организује под покровитељством Европске бадминтон федерације, а где ће учествовати 64 играча из целе Европе.

С. М. С.

ТРИАТЛОН

Страхињаји д аљепр вак Србије

ОНО што се очидало, додгило се. Страхиња Тракић, најбољи српски триатлонац у јуниорској конкуренцији, још једном је потврдио своју доминацију, победивши на међународној трци Централно-европ-

ског купа у Сивцу, која се рачунала и за државно првенство.

Тракић је био најбољи у спринт триатлону, чиме је уједно постао и државни првак у јуниорској категорији. Односно, овим је он

В. У. К.

БИЦИКЛИЗАМ

Шмелцеровић најбољи С рбин

ВОЗАЧ крагујевачког Радничког Горан Шмелцеровић, који је возио као гост за екипу нишког Железничара МБН, на трци "Тур оф Селлерланд" у Румунији, освојио је 16. место у укупном пласману, што је био и најбољи резултат српских бициклиста, у конкуренцији

52 возача колико је завршило трку.

После првог дела етапе, Шмелцеровић је био 14. са 4,39 минута заостатка, да би у другом делу, после спринга велике групе бициклиста, Крагујевчанин пао на 29. позицију.

Победник трке кроз Румунију је, иначе, Бугарин Евгениј Гергачов.

С. М. С.

Сви у Црну Траву

БАЛКАНСКО првенство у маунтин бајку, како смо раније писали, неће се одржати у Крагујевцу из финансијских разлога, па ће најбољи плачаници бициклисти, међу којима и такмичари Радничког, сениор Бојан Ђурђић и актуелни шампиони државе, јуниори Мирко Скандарски, Лука Николић и Александар Цветковић, пробатиу Црну Траву.

Старт трке заказан је за недељу, 1. август, а наши возачи увек су припремају а власинском езеру.

- Обишао сам их и могу да кажем да су у одличној форми, о чему говоре и последњи резултати на државном првенству. Што се стазе тиче, она је, да тако кажем, „урађена“ по нашој мери, па се надамо пласману међу прву тројицу у јуниорској, али и јуниорској категорији - каже за наш лист спортски директор клуба Александар Марић.

С. М. С.

на стадиону „Чика Дача“, одзвали су се сви на које клуб рачуна ове године, пре свега у ЕУФА такмичењу, где надметање креће од 28. септембра, али и у домаћем првенству, чији је старт три дана раније.

- На стадиону смо, пре свега, користити атлетску стазу како би одрадили неке тестове. Данас смо почели са тренинзима у хали „Језеро“, а већ у суботу одлазимо на Златибор, где ћемо тренирати до 11. августа - рекао нам је тренер Економца Иван Божовић.

Иначе, нашу екипу крајем августа очекује и неколико јаких пријатељских утакмица и турнира у Србији, Португалији и Италији.

С. М. С.

СТОНИТЕ НИС

Бориссетр удио

КАКО није наступао у екипном делу Светског јуниорског првенства у Истанбулу, члан крагујевачког Факса Борис Михајловић сачекао је завршницу такмичења и опробао се у дублу и појединачној конкуренцији. Код парова, заједно са Кристијаном Делеом испао је у другом колу од израелске комбинације. У синглу је дугурао до кола више, трећег, победивши пре тога македонског, па белоруског представника. Међутим, у борби за улазак међу 64 надиграо га је Швеђанин.

Крагујевачки клуб на континенталном надметању представљао је још један његов играч, Милорад Глишић, иначе тренер кадеткиња С рбије.

В. У. К.

ФУТСАЛ

Почеле европске припреме

ИГРАЧИ Економца јуче су почели званично са тренинзима. Првој прозвици тренера Ивана Божовића,

В. У. К.

ИНТЕРВЈУ: С ЛОБОДАНК ОВАЧ

Повратак оштисаној

Превасходни циљ ми је да напредујем као тренер и једног дана дођем док лупер епрезентације се рбије. Мислим да је еп аднички правом естоза а учење младог тренера, ту је Лига шампиона, а и неке ствари у клубу су сепр омениле. Зато смо новоту -к ажетр енергадничког

ДРАГАН РИСТИЋ (У СРЕДИНИ)
СА КОЛЕГАМА ИЗ ТИМА

СТРЕЉАШТВО

И злато и рекорд

СТРЕЛАЦ Дружине „Чика Мата“ из Крагујевца Драган Ристић, освојио је две медаље на Светском првенству за особе са инвалидитетом, одржаном прошле недеље у Загребу.

У гађању ваздушном пушком из лежећег става, дисциплини Р5, Ристић је заслужио златну медаљу, поставивши нови светски рекорд. Он је, после основног дела, имао максимални учинак 600 „убијених“ кругова, да би у финалном делу, резултатом 106,6, само „оверио“ своју надмоћ и поставил најбољи резултат икада, већи за 0,7 кругова у односу на владајући из 2002. године.

Друго одличје, бронзано, припало му је у дисциплини ФТ2, односно гађању „падајућима та“.

- Задовољан сам учињеним, нарочито новим светским рекордом и чињеницом да сам освајајем златне медаље директни учесник Параолимпијаде у Лондону 2012. године - рекао је за наш лист нови светски првак и рекордер.

До краја године, Ристића очекују надметања у домаћој лиги, у којој, после пет одржаних ола, у бедљивов оди.

Стеван Михенеу

СРПСКИ стрелци пушком, међу којима и крагујевачки олимпијац Стеван Плетикисић, од понедељка се налазе на милини припремама у Новом Саду (и овог пута о свом трошку, прим. аут.) за 50. Светско првенство, које се од 29. јула одржава у Минхену.

Плетикисић ће се надметати у три дисциплине: ваздушна пушка, МК пушка три пута 40 метака и МК пушка 60 лежећи.

С. М. С.

Разговарао Милутин Марковић

Други, можда и превише, трајало је надвлачење управе шампионске екипе и Слободана Ковача. Подсетило је то на причу без kraja, од понедељка до понедељка, од среде до среде. Подсетило је и на латиноамеричке серије, у којима заплели иду до крајних граница издржливости посматрача, или се завршило баш као у наведеним серијским програмима - срећним крајем.

Иако се очекивало, знајући карактеристике прослављеног српског одбојкаша, да ће остати при својој одлуци, додгило се супротно. Аргументи клуба, али и жеља његове породице, пресудили су у корист Радничког. Дакле, Боба је у наредној сезони нови-стари тренер Радничког и за наш лист прво каже:

- Имао сам доста понуда са Истока, али не иде ми се из Европе, јер, ако нисте на очима људи у најјачим лигама, онда је каријера у питању. Не желим по сваку цену да јуриш новац, већ да учим, усавршавам се, стичем искуство, а паре ће, са новим знањем, доћи само по себи.

После моје оставке дошло је до турбуленција у клубу, надам се у позитивном смислу. Увек сам говорио да Раднички има резултате, али да нема клуб. Разговарао сам са градоначелником и новим председником клуба, који није из одбојкашког спорта, али има из себе спортску каријеру и упознат је са материјом. Надам се да ће са њим клуб бити боље организован негод оса да.

На крају, а можда и најважније, разговарао сам са супругом и сином о останку у Крагујевцу, који ми је дужан много тога, па је резултато ваква длука.

Можете ли рећи нешто о клавулама уговора?

Нема ничег посебног. Ја не тражим ни милионе ни камионе. Свестан сам ситуације у средини у којој живимо, не тражим много,

САША ГАВРИЛОВИЋ, ПРЕДСЕДНИК ОДБОЈКАШКОГ КЛУБА РАДНИЧКИ

Правило тез

- То компазговора и реговораса Ковачем, а и ако снова нализа досадашњег функционисања, и скристализован је ачин и адан а коме је имао буудућност истирати. Ције је едаке у иштен ес твара екипа од године до године, већ да се оформи тим за други период.

Ослонићемо се и ашес аре, уздвајајући ојачања, што ће бити, надам се, доволно за борбу за врх. Наш бивши и нови тренер показао је интересовање ата квуп ричу, првопознао јеов и ачин рада функционисања луба, а ок омеће јеов и матис је од је обавеза, чиме је у вестипо трунапр офесионализација.

Желим да Раднички станови у рхуср пскко дбојке, а да је оба, који је показао да воли Крагујевац, буде део нашег успеха. М. М.

Појачања-скромнија

Иако је кипун апостилија овановић, Чедић, Чупковић, Пејковић, неће се затиза великим уповинама. Евентуално о близи долазије грачанама естественог првог имача, уместо „од беглог“ Пејковића, те да је корекцији удеји оширој екојији вовића.

- Нисмо спретнији да здрављамо ке озбиљнијепе. Покушајемо да оведемо младе грачке, који је тасавалик односно асистент екаон амјаје и одрага агораца, директор „првених“.

Подсећамо, по штој је ванични релазни рок прешао, остојије птембарски, алије да могуће на грачкоја јеоси ободних грача или оних узроци прајају.

В. У. К.

већ само да се испоштује оно што је договорено. Нису ми понуђене велике паре, стан, нити све оно што се претпоставља у оваквим ситуацијама. Никада код мене такве ствари нису биле превасходни мотив.

Договор предвиђа останак од годину дана, а за касније видећемо. Моје бивствовање у Крагујевцу не зависи од одбојке. Овде сам стациониран за стално, уз одређена могућа одступања у зависности од аријере.

Да ли је на ваш повратак у клуб утицала смена Мирослава Стојановића?

Јесте, утицала је. Моје мишљење је да један човек, колико год способан и добар био, не може све сам да ради, зато што је пуно обавеза и посла у питању. Морало је да је одјед оне кихл ромена.

Клуб је имао резултате, али да њих су заслужни играчи, а не руководство. Морам рећи и да од тога што су урадили, барем за ове две године које сам ја ту, нису имали неке велике користи. Дакле, да је остало на старом, не бих се враћао.

Екипа од прошле године се практично распала. Који су даљи кораци?

Знало се да ће отићи Чупковић, Јовановић и Чедић, ту никаквих изненада нема. Пропуст је направљен у случају Петковића. Говорио сам му, и пре одлуке да се вратим, да остане у Крагујевцу, без обзира ко је тренер. Боље му је, због његовог развоја као играч.

Припреме од 9. а вгуста

Базичнеприпреме а предстојеће зонуп очеће 9. а вгуста, и биће спроведене у Крагујевцу. Потом ће покушати да се безбеди седам-осамаконтролних сусрета, м ождаје „скокне“ до Бугарске лигове, а онда ће едитр адиционални меморијални рири „Александар Гиговић“, п рве недеље кробра.

Почетак првогства, барем колико се тренутно на очекује 1. и 2. а кробра. В. У. К.

Ча, да игра примача у Радничком, него коректора у Звезди. По мени је направио грешку, јер испред се-бе има Атанасијевића, иза кога стоји Партизан и Старовић, веома перспективног и већ познатог играча и стандардног репрезентативца. На пријему би имао много више простора, али и бољи про-злаз.

У наредном периоду требало би да се разговара са једним коректором и примачем. Из наших редова мислим да ћемо Опачића пребацити на пријем, а и Јанко Јовановић треба да добије шансу, уколико дође спреман на припреме, за разлику од претходних сезона, када је губио по три месеца због упада, значи његове неодговорности. Шансу ће да добије и Игор Јовановић, иако је ту најбољи техничар играча илан и лиф.

У септембру почине други прелазници ок, више идемо.

Клуб је у великом дуговима. И то дотиче вас као тренера.

Нормално да дотиче. Клуб неће више моћи да буде српски Челзи. Није нормално да у овом тренутку играчи имају велике уговоре, да добијају обећања која се не испуњавају, а онда сам ја тај који треба да им објасни зашто се то догађа и да гасим ватру.

Сходно свему напред наведеном, какви су такмичарски циљеви екипе у предстојећем шампионату?

У светлу снаге других клубова, Раднички поново иде на највише циљеве. Да ли ће то моћи да се испуни, показаће време. Ми у екипи имамо децу која су били јуниорски прваци државе и имају иза сеbe још годину-две у сениорском надметању.

Добиће шансу коју нису имали, или јесу, али у нешто мањем оби-

му. На њима је да се докажу и покажу да ли вреде, или су остали на јуниорском иву.

Хоће ли бити промена у делу струкве?

Да се разумемо, до сада смо имали пуно успеха. Нови председник, Саша Гавриловић обавиће разговоре са тренерима Дејаном Матићем и Предрагом Срећковићем, као и са физиотерапеутом и статистичарем. Он жели да рад подигне на виши ниво, дакле да утврди колико наведени људи могу да узупе професионалици.

Рекао сам да је наша досадашња сарадња, гледано са аспекта, била задовољавајућа, али он, као први човек клуба, има сва права да организује рад по свом нахођењу.

Велики проблем, финансијски и такмичарски, показало се то прошле године, била је Лига шампиона. Шта се очекује у наредној?

Речено ми је да ће доћи до неког помака у организационом аспекту, што би донело снижавање трошка такмичења у Лиги шампиона. Требало би да руководство уради посао који би нам, финансијски, м ногом омогао.

Такмичарски, да се разумемо, екипа је „такна“ за конкуренцију најјачих у Европи. Ипак, прошле сезоне и порази су нам донели извесно самопоуздање у домаћем првенству, па ће и ове бити лепо искуство и поука младим играчима.

Након дугих преговора и развлачења, какав је ваш лични осећај?

Први пут у животу налазим се у оваквој ситуацији. Док сам био играч увек су ме тражили и, хвали Богу, нисам имао никаквих проблема која нажмани.

У тренерској каријери, дакле у Радничком, док ми није падало на памет да нешто мејам, било је добрих понуда. Касније су долазиле оне које се рачунају као одсјечка даска, рецимо Француска, Грчка, Кувајт, Иран, али са којима се губи контакт са Савезом. Циљ ми је да једног дана радим са реализацијом, а то се постиже из Европе, јаких тимова и Лиге шампиона.

Наравно, Србија је земља са великим одбојкашком традицијом, Раднички је клуб са којим се може доста урадити, без обзира што у њему, за разлику од напред највећих дестинација, нема превиши паре. Понављам, мене интересује напредак, а не новац. Зато и јесамту.

FITNESS SHOP
OLYMPIA
SPORTSKA HRANA №1
Kod Vatrogasnog doma (034) 338 338